

EGİAD

YARIN

EGE GENÇ İŞADAMLARI DERNEĞİ YAYIN ORGANI

Yarınlara Seninle Aydınlık

EKİM 2016 SAYI: 51

**İzmir
Penceresinden**
Ulvi Puğ

Tarih
Cumhuriyet ve
Türk Denizciliği

100 Yıllık Firmalar
Şekerciliğin 'Efendisi'
Ali Galip

DOĞASI GEREĞİ BENZERSİZ!

İzmir'in yükselen değeri *Gaziemir*'de;
üç tarafı ormanla çevrili **benzersiz doğası**, konumu,
konforu ve modern mimarisi ile rezidans yaşamının
standartlarını yeniden belirleyen
Aryom Koru, çok yakında yükseliyor.

Gelin, ayrıcalıklı yaşamın *en doğal halini* yerinde keşfedin.

www.aryomkoru.com

Bilgi için: 444 31 90

GAZİEMİR'İN İÇİNDE
ALIŞILMIŞIN DIŞINDA!

NEVCREATIVE

ARYOM
— K O R U —

www.aryom.com.tr

AkzoNobel

Tomorrow's Answers Today

BOYADA GÜÇLÜ ÇÖZÜM ORTAĞI

AHŞAP

BOBİN

OTO TAMİR

GENEL SANAYİ PLASTİK BOYALARI

AkzoNobel Kemipol A.Ş.
Ankara Asfaltı 25. km. 35730 Kemalpaşa / İZMİR
T: +90 (232) 877 00 30 F: +90 (232) 877 00 70
www.akzonobel.com/kemipol

AkzoNobel Kemipol A.Ş. ürünleri Karsar Altın Kemalpaşa İzmir Tesisleri'nde üretilmektedir.

ERMATLINE

"Lüks otomobilde kurumsal kimlik"

dornisireklam.com

www.ermatline.com.tr

/ermatline

/ermatline

/ermatline

İçindekiler ekim 16

5 BAŞKAN

7 YAYIN TAKIMI

8 KAPAK KONUSU / AKILLI ÜRETİM ENDÜSTRİ 4.0

- 24 Adnan Dalgakıran: 21. Yüzyıl Akıllı Makinelerin Çağı Olacak
- 26 M. Rifat Hisarcıklıoğlu: Sanayi Devrimi Dünyanın Yeniden Değişmekte Olduğunun Habercisi
- 28 Nurettin Özdebin: Geleceğin Dünyası Sanayi 4.0 İle Şekilleniyor Ve Geleceğin Kurallarını Koyuyor
- 30 Ender Yorgancılar: Sanayi 4.0'ın En Önemli Ayağı: Eğitim
- 32 Doç. Dr. Çağrı Bulut: Sanayi 4.0 ve Yüksek Öğrenime yansımaları...
- 36 Ateş Öztan: KOBİ'ler, Endüstri 4.0'ın En Önemli Aktörü Olacak

TARİH

- 38 Cumhuriyet Ve Türk Denizciliği

42 ÖZEL DOSYA / KÖK HÜCRE UMUT İŞİĞİ OLDU

- 50 Dr. Kerem Kınık "TÜRKÖK Projesi, İki Yılda Sınırları Aştı Ve Dünyaya Model Oldu"

54 SEKTÖR / MONTAJCI SEKTÖRÜN LİDERLİĞE UZANAN ÖYKÜSÜ...

68 100 YILLIK FİRMALAR

Şekerciliğin "Efendisi" Ali Galip

72 İZMİR PENCERESİNDEN: ULVİ PUĞ

İzmir'in görünmeyen değerini İzmir Milli Kütüphane

KAPAK KONUSU / ENDÜSTRİ 4.0

8

100 YILLIK FİRMALAR BAŞARI ÖYKÜSÜ: ALİ GALİP

68

İZMİR PENCERESİNDEN

72

KÜLTÜR - SANAT

78

78 KÜLTÜR - SANAT

Alaçatı Pazaryeri Camii (THEOTOKOU KİLİSESİ)

82 HUKUK

ISO 37001, tüm yolsuzlukla mücadele standartlarına hükmedecek standart artık hayatımızda

86 GEZELİM GÖRELİM

Cruise ile Dünyanın Keşfi New York ve Doğu Karayip Adaları Anıları

96 MODA

Yeni Sezonda Renkli Rüyalar

98 BEŞ SORU BEŞ CEVAP

102 FAALİYETLERİMİZ

İmtiyaz Sahibi

EGİAD a dına

Yönetim Kurulu Başkanı

Seda Kâya

Yayın Takımı

Yonca Güngör,
Bilge Güre, Erhan Özusta,
Özgür Usluer

**Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
ve Yayın Koordinatörü**

Prof. Dr. Mustafa Tanyeri

Yayın Danışma Kurulu

Adnan Altuğ, Ahmet Yener Özkesen,
Betül Elmasoğlu, Bülent Zarif,
Can Bosor, Cemal Tükel,
Çetin Gürel, Deniz Sipahi, Deniz Sıvrı,
Erol Yaraş, Hamdi Türkmen,
Hasan Ege Tütüncüoğlu, İlhan Bilgehan,
İlyas Özgüven, İsmail Uğural,
Mahru Gürel, Mehmet Gültaş, Mustafa
Köstepen, Nazif Ulusoy, Nedim Atilla,
Osman Genger, Ömer Dinger, Özüm İltar
Demirci, Prof. Dr. Mustafa Tanyeri,
Sefer Ayge, Sevtap Dengiz,
Şebnem Bursalı, Yaşar Kuş,
Yusuf Kahraman

Yönetim Yeri

Punta İş Merkezi 1456 Sk. No:10 Kat:8
Alsancak / İZMİR
Tel Fax: (232) 422 30 00 pbx
egiad@egiad.org.tr
www.egiad.org.tr

Editoryal Yönetmen

Seda Gök

Röportaj ve Editoryal Hazırlık

M. Cemal Tükel

Tasarım ve Baskı

Görsel Yönetmen

Netise Yıldız Torun

Basım Yeri

Tükelmat A.Ş.
1571 Sokak No:16 Çınarlı/İZMİR
Tel: (232) 461 96 42
www.tukelmat.com.tr

EGİAD YARIN, EGİAD'ın yerel yayın organıdır. Dergide yayınlanan görüşler ilgili yazarlara ait olup EGİAD'ın görüşlerini yansıtmaz. İzinsiz alıntı yapılamaz.
ISSN 1304 3269

Baskı Tarihi

16 Kasım 2016

Yerel süreli yayın

14 FARKLI EV FARKLI TASARIM

14 DIFFERENT HOUSES
DIFFERENT DESIGNS

QUATTORDICI ÇEŞME

Eşsiz Ayasaranda Koyu'nun doğasına uyumlu mimarisi ve standartlar üstü yaşam konforu ile lüksü yeniden tanımlayan Quattordici; Çeşme Marina'ya 2 kilometre mesafede bulunan konumu, kendine ait plajı, her villaya özel tasarlanmış havuzları, kat bahçeleri ve teraslarını süsleyen Sakız Adası manzarasıyla 14 şanslı konuğunu bekliyor.

Quattordici rebuilds the standards of luxury living with its architecture in compliance with natural habitat of Ayasaranda Bay only 2 km from Çeşme Marina. Each has its own private garden, beach and terasse with Sakız Island view. Quattordici is waiting for its 14 lucky residents.

Quattordici Satış Ofisi
+90 232 716 91 96
16 Eylül Mahallesi, 3307 Sokak,
Ayasaranda Koyu, Çeşme / İzmir

Merkez Ofis
Cumhuriyet Meydanı Cumhuriyet Apt.
No:12 Kat:5 Daire:501
Alsancak, İzmir / Türkiye

VER YERİLER

www.veryerilerinsaat.com
www.quattordici.com.tr

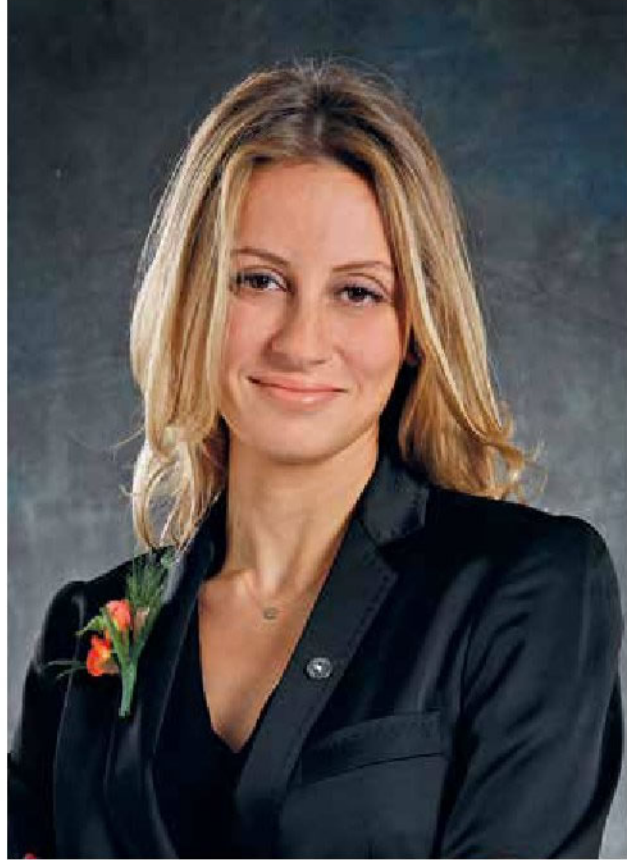

EGİAD Yarın Dergisi'nin Değerli Okurları,

Dergimizin yeni sayısı aracılığıyla sizlere son kez sesleniyorum. EGİAD'da bir yönetim dönemi daha sona eriyor. Kasım ayında yapılacak Genel Kurulumuz ile birlikte EGİAD 'da yeni bir ekip, yeni bir heyecanla göreve başlayacak. Dört yıl gururla ve onurla yaptığım görevi yeni arkadaşlarıma devredeceğim. Kendilerine şimdiden başarılar diliyorum. EGİAD'ın ilk kadın başkanı olma onurunu yaşamış olmak benim için yaşamım boyunca hatırlayacağım apayrı bir mutluluk. İki dönemde de benimle birlikte olan, herşeyi birlikte başardığımız, özveriyle ve sorumluluk duygusuyla çalışan yönetim kurulu üyesi arkadaşlarıma, çok değerli Danışma Kurulu Başkanımıza ve Danışma Kurulu Üyelerine, Komisyon Başkanları ve Üyelerine, EGİAD'ın diğer yönetim organlarında görev yapan üyelerimize, sekreteryamıza ve tüm EGİAD üyelerine yürekten teşekkürlerimi ve sevgilerimi sunuyorum.

Görev sürem içinde ülkemizdeki acı ve tatlı bir çok olaya birlikte tanık olduk. Prof.Dr. Aziz Sancar gibi bu güzel toprakların yetiştirdiği bir insanın Nobel Ödülü alması yüreğimize su serperken, terörite mücadelede, 15 Temmuz'da yaşadığımız devlet ve millet düşmanı hain kalkışmaya cumhuriyeti ve demokrasiyi koruma refleksi ile hep birlikte karşı koyarken ve ülkemizin sınır güvenliğini sağlamak amacıyla yapılan Suriye'deki harekatta canlarını veren aziz şehitlerimizin ve insanlık dışı bombalı saldırılarda teröre kurban verdiğimiz vatandaşlarımızın acısı yüreğimizi yaktı. Bütün bu olumsuz koşullarda ülkemizin geleceğine inanan EGİAD üyeleri olarak ümidimizi asla kaybetmedik. Demokrasiye, Cumhuriyetin değerlerine olan bağlılık ve Atatürk'ün gösterdiği çağdaş uygarlık hedefi doğrultusunda çalışmak vazgeçilmez ilkimiz oldu.

EGİAD'ın her geçen gün büyümesi, faaliyetlerinin uluslararası boyuta yayılması, üyelerinin sivil toplum bilinci ve sosyal sorumluluk bilinci ile yapılan çalışmalara verdikleri destek ve katkıları doğru yolda olduğumuzu göstermektedir.

Sivil toplum kuruluşlarının kimilerine göre dördüncü kimilerine göre ise beşinci güç olarak oynadıkları kritik rol demokratikleşme sürecinde her geçen gün artan bir ivme kazanmaktadır. EGİAD bu rolün hakkını 26 yıldan beri en iyi şekilde vermektedir.

Değerli EGİAD Yarın Dergisi Okurları,

Türkiye'de yayınlanan en kaliteli sivil toplum kuruluşu dergilerinden biri olan EGİAD Yarın yaşamına sürekli yükselen çizgisini koruyarak devam ediyor. Dergimiz, EGİAD'ın duruşunu, olaylara bakış açısını, çağdaş çizgisini ve değerlerini sayfalarının içinden topluma taşıma misyonunu en iyi şekilde sürdürecektir. Bu günlere gelmesinde emeği olan herkese ve her iki yönetim döneminde Yayın Takımı'nda görev yapan sevgili arkadaşlarıma yayına hazırlık, tasarım ve baskı işini yapan Tükelmat ekibine özverili, özenli çalışmaları ve katkıları için içtenlikle teşekkür ediyorum.

Dönemin ve yılın son sayısında yine çok özgün araştırmalar, röportajlar, yazılar yer alıyor. Bu sayıya emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Sizlere sağlık ve mutluluk dolu günler dileğiyle sevgi ve saygılarımı sunarken 29 Ekim Cumhuriyet Bayramımızı kutluyor, ülkemize ve tüm ulusumuza barış, huzur ve refah dolu bir gelecek diliyorum.

Seda KAYA
Yönetim Kurulu Başkanı

Hayatı kendi tarzınla adımla...

Dünyanın dev markaları en geniş ürün çeşitliliğiyle Barcin.com'da seni bekliyor. Tarzını seç çeşitliliği keşfet.

barcin.com

Değerli EĞİAD Yarnın Okurları,

Dergimizin 51. Sayısında, 13. Dönem Yayın Ekibi olarak son kez karşınızdayız. Yeni dönemde yeni yayın ekibi aynı heyecanla sizlerle birlikte olacaktır; kendilerine başarılar dileriz.

Çarpıcı konu başlıkları ile keyifli bir dergi her zamanki gibi sizi bekliyor. Kapak konumuz, önümüzdeki dönemin yıldızı, Endüstri 4.0. Hakkında daha çokça yazılacak, konuşulacak. Herkesin bir network ağıyla birbirine bağlı olduğu yeni dünyada ürünler ve makineler da bu ağa katılacak ve birbirine bağlanacak. Yazılım ve internet teknolojilerinin başrolü üstlendiği Endüstri 4.0 'te Türk makinelerinin akıl yüklü hale gelebilmesi için hangi önlemler alınmalı, üreticiye nasıl destek verilmeli, işgücünün yetkinliği nasıl artırılmalı, dopdolü bir bilgilendirici içerik ile sayfalarımızda bulabilirsiniz.

Dosya konumuz, Kök Hücre. "Bebeklik döneminde toplanan kök hücreler her bileşene dönüşebiliyor.", insanı heyecanlandıran bu cümle acaba yeni yüzyılda insan ölümsüzlüğe doğru gider mi diye düşündürüyor. Türkiye Kök Hücre Koordinasyon Merkezi (TÜRKÖK) iş modeli ile dünyaya örnek olmuş durumda. Kızılay Genel Başkanı Dr. Kerem Kınık'ın detaylı bilgilendirmesi eşliğinde konuyu bir kez de biz masaya yatırdık.

Sektör dosyamızda ülkemizde 1955 yılında temelleri atılan beyaz eşya sektörü var. O yıllara montajcılık ile başlayan sektör, bugün 3 milyar USD'ı aşan ve 120 bin kişiye istihdam sağlayan lokomotif ve inovatif sektörlerin önde gelenlerinden. Fakat her zamanki gibi katma değer sağlayan bu sektörün de hammadde girdilerinde ithalata bağımlılık var. Dosyamızda sektörün durumu ve hedefleri hakkında bilgi sahibi olabilirsiniz.

Kültür Sanat köşemizde Alaçatı Pazaryeri Camii (Theotokou Kilisesi) var. Evet, yapı hem cami, hem kilise. Bir yansı cami olarak ibadet için kullanılırken diğer yansı kilisenin izlerini taşımaya devam ediyor. İnsani değerlerin bir araya geldiği, hoşgörünün sembolü olan bu yapıyı ziyaret etmenizi öneririz.

1912 'den beri faaliyet gösteren 5000 paha biçilmez değeri içinde barındıran 1 milyonu aşkın ürünü olan yer neresi diyerek sizi biraz düşündürüelim mi? İzmir'in milli değeri Milli Kütüphane'den bahsediyoruz.

Kütüphane müdürü Sn. Ulvi Puğ ile yapılan röportajımız şehrimizin paha biçilmez bir değerini daha bizlere hatırlatıyor.

Cumhuriyet ve Türk Denizciliği bu sayımızın ilgi çekici yazılarından biri. Geçmiş savaşlar gösteriyor ki, 3 tarafı denizlerle kaplı ülkemiz için denizcilik stratejisi ve deniz hukuku en üst seviyede öneme sahip. Okurken eski kahramanlık anıma fırsatı da bulacaksınız.

Yılı bitirdiğimiz bu aylarda yoğun iş temposunun içinde Cruise ile New York'tan başlayan ve Karayip Adalarına uzanan bir seyahat çok uzak gelebilir ama sayfalar arasında üyemiz Oğuz Esen'in seyahat güncelerini okuyabilir, en azından hayalini kurabiliriz.

Başarı öykümüzde 100 yılı aşan geçmişi ile "Şekerciliğin Efendisi" unvanlı Ali Galip Efendi'nin kurduğu Ali Galip firmamız var. İzmir'in ilk çikolata firması olma özelliğini taşıyan Ali Galip firmasının başarı öyküsünü 3. Kuşaktan aktarıyoruz.

Atatürk der ki "Cumhuriyet, fikir serbestliği taraftardır. Samimi ve meşru olmak şartıyla her fikre hürmet ederiz". Cumhuriyetimizin 93.yıldönümünde en büyük bayramımız kutlu olsun.

Hepinize en iyi dileklerimizle hoşçakalın diyor, sevgi ve saygılarımızı sunuyoruz. Keyili okumalar dileriz.

YAYIN TAKIMI

Erhan Özusta, Bilge Güre, Yonca Güngör, Özgür Usluer

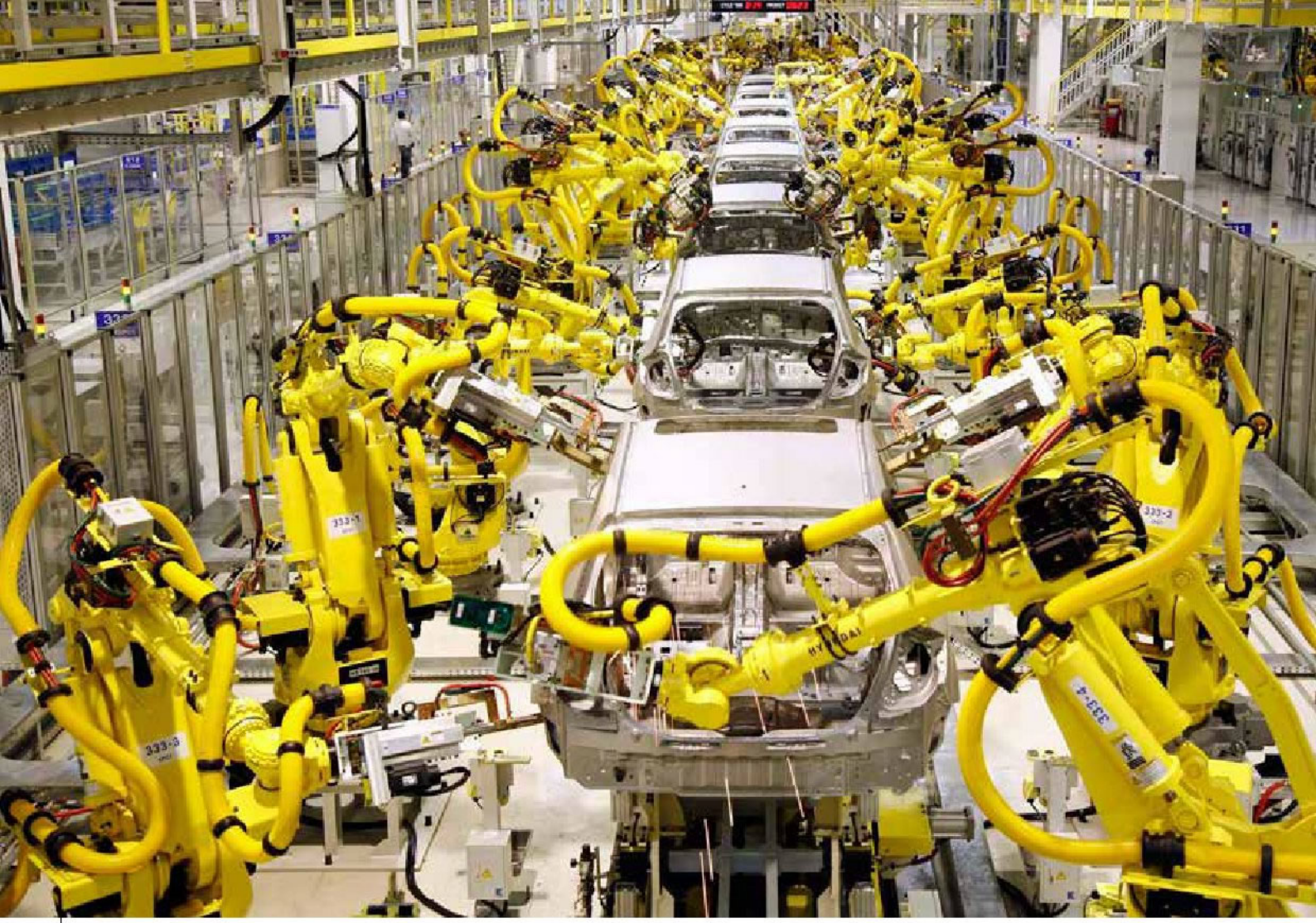
Dünya ekonomisine 2022'ye kadar 14.4 trilyon dolar yarar değeri katacağı tahmin edilen Endüstri 4.0, küresel ticarete yeni bir boyut getirecek

Akıllı Üretim Endüstri 4.0

■ HAZIRLAYAN: SEDA GÖK

Günümüzde teknoloji, iletişim ve üretimin şekli hızla değişiyor. Ürünler ve makineler birbiriyle konuşur hale geldi. Yeni sanayi devrimi olarak adlandırılan Endüstri 4.0, dünyayı yeniden kurguluyor. Üretim hatlarındaki verimlilik, yapay zekâ ile artırılıyor. Sosyal alanlardan küresel ticarete kadar her şeyin çehresi değişiyor. Peki, Türkiye olarak bu devrimin neresindeyiz?

■ Dördüncü sanayi devrimi olan Endüstri 4.0, son 5 yıldır dünya ve Türkiye'nin en fazla konuştuğu başlıklar arasında yer alıyor.

Birinci sanayi devrimi su ve buhar gücüne dayalı üretim, ikinci sanayi devrimi elektrik enerjisi kullanımı olarak tarihte yerini alırken; dijital kullanımı ve bilişim üçüncü devrim olarak kabul ediliyor. Bugün konuştuğumuz Endüstri 4.0 ise gelecek on yılın sanayisini ve dünyasını şekillendirecek.

Alman Hükümeti'nin imalat gibi geleneksel sanayiye bilgisayarlaşma yönünde teşvik etme ve yüksek teknolojiyle donatması projesi olan Endüstri 4.0 ile amaç; yeni sanayi, uyum, kaynak verimliliği ve ergonominin hem müşteriler hem de iş-değer sürecinde iş ortaklarının entegrasyonunu karakterize etmek...

Bu yıl 70 ülke ve bölgeden gelen 6 bin 500'e yakın şirketin katıldığı Hannover Sanayi Fuarı'nın gündeminde de Endüstri 4.0 yani dördüncü nesil sanayi devrimi vardı.

Endüstri 4.0 kavramı ile ilk kez gene Hannover Sanayi Fuarı'nda 2011 yılında ortaya kondu, daha sonra Alman Hükümeti tarafından geliştirildi. Önceki üç sanayi devriminiyle kıyaslandığında, dördüncü sanayi devrimi CPS (cyber-physical system) ve Türkçede "Nesnelerin İnterneti" olarak bilinen "Internet of Things" ilkelerine dayanarak, akıllı üretimi amaçlayan bir devrim.

Endüstri 4.0, uyarlanabilirlik ve kaynak dağılımı etkinliğine sahip, insan mühendisliğine uygun bir akıllı fabrikası oluşturulmasını hedefliyor. Bu konuda örnekler yapmak

gerekirse; gelecekte "Endüstri 4.0" teknolojisine sahip bir akıllı fabrikası, müşteriye özgün bireyleştirilmiş ürün geliştirebilecek.

Tüm parçaların üretimi aynı hatta tamamlanacak. Bilgisayar, akıllı bir şekilde malzemeleri seçip üretim yapacak. Bu tür üretim yöntemi, kaynakların en rasyonel şekilde değerlendirilmesini sağlayarak, enerji verimliliğini yükseltecek. Bu sayede insanlığın daha güvenli bir şekilde sanayi üretimi yapması gerçekleşecek. "Endüstri 4.0, bugün Almanya'da dahi halen keşif aşamasında..."

Endüstri 4.0'ın nasıl gelişeceği ve insanlığın günlük yaşamına nasıl katkılar sağlayacağı konusunda hala belirsizlik var. Çünkü Endüstri 4.0'ın istihdam sorununa yol açmasından da endişe ediliyor.

Endüstri 4.0, önümüzdeki 15-20 yıllık süreçte bu konuda entegrasyonunu tamamlayan firmalar tarafından uygulanabilir hale gelecek.

YAZILIM VE İNTERNET TEKNOLOJİSİNİN ÖNEMİ

Endüstri 4.0 süreci tamamlandığında, üretimin ağırlıklı şekilde yazılım ve internet teknolojileri ile yapılması öngörülüyor. Bu noktada geleceğin üretim sisteminde makine ve bilgisayar teknolojisinin koordineli bir şekilde çalışması düşünülüyor. Makinelere akıl katma olarak da belirtilen 'akıllı makineler'in ortaya çıkış sürecinde birbirleriyle işbirliği içinde çalışan robotların üretimde yer alması söz konusu olacak.

Türkiye'de, Endüstri 4.0 dönüşümünün yakalanması yönünde tartışmalar başlasa da, sanayisi oturmuş ülkelere göre bu

ENDÜSTRİ 4.0'İN TEMEL ÖZELLİKLERİ

1. Değer zincirini oluşturan insan, makine, malzeme, araç gibi tüm öğeler arasında entegre iletişimin sağlanabilmesi
2. Alt sistemlerin organizasyonunda entegre veri ve ürün akışının olduğu sınırlar ötesi büyük alt sistemlerin organizasyonunda
3. Yüksek otomasyon, az nitelikli insan gücüne ihtiyacın azalması ve yüksek nitelikli insan gücüne ihtiyacın artması
4. Bağlantılı sistemler, makine-makine, makine-insan etkileşimi ile özelleştirilmiş ürün üretimi
5. Yüksek verimlilik artışı, teknoloji yatırımı ile birlikte gelen birim ürün üretim maliyetlerinin azalması

yolda daha fazla çalışılması gerekiyor. Öncelikle katma değerli ve yüksek teknolojiye sahip ürünlerin önemine dikkat çeken kanaat önderleri, bu süreçte firmaların daha çok dijitalleşmesi gerektiğinin altını çiziyor.

Endüstri 4.0 ile makine-insan ve makine-makine arası iletişim, verimlilik, istikrar, nitelik, yüksek yaşam standardının yanı sıra akıllı tasarım, büyük veri ve nesnelerin interneti kavramları üzerine daha yoğun şekilde konuşulmaya başlandı. Ayrıca robot, yapay zeka, sensör teknolojileri, veri analitiği ve kişisel tasarımlar da daha fazla önem kazanıyor. Bugüne dek coğrafi konumunun önemini büyük ölçüde kullanan Türkiye'nin, bu süreçle birlikte ne ürettiği ve hangi yöntemler kullandığı daha fazla açıklık kazanacak. Endüstri 4.0 sürecine adapte olmak için sanayicilerin daha yenilikçi ve katma değerli ürünler imal etmesi gerektiğine vurgu yapan kanaat önderleri, bugün Türkiye'de faaliyet gösteren en büyük 500 sanayi kuruluşu içinde ancak 12'sinin yüksek teknolojlü ürün imalatı yaptığının altını çiziyorlar.

Uzmanlar ayrıca yüksek teknolojiye sahip ürünlerin Türkiye ihracatındaki payının yüzde 3.7 olduğunu hatırlatarak bu oranın AB ülkeleri genelinde yüzde 15 seviyesinde olduğunu belirtiyorlar.

Bugün Türkiye'nin dijitalleşme skorunun yüzde 60 olduğunu görüyoruz. Microsoft'un yaptığı araştırmaya göre de Türkiye'de bulut bilişim teknolojilerini kullanan KOBİ oranı yüzde 4 düzeyinde. Bu nedenle KOBİ'lerin sürece hazırlanması gerekiyor. Endüstri 4.0, fiziksel tesislerin siber sistemlerle bütünleşmesi prensibine dayanıyor. Endüstri 4.0'ın öngördüğü makine ve bilgisayar teknolojisinin bütünleşik

çalışmasına dayalı üretim sisteminin oluşturulması, öncelikle simülasyon aşaması ile başlıyor. Dijital dünyada oluşturulan ürünler ve tesisler, çeşitli denemelerden sonra gerçek hayata aktarılıyor. Ayrıca artan üretim hızı ile ürünlerin kişiye özel olması bekleniyor. Kişiyeye özel üretim için imalat esnek özellikte ve birbirleriyle işbirliği yapan robotlar üzerine ağırlık veriliyor. Farklı ürünlerin istenen şekilde üretilmesi için ise ekipmanların yapay zekaya ve gömülü sistemlere sahip olmaları gerektiği belirtiliyor.

MALİYETLERDE DÜŞÜŞ ÖNGÖRÜSÜ

Endüstri 4.0 ile ilgili yapılan bir araştırma, bir dönüşüm ile işçilik maliyetlerinde yüzde 30-50, operasyon maliyetlerinde yüzde 30, lojistik maliyetlerinde yüzde 50, bakım maliyetlerinde yüzde 40'a varan tasarruf elde edileceğini ifade ediyor. Araştırma, ayrıca pazara çıkış sürelerinde yüzde 20-50 azalma olacağını ortaya koyuyor.

BATININ UZAKDOĞUYA KARŞI ELİ GÜÇLENİYOR

Almanya ve ABD'nin üzerinde yoğun bir şekilde çalıştığı Endüstri 4.0, bu ülkelerin dünya pazarındaki rekabetçi gücü tekrar ele geçirmek için önemli bir fırsat sunuyor. Bu süreçte maliyetlerin azalmasıyla, Uzakdoğu'nun global pazardaki en büyük kozu elinden alınmış olacak. Öte yandan üretim hızının artması, kişiyeye özel üretimi de beraberinde getirecek. Bu alanda da batının öne çıkması bekleniyor.

Rekabet gücü yüksek ekonomiler kümesi içinde yer almak isteyen Türkiye için, küresel düzeydeki bu gelişmeleri takip etmesi ve bunun ötesinde Endüstri 4.0'ı uygulayan öncü ülkeler arasında yer alması kaçınılmaz olarak görülüyor. Özellikle rekabet gücü göstergelerinin çeşitlilik ve hızlı bir

DÜNYA ÜLKELERİ NE DURUMDA?

Almanya: 2012'de Endüstri 4.0 programını açıkladı. Beş yıl boyunca bu Alana her yıl 40 milyar Euro yatırım yapacak. AB genelinde bu rakam, 140 milyar dolar.

ABD: Sanayi üretimi ülkesi olmadığı halde ticaret bakanlığı Obama liderliğinde Ulusal Gelişmiş İmalat Programı'nı açıkladı.

Çin: Küresel sanayi üretiminin yüzde 20'sini tek başına gerçekleştiriyor. 2025 hedefi bu üretimin 2020'de yüzde 40'ını 2025'te yüzde 70'ini gerçekleştirmek.

Finlandiya: Endüstri 4.0'ın Silikon Vadisi olacak. İmalatta internet kullanımı yüzde 44 High-tech istihdamın toplamdaki payı yüzde 8.

değişkenlik gösterdiği bir dönemde düşük iş gücü maliyetleri ve lojistik avantajı gibi rekabetçiliğin temelini oluşturan etkenlerin çeşitli baskılara maruz kalması bekleniyor. Bu yüzden, Endüstri 4.0 yaklaşımı ile rekabet gücü avantajlarının sürdürülebilirliğinin sağlanması ve artırılması hedefleniyor. Böylece Türkiye'nin içinde bulunduğu ülke grubundan bir üst seviyeye yükselme amacına ulaşabileceği ifade ediliyor.

TÜSİAD'DAN ENDÜSTRİ 4.0 RAPORU

Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği tarafından hazırlanan Endüstri 4.0 Raporu'na göre, Türkiye sanayisinin önde gelen bir çok firmasının yetkililerinin düşünce, tecrübe ve bilgilerinin değerlendirilmesi için Endüstri 4.0 yaklaşımının kavramsal olarak tartışılmasının ötesinde ekonomik bir perspektifin de belirlenmesi gerekiyor. Bu çerçevede, Endüstri 4.0 dönüşümünde Türkiye'nin verimlilik, büyüme, yatırım ve istihdam alanlarında gelişme kaydetmesi önem arz ediyor.

"VERİMLİLİKTE YÜZDE 4-7 ARTIŞ OLACAK"

Endüstri 4.0'ın başarılı bir şekilde uygulandığı durumda, Türkiye'deki imalat sanayisinin verimliliğinde yüzde 4-7 arasında artış olacağı tahmin ediliyor. Sadece dönüşüm maliyeti (malzeme maliyetleri hariç üretim maliyeti) değerlendirildiğinde, verimlilik artışının yüzde 5-15 arasında olması öngörülüyor. Küresel değer zincirlerine entegrasyon ve Endüstri 4.0 çevresinde oluşacak ekonomi yoluyla kazanılacak rekabet avantajının, sanayi üretiminde yıllık yaklaşık yüzde 3'e kadar ulaşabilecek bir artışı tetiklemesi bekleniyor. Bu büyüme Türkiye GSYİH'sinde yüzde 1 ve üzeri bir ek büyüme ile 150 -200 milyar TL düzeyinde ek gelir anlamına geliyor.

Endüstri 4.0 teknolojilerinin üretim sürecine dâhil edilmesi

için gelecek 10 yıllık süreçte, bugünün değeriyle yılda yaklaşık 10-15 milyar TL yatırım yapılması gerektiği tahmin ediliyor. Büyüme hedeflerinin de gerçekleşeceği varsayımıyla, sanayide istihdam edilen iş gücü ihtiyacının artacağı ve daha da önemlisi çok daha nitelikli, eğitim ve gelir düzeyi yüksek bir iş gücü yapısının oluşacağı öngörülüyor. Bu noktada gelecek 10 yılda, istihdamda yetkinlik düzeyi düşük işlerde iş gücünün azalma ihtimali olmakla birlikte, sanayi üretiminin artması ile toplam istihdamda artış yaşanması bekleniyor. Aynı zamanda, yüksek nitelikli iş gücü yapısı ile gelir piramidinin ve Türkiye know-how altyapısının gelişeceği tahmin ediliyor.

ŞİMDİDEN ÇALIŞMAYA BAŞLAMAK LAZIM

Endüstri 4.0 sürecinde Türkiye'nin uygulamada karşılaştığı iş gücü, ölçek ve yatırım gibi birçok yapısal kısıtı kapsayan uzun vadeli ve kapsayıcı bir politika geliştirmesi gerektiğini ifade eden yetkililer, böyle bir yaklaşımın geliştirilmesi ve dönüşümün başarılı olabilmesi için tüm paydaşlara önemli görevler düştüğünü vurguluyor. Bu doğrultuda sanayi kuruluşları ve tedarikçileri, Endüstri 4.0'ı tetikleyen teknolojileri yakından takip ederek, kendi iş modelleri üzerindeki etkilerini, fırsatları ve yol haritalarını hazırlamalı. Ayrıca, özellikle donanım ve iş gücü ihtiyacının belirlenerek, kurumsal gelişim süreçlerinde buna göre hareket edilmesi daha da önem kazanıyor.

Endüstri 4.0 ile farklı kollarlardaki sistemlerin ve firmaların ortak bir şekilde çalışabilmesi, bu sistemlerin optimizasyonuna ve birbirine uyumluluğuna bağlı. Bunun için firmaların ve sistemlerin haberleşme ağlarının entegre ve optimize olması gerektiğini bildiren uzmanlar, bu uyumluluğun ve ortak frekansın sağlanabilmesinin, referans sistemlerin ve bazı standartların belirlenmesiyle mümkün olacağını dile

SANAYİ 4.0 NEDİR?

Endüstri 4.0, ürünler, mallar, hizmetler, üretim süreçleri ve bunların ulaştırılmasında son kullanıcıya erişmesinden, geri kazanımlarına kadar her türlü zincirin "akıllanması" olarak tanımlanıyor.

getiriyor. Gerçekçi adımlar atmak için hem üretici firmalara hem de teknoloji şirketlerine önemli görevler düştüğünü vurgulayan uzmanlar, özellikle Almanya, ABD, Çin gibi büyük ekonomi ve sanayiye sahip devletlerin bulunduğu coğrafyalarda yer alan çok uluslu üreticilerin yaptığı yatırımlar düşünüldüğünde, yerli sanayicilerin bu dönüşümü, ancak ellerindeki bütün kaynakları ve imkanları zorlayıp, teknolojiye gerekli yatırımı yaparak, yakalama şansına sahip olduğu görüşünde birleşiyor. Firmaların, kendi üretim dinamiklerini, mevcut koşulları ve iyileştirme noktalarının farkında olmalarının yanında, sektörel dinamikleri ve beklentileri iyi analiz etmeleri de önem taşıyor. Ayrıca 'internet', 'birbirine bağlı ürünler, makineler, insanlar, işletmeler', 'sanallaştırma' gibi konseptleri merkezine oturtan Endüstri 4.0 vizyonunu ile oluşacak fırsatların iyi kavranması gerektiğine dikkat çekiliyor.

DÖNÜŞÜM MEKANİZMASININ OLUŞTURULMASI GEREKİYOR

Endüstri 4.0 dönüşümüne ilişkin teknoloji üretiminde lider konumdaki ülkeler incelenerek, kamu, özel sektör, araştırma kuruluşları ve akademilerin yer alacağı bir dönüşüm mekanizmasının oluşturulması, atılması gereken önemli adımların başında geliyor. Bu noktada, Türkiye sanayisi için Endüstri 4.0 uygulamalarının oluşturacağı potansiyel fayda ve maliyet çıkarılarak, bu dönüşümü gerçekleştirecek sektörlerin belirlenmesi gerekiyor. Bunun yanı sıra gerekli teknolojik altyapı ihtiyacına yönelik çalışmalar yapılmalı ve Ar-Ge'ye sağlanan destekler ihtiyaçlar doğrultusunda düzenlenmeli.

ABD'DE ÖZEL KOALİSYONLAR KURULDU

ABD'de, Akıllı Üretim Liderlik Koalisyonu olarak adlandırılan bir girişim de üretim geleceği üzerinde çalışmalar yapıyor. Bu koalisyon, üreticiler, tedarikçiler, teknoloji şirketleri,

üniversiteler, devlet kurumları ve laboratuvarlardan oluşuyor. Koalisyonun amacı ise, üretim istihbaratının benimsenmesini kolaylaştırmak için yaklaşımlar oluşturmak, platform ve ortak altyapı gelişimi için Ar-Ge faaliyetlerinde bulunmak, uygulama ve savunucu gruplar oluşturmak üzere imalatta sanayi paydaşları sağlamak.

SANAYİ 4.0'IN ARTILARI-EKSİLERİ...

Endüstri 4.0, Siber-Fiziksel Sistemler, Bulut Bilişim gibi modern bilgi ve iletişim teknolojileri, imalat sektöründe verimliliği, kalite ve esnekliği artırmak için sistemlere entegre edilecek, olası verim durumlarını analizleyerek rekabet ortamında avantaj sağlayacak.

Öte yandan bu yeni sanayi devrimine doğru gidişi hızlandırmak için beceri ve bilgi yeterli değil. Endüstri 4.0 bir anlamda iş gücü talebinin azalması demek. Bu nedenle de kurumlarda bulunan departmanlarda fazlalık tehdidi oluşturuyor. Üçüncü sanayi devriminin ritmine ayak uyduran firmalarda Endüstri 4.0 için genel bir isteksizlik havasının mevcut olduğunu da söylemek gerekiyor.

SANAYİ 4.0'IN ETKİLERİ...

İşçi gücünden teknoloji kontrolüne geçen sistemler ile makine kontrolü artacak. Otomatik sistemler dolayısıyla ihtiyaç olan iş gücü azalacak. Sosyoekonomik çalışma hayatına olan etkisi hissedilecek. Sanayi farklı bir değer kazanarak pazarda bu entegrasyonu sağlayan büyük paya ulaşacak.

TÜRKİYE, SANAYİ 4.0'IN NERESİNDE?

Türkiye hem makine ithalatçısı hem de makine üreticisi. İthal edilen makinelerin çoğu akıllı (bilgisayar kontrollü) makine... Ama bunları kullanmıyoruz. İşletmeciler, makinelerin

KOBİ'LER, ENDÜSTRİ 4.0'İN EN ÖNEMLİ AKTÖRÜ OLACAK

İnovasyon ve endüstriyel tasarım çözümleri şirketi Alfanorm'un Başkanı, İnovasyon Düşünürü ve Tasarım Mimarı Ateş Öztan, Türkiye'nin Endüstri 4.0'a KOBİ'leri dahil ederek başlaması gerektiğini belirtti. Endüstri 4.0 stratejisinin günümüz gelişmiş ekonomilerinin kendi aralarında sürdürmekte oldukları rekabete, gelişmekte olan ülkelerin de katılabileceğini ortaya konması açısından, Türkiye'nin KOBİ'lerle fark yaratabileceğini ve böylece Endüstri 4.0'ın imalat sektöründe yükselen yeni ülkelere ve ekonomilerine önemli bir umut olacağını ifade etti.

KOBİ'lerin Endüstri 4.0'ın en önemli aktörü olması gerektiğinin altını çizen Öztan, Endüstri 4.0'a hazırlık sürecinde yapılması gerekenleri şöyle sıraladı:

1. Platformlar ve çalışma grupları kurulmalı

Endüstri 4.0 uygulamaları üzerine çalışan ve kar amacı gütmeyen bir konsorsiyum oluşturulmalıdır. Ayrıca KOBİ'ler, tedarikçiler, teknoloji ve tasarım şirketleri, üniversiteler, devlet kurumları ve laboratuvarlardan oluşacak çalışma grupları, Endüstri 4.0 için gerekli olan çalışmaları bünyesinde gerçekleştirmelidir.

2. Odak sektörler belirlenmeli

Türkiye'nin 4.0 uygulamalarında öne çıkabilmesi için öncelikle odak sektörlerini tespit etmesi gerekiyor. Odak sektörlerin tespiti ve kamu tarafından teşvik ve koordinasyon sistemlerinin oluşturulmasıyla, ülke sanayinin dünya ile rekabet edebilirliği artırılabilir.

3. KOBİ'ler Ar-Ge çalışmalarına dahil edilmeli

Günümüzde pek çok KOBİ, sadece günün trendine uymak için Ar-Ge departmanlarını oluşturuyor ve 1-2 çalışanla Ar-Ge çalışması yaptığını düşünüyor. Bu yaklaşım sonuç vermemektedir. Endüstri 4.0'a hazırlanmak için, KOBİ'lerin start-up şirketleriyle çözüm ortağı olabilecekleri ortamlar yaratılmalıdır.

4. KOBİ'lere tasarım hizmetlerine ulaşım ve dahil olma ortamı yaratılmalı

KOBİ'ler ancak tasarım ekosistemine dahil olabilirlerse, özgün ve dolayısıyla katma değeri yüksek bir sisteme ürün üretebilir ve rekabetçi olabilirler. Burada da çözüm ortaklığı yöntemi teşvik edilmelidir.

5. Bilişim teknolojileri yakından takip edilmeli

Endüstri 4.0, geleneksel sanayiye bilgisayarlaşma yönünde teşvik etme ve yüksek teknolojiyle donatma projesidir. Bilişim teknolojilerindeki gelişmeler KOBİ'lerin de bu sistemlere ulaşımına imkan verecektir. KOBİ'lerin gelişmeleri takip etmeleri ve bu teknolojik imkanları tüm süreçlere entegre edebilmeleri için eğitilmeleri önem taşımaktadır.

özelliğinden yararlanamıyor. Yerli üretim makinelerine akıl (bilgisayar kontrolü) yükleyemiyoruz. Bunun sonucu olarak da içeride ve dışarda talebi olan makineler yerine, metal maliyeti yüksek, ucuz makineler üretiliyor. En gelişmiş sanayi üretim birimlerinde (fabrikalarda) akıllı makineleri birbiriyle konuşturmaya da henüz başlamadık.

"SIRA, ENDÜSTRİ 4.0'IN HIZINI YAKALAMAKTA"

Microsoft Türkiye Genel Müdürü Murat Kansu, geçtiğimiz günlerde Microsoft Ankara Bilişim Zirvesi'nde yaptığı konuşmada Dördüncü Endüstri Devrimi'nin Türkiye'nin gelişimi için muazzam fırsatlar sunduğunu belirterek "Geleceğin dünyasını bilgi tabanlı bir ekonomi inşa eden ülkeler kuracak. Ülke olarak kalkınma stratejimizin odak noktasını da bilişim teknolojileri alanında daha donanımlı, daha yenilikçi ve girişimci bireyler ve işletmeler oluşturmalı" dedi.

"ENDÜSTRİ 4.0'I, 4 KOLDAN YAKALAMALİYİZ"

Tarih boyunca dört büyük endüstriyel devrimin yaşandığını belirten Murat Kansu, bunların sırasıyla su ve buhar gücünün daha verimli kullanılmasını sağlayan mekanik tezgahların icat edilmesiyle Birinci Devrim; Henry Ford'un üretim bandı tasarımı ve elektriğin seri üretimde kullanılmaya başlanması, üretim hattının geliştirilmesi İkinci Devrim; 1970'lerde sanayide bilgi teknolojilerinin hayata geçirilmesi ile Üçüncü Devrim olduğunun altını çizdi. "Halen devam eden Dördüncü Devrim'in ise bilişim teknolojileri ile endüstriyel üretimi bir araya getiriyor diyen Kansu, sözlerine şöyle devam etti: "Makinelerin birbiri ile konuştuğu, her makinenin ve her üretimin bir veriye dönüştüğü bu süreç çok büyük ekonomik ve sosyal dönüşümlere gebe. Bu sebeple Endüstri 4.0'ı 4 koldan birden yakalamalıyız. Dördüncü Endüstri Devrimi ile yakın dönemde yaşanacak geçişi yönetmek için planlı hamleler yapmak ve kalifiye iş gücü inşa etmeliyiz" dedi.

ENDÜSTRİ 4.0, SÜREÇLERİN VE ÜRÜNLERİN AKILLANMASI

Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) analistlerinden Ozan Acar, Endüstri 4.0'ın aslında, "yeni bir sektör" doğuşu anlamına gelmediğini, artan işlemci kapasitesi ile bütün süreçlerin, ürünlerin "akıllanması"ni tanımladığını söylüyor. Birbiriyle haberleşen makinelerin iş yapma maliyetlerini tahmin edilemeyecek düzeyde verimli hale getirdiği gibi, her bir ürünü de yeniden şekillendirdiğini anlatan Acar, "Türkiye'nin Endüstri 4.0 için birkaç kısıtı bulunuyor. En başta şirketler bu yeni sürecin farkında değil ve arayış da yok.

Zor şartlarda **maksimum** performans

HAVA KOMPRESÖRLERİ

VİDALI KOMPRESÖR

PİSTONLU KOMPRESÖR

BASINÇLI YIKAMA MAKİNALARI

Aydin Trafo®

AYDIN TRAFİO MAKİNA SAN. ve TİC. A.Ş.
Ankara Karayolu 26. km. 35170 Kemalpaşa - İZMİR / TÜRKİYE Tel : 0 232 878 19 97 • Fax: 0 232 878 17 80
E-mail: aydintrafo@aydintrafo.com.tr • pazarlama@aydintrafo.com.tr

www.aydintrafo.com.tr

Aykom®
AIR COMPRESSORS

ALKIN
COMPRESSORS

Yetmiş insan gücü de sınırlı. Diğer önemli nokta ise başta “hukuk güvenliği” olmak üzere bir dizi idari sıkıntı var” dedi. Türkiye'nin bu konuda nasıl yol alması gerektiğini belirten Acar, “Öncelikle “bariyerlerin kaldırılması”na odaklanılmasını öneriyorum. Bu bağlamda da eğitimde yetenekli gençlere odaklı “eğitim niteliğinin artırılması”, hukukun üstünlüğü, fikri mülkiyet hakları ve iş ortamının iyileştirilmesi atılacak adımlar. Reel olarak sonuca dönük adım ise kamu alımlarının Endüstri 4.0'ı sağlayacak şekilde yönlendirilmesi. Burada da somut öneriler geliştirilmiş durumda.

Bunlardan ilki kamu alımlarının kaldırarak kullanılması ve buna uygun kurumsal yapılanma. “Kamu alımları müsteşarlığı” şeklinde bir merkezi yapı, her bir kamu alımını, ülkeye teknoloji ve bilgi kazandıracak şekilde süzgeçten geçirecek ve bilgi kazanımına yönelik faydayı maksimize edecek” diye konuştu. Türkiye'nin Endüstri 4.0 için ne tür kısıtları olduğuna da değinen Acar, “Türkiye'nin Endüstri 4.0 için birkaç kısıtı bulunuyor. En başta şirketler bu yeni sürecin farkında değil ve arayış da yok. Yetmiş insan gücü de sınırlı. Diğer önemli nokta ise başta “hukuk güvenliği” olmak üzere bir dizi idari sıkıntı var” dedi.

SANAYİ 4.0, TÜRKİYE'DE YÜZDE 8 BÜYÜME SAĞLAYACAK

Dünya ekonomisinde radikal değişimlerin başlangıcı olarak kabul edilen 4. Sanayi Devrimi'nin iş dünyasına getireceği yenilikler; yeni sanayi devriminin istihdamı yüzde 6'dan fazla artırmasının beklendiği ve iş dünyasının dijitalleşme konusunda kaybedecek vaktinin olmadığı da savunuluyor. Dijital Dönüşüm Derneği tarafından İstanbul'da düzenlenen Endüstri 4.0 Türkiye Forumu'nda konuşan Dijital Dönüşüm Derneği Başkanı İsmail Hakkı Polat, yeni sanayi devriminin iş

ve sosyal yaşamda büyük değişimler getireceğini belirtti. 4. Sanayi Devrimi'ni dijital dönüşümün büyük bir dalgası olarak gören Polat, ilerleyen yıllarda bu değişimin etkilerinin daha fazla hissedileceğini dile getirdi.

“İNSANA İHTİYAÇ KALMAYACAK ENDİŞELERİNDEN KURTULALIM”

Endüstri 4.0 Türkiye Forumu'nda konuşan Siemens Türkiye İcra Kurul Üyesi Ali Rıza Ersoy, makineler çağı olarak adlandırılan yeni sanayi devriminde insan unsurunun daha fazla önem kazanacağını vurguladı. Ersoy, fabrikaların robotlaşacağı ve insana ihtiyaç kalmayacağı endişesinden kurtulmamız gerektiğini belirterek, “Endüstri 4.0 makinelerin birbiri ile iletişimde olacağı bir dönemi işaret ediyor.

Makinelerle ilk defa tanışmayacağız ancak üretim sürecinde makinelerin bu kadar etkili olacağı bir dönemi ilk kez yaşayacağız. Burada istihdamın azala- çağı korkusu yerini güvene bırakmalı. Çünkü bahsettiğimiz 4. Sanayi Devrimi, 20 yıl içinde oluşumu tamamlanması planlanan bir süreç ve Almanya dahi bu devrimle istihdamın yüzde 6 artacağına vurgu yapıyor. Yeni dönemde makineleri tasarlayacak, programlayacak, algoritmalarını oluşturacak insan gücüne de ihtiyaç olacak. Bu nedenle diğer sanayi devrimlerinde olduğu gibi bu devrim de bir istihdam kaynağı olacak.” diye konuştu.

28 MİLYAR NESNE İNTERNETE BAĞIMLI HALE GELECEK

Endüstri 4.0'ı kısaca sanayinin dijitalleşmesi olarak tanımlayan Ersoy, 2020 yılına kadar 28 milyar nesnenin internete bağlı hale geleceğini belirtti. Oluşacak büyük verinin ve üretilen bilgilerin şirketleri bulut depolamaya daha fazla yönlendireceğini ve işletmelerini yüzde 35'inin bulut

ENDÜSTRİDE GENEL KABUL GÖREN ÇAĞLAR

1. Endüstri Devrimi (Endüstri 1.0)

Buhar gücünün endüstride kullanılmaya başlanması.
ör. 1784 yılında ilk dokuma tezgahı devreye alındı.

2. Endüstri Devrimi (Endüstri 2.0)

Endüstride seri imalata geçilmesi. ör. 1870'de ABD Cincinnattı eyaletinde bir mezbahada ilk konveyör hattı kuruldu.

3. Endüstri Devrimi (Endüstri 3.0)

Endüstride elektroniğin ve bilgi teknolojilerinin kullanılmaya başlanması ve imalatın otomasyonla tanışması. ör. 1969'da ilk PLC Modicon 084'ün lansmanı

4. Endüstri Devrimi (Endüstri 4.0)

Nesnelerin interneti konseptinin gelişmesi. İnsanların, makinaların, cihazların, ürünlerin kendi aralarında çeşitli amaçlarla haberleşmesinin yaygınlaşması. Şu sıralar devam ediyor.

depolama sistemlerini kullanacağını ifade etti. Ersoy, gerekli planlamaların hızlıca yapılması ile Türkiye'nin diğer sanayi devrimlerinde kaçırdığı uzun yıllara nazaran bu kez devrimi sadece birkaç yıl gerisinden yakalayabileceğini belirtti. Ersoy, sözlerini şöyle sürdürdü: "Şirketler kadar ülkelerin de 4.0 sistemine geçmesinin konuşulması gerekiyor. Almanya 20 yılda bu devrimi gerçekleştirmeyi planlarken Türkiye'nin en geç 30 yıl içinde süreci tamamlaması lazım. Almanya'nın 3-5 yıl gerisinde kalmamız büyük bir kayıp ya da kapatılmayacak bir açık değil. Ancak bunun için hızlı adımlar atmamız gerekiyor. Bu adımlar ekonomide yüzde 5 ila 8 arasında bir büyüme şansı yakalayabilmemize fırsatlar sunabilir.

'YÖNETİM KATI', SANAYİ 4.0'A HAZIR MI?

Dünya 2011'den bu yana Endüstri 4.0'ı konuşuyor. Global sanayinin geçirdiği dijital dönüşüm, inovasyon, bilişim ve üretim sistemlerinin bütünleşmesi iş yapma modellerinin de yenilenmesi gereğini ortaya koydu. Endüstri 4.0, şirketlerin yeni yönetim organizasyonunu ve yöneticilerin gündemini belirliyor.

YÖNETİM KATINDA NELER OLUYOR?

KPMG Türkiye, yeni sanayi devrimine "yönetim katından" baktı. Katma değerli tüm iş segmentlerinin ve değer zincirinin tamamının dijitalleşme ile entegre edilmesi anlamına gelen Endüstri 4.0, "geleceğin fabrikasında" bilgi ve iletişim teknolojisi ile otomasyon teknolojisinin üretim aşamasında bir araya getirilmesini öngörüyor. Ar-Ge, satış kanalları, tedarikçiler, orijinal ekipman üreticileri ve müşteriler gibi üretim dışında kalan tüm alt sistemleri, tek çatı altında toplamayı

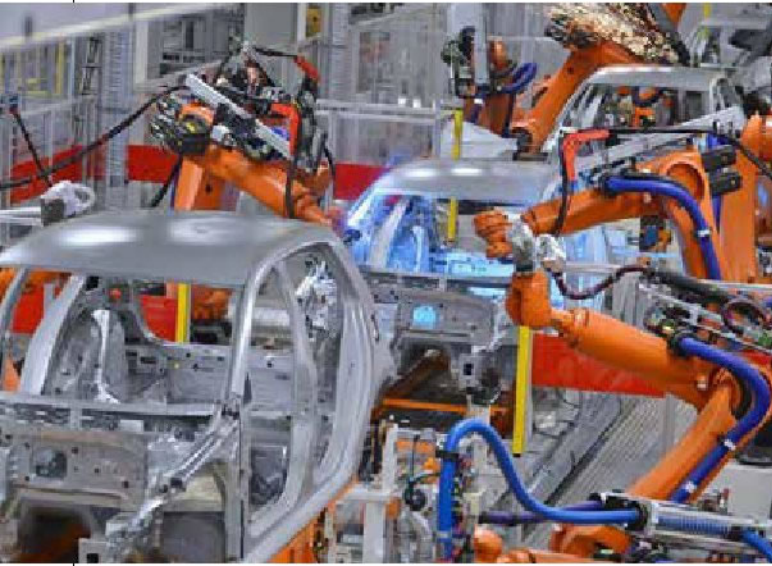
amaçlayan Endüstri 4.0 ürün geliştirme, imalat, lojistik ve sistemlerinin entegre ediyor. Bu değişim, şirketlerin yönetim katını da yeniden yapılandırıyor. Çünkü şirketler için temel bir konu olan Endüstri 4.0, yönetim seviyesinin değişiklik ve dönüşüm süreçlerini bir araya getirip yeniden düzenlemeyi gerektiriyor. KPMG Türkiye Yönetim Danışmanlığı Hizmetleri'nden Gençler Keser, bu dönüşüm içinde şirketlerin yönetim kademesinin ajandasında neler olması gerektiğini sıraladı: "

CEO GÜNDEMİ:

CEO, girişimci olarak yönettiği şirkete dönük pazar taleplerini anlar. CEO'lar Endüstri 4.0'ın gerçekleştirilmesi fikrinin önderi olarak faaliyet göstermelidir. Bunun için pazar geliştirmeden ürün tanımına ve üretim stratejilerinden, esnek teslimat sistemlerine kadar tüm kısmi alanlarda çeşitli yetkinlikler gerekir. Bunların tümünde "müşteri isteğinin hakimiyeti" ve paydaş haklarının yerine getirilmesi geçerlidir. Endüstri 4.0 stratejisinin geliştirilmesi, şirket yapılarının yeniden düzenlenmesi, yatırım planlarının oluşturulması, teknolojilerin değerlendirilmesi ve iyileştirme potansiyelinin gerçekleştirilmesi CEO gündeminin önemli noktalarıdır.

COO'ların GÜNDEMİ:

COO, şirketi üretkenlik ve verimlilik kriterlerine göre yönetir. Şirketin değer ağındaki satın alma ve tedarik zinciri COO'lann sorumluluğundadır. COO, operasyonel mükemmellik, ürün ve servis portföyünün kalitesinin ve rekabet gücünün sağlanması, üretkenliğin artırılması ve karlı bir büyümenin sağlanması için sistemlerin geliştirilmesi ve uygulamaya konulması, Endüstri 4.0 stratejisinin operasyonelleştirilmesi, Endüstri 4.0 için şirket düzlemine uyarlanmış proje yönetiminin koordinasyonunu sağlamalıdır.

CFO'ların GÜNDEMİ

CFO gündeminde finansal kontrol ve risk yönetimi en üst sırada yer alır. Geleceği uyumlu bir ürün portföyünün geliştirilmesi ve yenilik de önemli rol oynar. Kendi "Endüstri 4.0 uyumlu" ürün ve servis portföyü, ve gerekli üretim teknolojileri için stratejik yatırım planlaması, sermaye ihtiyacı planlaması, üretkenlik artışının ölçülmesi için araçların ve enstrümanların geliştirilmesi, entegre ve devam eden yönetim planlaması, uyum taleplerinin yerine getirilmesinin sağlanması CFO gündeminde olması gereken konular.

CIO'ların GÜNDEMİ

CIO, şirketin dijitalleştirilmesini sağlar. Bu arada tüm gerçek ticari süreçler dijital olarak BT sistemlerinde gösterilmeli ve birbirleriyle ağ bağlantısı yapılmalıdır. CIO'nun ana görevlerinden biri birçok yerleşik (kapalı) sistem ve uygulamaları şirket ağına içinde bütünlük ve işleyen bir sistem haline getirmektir. Fiziksel güvenlik ve Endüstri 4.0'in dışından yetkisiz erişimlere karşı korunması, BT sistemlerinin mevcudiyetinin ve yaygınlığının sağlanması, verilere / hizmetlere yetkisiz erişimlere karşı koruma (ağ güvenliği), enerji etkinliği ve tesisin görünmeyen riskleri (Örneğin çevre zarardan) gündemini oluşturur.

CHRO'ların GÜNDEMİ

Endüstri 4.0 ile bağlantılı olarak özellikle yeni organizasyon yapısına göre uyarlanmış personel ve fonksiyon stratejisi,

stratejik personel (görevlendirme) planlaması, personel gelişimi, ücret ve teşvik sistemleri gibi İK konuları CHRO için önem taşır. Ayrıca işletme, süreç, vergi ve yasa ile ilgili İK dönüşüm projeleri soruları cevaplanmalıdır.

CLO'ların GÜNDEMİ

Hukuk departmanı Endüstri 4.0 kapsamında yüksek sorumluluk risklerini ve şirkete ait korunma haklarını yönetmelidir. Ayrıca tedarikçi ve müşteri ilişkilerinde Endüstri 4.0'dan kaynaklanan değişiklikler, yasal yapı ve ilgili sözleşme ilişkilerinin içerikleri göz önüne alındığında fikir değişikliğini gerektirir. CLO, stratejik bir IP ve teknik bilgi yönetimi sisteminin uygulamaya konulması, veri koruma ve BT güvenlik taslağının kontrolü, mevcut sözleşme ilişkilerinin uyarlanması gibi başlıkları gündeme almalıdır. "

ENDÜSTRİ 4.0 İLE VERİ ÜRETİMİ TAVAN YAPACAK

Veri depolama sistemleri üreticisi Seagate'in Türkiye Sorumlusu İlnur Baydak'ın paylaştığı bilgilere göre, 2016 yılında dünya, depolayabileceğimizden çok daha fazla veri üretecek.

Araştırmalar da bunu net bir şekilde ortaya koyuyor diyor Baydak, IDC'nin global araştırma sonuçlarına değindi: "2013-2020 yılları arasında üretilen veri miktarı 44 Zettabayt'a ulaşacak. Bu rakam, şimdiye kadar üretilen tüm verilerin 10 katı büyüklüğünde."

Baydak, 4. Sanayi Devrimi olarak adlandırılan endüstri 4.0 ile birlikte, önümüzdeki 5 yılda 50 milyar makinenin birbirine bağlanacağını, hem sanayide hem de günlük hayatta, her an her saniye veri üretileceğini belirtiyor. Makineler arası iletişimin artmasıyla birlikte üretilen veri miktarının tahminlerin de üzerine çıkabileceğini vurguluyor.

DİJİTAL DÜNYA İLE GERÇEK DÜNYANIN YOLLARI KESIŞİYOR

Süreç, Türkiye başta olmak üzere pek çok ülkenin orta ve yükseköğretim sistemini, mekatronik, robotik, bilgi teknolojileri ve oto bionik gibi meslekler için yeniden kurgulamasını zorunlu kılıyor. "Endüstri 4.0"ı uygulamaya geçiren ülkeler, üretimde verimliliği artırdıkları, pazara ürün sürme sürelerini olağanüstü kıstattıkları ve üretim sürecinde esnekliklerinin gelişeceği bir yapı oluşturacaklar. Sektör aktörlerine göre bu sürece geçmeyi başaran ülkeler, hızla rakiplerine her yıl "beş yıllık" bir fark atmış olacak.

İNSANSIZ FABRİKALAR 30 YILDA TÜRKİYE'DE

Siemens Türkiye İcra Kurulu Üyesi Ali Rıza Ersoy, Endüstri 4.0 sürecinin Türkiye'de 30 yılda tamamlanacağını söyledi. Ersoy, "Türkiye bu sefer bu treni diğer sanayi devrimlerinde olduğu gibi kaçırmayacak. Özel sektör ve kamu, bunun için çok sıkı bir şekilde birlikte çalışıyor. Türkiye'nin de yakın bir gelecekte akıllı ve otomasyon seviyesi yüksek üretim hatları olacak" dedi.

Türkiye'nin bu alana hızlı bir giriş yaptığına dikkat çeken Ersoy, "Türkiye, ilk defa bir sanayi devrimini ıskalamayacak. 4. Sanayi Devrimi Almanya'dan sadece üç yıl sonra başlayacak. Almanya bunu 20 yılda tamamlama hedefi koydu. Biz de 30 yılda tamamlayabiliriz. Önümüzde bunun gerçek olmaması için hiçbir engel yok" diye konuştu.

ENDÜSTRİ 4.0 YOLUNDA 8 ÖNEMLİ ADIM VAR

Tüm dünyada sekiz ortak parametre ile Endüstri 4.0 seviyesine gelinebildiğini belirten Ersoy, bu önemli 8 unsur hakkında şu bilgileri verdi:

"Siber- fiziksel sistemlerle ürünlerin yaşam döngüsü süresince dijital bir ikizi olacak. Gerçek zamanlı verilerin birbiriyle konuşabildiği bir yatay&dikey entegrasyon bahsediyor olacağız. Tedarikçiler ve distribütörler de şirketlerle birlikte Endüstri 4.0'a geçmek zorunda kalacak. IoT (Nesnelerin interneti) sanayide kökten değişim yaratacak. Takım tezgahları üreten ve Siemens'in de tedarikçilerinden olan Durmazlar, şimdiden tüm dünyada kullanılan cihazlarından aldığı bilgilerle gerekli operasyonlarını yönlendirecek. Otonom robotlar, ortam şartlarını insanlardan daha iyi takip ederek, kendi kendine üretim hatlarını yönetebilecek. Gebze'deki yeni fabrikamıza birbiriyle konuşan hatlar koymayı düşünüyoruz. Büyük veri ve veri analizi karar verme mekanizmalarını, dolayısıyla şirketlerin yapısını değiştirecek. Bu verilerin makinelerle iletişimi Cloud kullanımıyla daha da kolaylaşacak, hükümetler Cloud tarlaları kumak zorunda kalacak. Artırılmış gerçeklik teknolojisi ise takılan bir gözlükle verilerin insan değil daha karmaşık algoritmalar tarafından değerlendirilmesini sağlayarak, vanayı sıkacak işçinin hem güvenliğini sağlayacak, hem de işini kolaylaştıracak. Milyarlarca nesnenin birbirine erişiminin mümkün olduğu bir ortamda en önemli ve son adım ise siber güvenlik. Bu konu daha kapsamlı bir çerçeveye girecek."

DİJİTALLEŞME İLE YILLIK 110 MİLYAR EURO EK GELİR

Dijitalleşme; verimlilik ve tasarruf alanlarında fark yaratacak. Bosch Türkiye ve Orta Doğu Başkanı Steven Young geçtiğimiz günlerde verdiği demeçte dijitalleşmiş ürünler ve servislerin Avrupa endüstrisi için yılda yaklaşık 110 milyar Euro'luk ek gelir getireceğini söyledi.

Young, bu süreci "Almanya, Endüstri 4.0'a olan bağlılığını, dev şirketlerden, hızla büyüyen start-up girişimlerine kadar her alanda kanıtıyor. Ürün portföylerini büyük bir oranda dijitalleşirmiş şirketler, son üç yılda ortalamasının üzerinde büyüme gösterdi. Avrupa endüstrisi için yılda

yaklaşık 110 milyar Euro'luk ek gelir öngören araştırmalar, değer zincirlerinin dijitalleşmesinden dolayı tüm endüstri sektörlerinde yıllık ortalama yüzde 3,3'lük bir verimlilik artışı öngörüyor" diye değerlendirdi.

Hammaddenin Endüstri 4,0 teknolojisi ve şirketler için son derece önemli bir role sahip bulunduğunu anlatan Steven Young, "Dünya, hammaddesi veriler olan bir sistemle yönetilecek. Kendi süreçlerini sürekli olarak iyileştirmenin yolunu arayan şirketler, ağa bağlı endüstrinin görünmez veri akışlarınınından oluşan hammaddede büyük bir avantaja çevirebilir. Üstelik bu veriler yeni iş modellerinin ve ekonomik büyümenin temelini de oluşturacak" ifadelerini kullandı.

230 MİLYON EV AKILLANACAK

Dünya genelindeki tüm evlerin yaklaşık yüzde 15'inin akıllı ev teknolojisi ile donatılacağını söyleyen Steven Young, "Endüstri 4.0, ABD ve Asya başta olmak üzere üretim teknolojilerinde hızlı bir dönüşüm başlattı. Aynı dönüşüm, evlere ve şehirlere yansıyor. Yaklaşık 230 milyon ev, bu on yılın sonunda akıllı ev teknolojisiyle donatılacak. Şehirler de akıllanacak. Akıllı, ağa bağlı şehirler, herkes için daha yüksek bir yaşam kalitesi sunacak" dedi.

"ENDÜSTRİ 4.0, KAÇINILMAZ VE BU YOLDAN DÖNÜŞ YOK"

Endüstri 4.0 teknolojisi sayesinde, tek bir üretim hattında 300 kadar farklı hidrolik modül üretimi gerçekleştirdiklerini ifade eden Young, bu konuda şunları söyledi:

Endüstri 4.0 ile dünya genelinde 250'nin üzerindeki fabrikaya yüzlerce milyon Euro tasarruf sağlamayı hedefliyoruz. Bu uygulamalar envanterde yüzde 30'a varan bir azalma ve üretkenlikte de yüzde 10'a varan bir artış elde etmemizi sağlıyor. 2020 yılı itibarıyla kendi global üretimimizde yıllık tasarrufu yüzlerce milyon dolara çıkartmayı bekliyoruz. Endüstri 4.0 ile üretim tesislerimizde tasarruf sağlarken, iş

ENDÜSTRİ 4.0'IN TEMEL KAVRAM VE TEKNOLOJİLERİ

Büyük Veri Analitiği: Günümüzde veri iletilen teknolojilerindeki gelişmeler, işlemci hızlarındaki artış, ileri seviye yapay zeka algoritmaları, yeni nesil bilgisayarlara, büyük veri yığınlarını işleme ve yüksek hesaplama hızlarına ulaşabilme yeteneği kazandırdı. Bağlantılı sistemler ile farklı veri kaynaklarından veriye ulaşılabiliyor, bunlar kolaylıkla bütünleştirilip işlenebiliyor.

Akıllı robotlar: Gelişmiş sensör teknolojileri ve yapay zeka algoritmaları sayesinde her ortama uyum sağlayabilen, esnek robotlar üretilmeye başlandı. Eskiden üretim hattı robota göre ayarlanıp düzenlenirken, şimdi robotlar mevcut üretim sistemlerine uyum sağlıyor.

Nesnelerin İnterneti: Bu kavram, Endüstri 4.0'ün ana omurgasını oluşturuyor. Nesnelerin interneti, nesnelerin mikroişlemciler, gömülü yazılımlar, veri depolama birimleri ve kablosuz bağlantı özellikleri ile akıllı hale getirilmesini ifade ediyor. Birbirleri ile iletişim kurabilen bu akıllı ve bağlantılı nesnelere, iş süreçlerinin yeniden ele alınmasını, farklılaşmasını sağlıyor.

Simulasyon: Fiziksel dünyanın sanal gerçekliğe dönüştürüldüğü ortam olarak tanımlanabilir.

Dikey ve yatay sistem entegrasyonu: Dikey entegrasyon, şirket içi iş birimi ve departmanlar arasındaki veri iletişimi ve bütünleşme anlamına gelirken, yatay entegrasyon, müşteri ve tedarikçi gibi dış öğeler ile veri iletişimi ve entegrasyonu açıklıyor.

Siber Güvenlik: Verilerin sanal sunucularda saklandığı, kablolulu ve kablosuz ağlar üzerinden aktarıldığı bütünsel sistem içinde veri iletişim güvenliği için yenilikçi yöntem ve tekniklerin kullanılması ve altyapıların hazırlanması gerekiyor.

Bulut Bilişim: Verileri işleyen yazılımların bulut üzerinde taşınması ile sistemler daha etkin yürütülecek, her noktadan bilgi ulaşılabilir olacak.

Üç Boyutlu Yazıcılar: Bu teknoloji, az sayıda üretim hacminden dolayı yüksek maliyete sahip ekipman ve aletlerin üretilmesine imkan veriyor.

ortaklarımız ve paydaşlarımız için de yeni değerler yaratmaya devam ediyoruz.” Endüstri 4.0’i kaçınılmaz ve sapılması mümkün olmayan bir yol olarak tanımlayan Young, “Artık bu yoldan geri dönüş yok! Sanayi üretimi giderek artan, Euro Bölgesi ve Ortadoğu için önemli bir konumda bulunan Türkiye’nin de dünya sanayisi içinde standartlarını yükseltmesi ve uluslararası üretim ağının bir parçası olmaya devam etmesi için ‘Endüstri 4.0’ teknolojisine geçişi tamamlaması gerektiğine inanıyorum” diye konuştu.

MAVİ YAKA ROBOT İŞ GÜCÜNE, BEYAZ YAKA YAPAY ZEKAYA DÖNÜŞECEK

Endüstri 4.0’ın önümüzdeki 15 yıl içinde bir devrim etkisi yaratacağını kaydeden teknoloji ve gelecek odaklı düşünce kuruluşu Gelecekhane’nin kurucusu Halil Aksu, “Üretim ortamlarındaki otomasyon artışının istihdam üzerinde çok büyük etkisi olacak. Mavi yakalılarda azalma, beyaz yakalılar stabil, yakasızlarda (T-shirt giyenlerde) artış bekleniyor. Bu yakasızlar yaratıcı ve yeni yetkinlikleri olan uzmanlar. Hatta bunlar personel değil, serbest çalışan (freelance) uzmanlar veya girişimciler olabilir” dedi.

HİZMET SEKTÖRÜ PARLAYACAK

İstihdam ile ilgili büyük sorunlara çözüm önerileri getiren Halil Aksu, “Niteliksiz işçi sınıfının zorlanacağı bu dönem, mavi yakalılar için meslek edindirme projelerini gündeme taşıyacak. İlk adres ise hizmet sektörü olacak. Sistematik eğitim ve yeni yetkinlikler kazandırma programlarının yürütülmesi gerekecek. Gelişmiş toplumlarda bir miktar sorun yaratan bu gelişme, ucuz iş gücü yoğun olan ülkelerde çok vahim bir hale gelecek. Donanım, yazılım ve servis alanında kendini geliştirilenler için Endüstri 4.0, yepyeni bir fırsat” diye konuştu.

DİJİTAL TEKNOLOJİLER 1,5 YILDA BİR KATLANACAK

2030’da eksponansiyel artış yaşanacağını ifade eden Aksu, şöyle konuştu: “Özellikle dijital teknolojiler Moore Yasası’na göre yaklaşık 18 ayda bir katlanacak. $210 = 1.024^4$ ’dür.

Aşağıya doğru yuvarlasak 1.000 kat artış beklemek gayri gerçekçi değil. Yani 2016 yılında bir fabrikada bir robot varsa, 2030 yılında 1.000 robot; bir üretim ortamında 1.000 adet sensör veya benzeri bilişim cihazı varsa, 2030 yılında 1 milyon adet olma ihtimali yüksek. Bugün, 1 GB veri üretiliyorsa, 2030 yılında 1.000 GB, yani günde 1 TB veri oluşması son derece olası. Sanayi bölgelerinde bugün 1 dron varsa, 2030 yılında 1.000 dron olma ihtimali yüksek.”

EKONOMİYE NE KADAR DEĞER KATACAK?

Dünya ekonomisine 2022’ye kadar 14.4 trilyon dolar yarar değeri katacağı tahmin edilen Endüstri 4. 0, global ticarete yeni bir boyut getirecek. Dünyanın dört bir yanını saran internetin küresel ticaretteki önemine değinen, Halil Aksu, şunları söyledi: “İnternet, hepimizin her gün kullandığı bir ortamın ötesinde artık. Tüm finansal işlemleri mümkün kılan, küresel ticaretin siparişlerini, faturalarını ve konfirmasyonlarını bildiren bir iletişim ağı aynı zamanda. Bir cihazın internete bağlanması için, o cihazı bir insanın kullanması gerekmiyor. Nesnelere kendiliğinden internete bağlanıyor. Mesela bir MOBESE kamerası, mesela bir giriş turnikesi, mesela bir sanayi kantarı, mesela bir iş makinası, mesela bir üretim bandı. Üzerinde küçük bir bilişim aksamı ile ya etrafını gözetliyor ya bir takım sensörlerle çevresel veriler topluyor ya da ne kadar üretim yaptığını bildiriyor. Aynı şekilde bireysel ortamlarda da internete bağlı nesnelere sayısı artıyor. Akıllı evler, akıllı kıyafetler, akıllı kombiler, akıllı araçlar, akıllı bisikletler, akıllı kahve makineleri gibi. Her şey internete bağlı, her şey cep telefonumuzdan kumanda edilebilir ve nihayetinde her şey akıllı”

“ENDÜSTRİ 4.0 TÜRKİYE İÇİN ÇOK YENİ, STRATEJİK ORTAKLIK ŞART”

ENOSAD Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Halıcı, teknolojiyi oldukça iyi kullanan Türkiye’nin, sanayinin küresel ihtiyaçlarına cevap verecek düzeyde üretime geçmesi gerektiğini belirtti. Halıcı, “Endüstri 4.0 Türkiye için çok yeni, stratejik ortaklık şart” dedi.

Limitinizi yükseltin!

Eşsiz lezzetlerin
kaloride cimri atıştırmalıkların
en taze salataların
sevdiklerinizle birlikte geçireceğiniz
keyifli zamanların mekanı

Lim^eeat

Folkart Towers'da
açıldı!

1600/4 Sokak No:47/2E, Folkart Towers A Blok, Bayraklı, İZMİR
Tel : 0(232) 348 92 22
info@limeat.com.tr
www.limeat.com.tr

SELAŞ

Lim^eeat; Setaş işletmesidir.

Tüm gelişmiş ülkelerin üzerinde çalıştığı Endüstri 4.0 için Türkiye'nin aktif bir oyuncu olarak rol alması gerektiğini ifade eden ENOSAD Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Halıcı, "Türkiye için Endüstri 4.0 maalesef henüz çok yeni bir kavram, yavaş yavaş konuşulmaya başlanıyor. Birinci endüstri devrimini tamamen kaçıran, ikinci endüstri devrimini anlamaya çalışan, üçüncü endüstri devrimini uygulayan bir ülke olarak, statejik ortaklıklar kurup geleceğimizin endüstrisi anlamına gelen Endüstri 4.0 devrimini üreten, geliştiren bir ülke olmalıyız. Başta devletimiz, sanayi kuruluşlarımız, üniversiteler olmak üzere tüm kurum ve kuruluşların ortak bir strateji belirleyerek elini taşın altına koyması gerek" diye konuştu.

Maliyet düşüşü, kalite artışı, zamandan tasarruf ve azaltılmış iş kazaları barındıran yeni sanayi devriminin artılarına değinen Hüseyin Halıcı, sözlerine şöyle devam etti: "Türk sanayisinde, maliyet avantajlarının rekabet gücüne olan artışı sınırlı bir noktada.

Ulusal rekabet gücü değerlendirildiğinde maliyetler üzerinden yapılacak rekabet sürdürülebilir değil. Zira daha düşük maliyetle üretim yapabilen ülkeler, küresel ekonomiden giderek artan ölçüde pay almaya başladı. Teknolojilerini geliştirmekte olan ülkeler kaydıran gelişmiş ülkeler, bugün yeniden üretim süreçlerine geri dönme çabasında, üretimden elde edecekleri katma değeri kendi ellerinde tutmak istiyorlar, teknolojinin kaçırdığı istihdamı üreterek yeniden kazanmaya çalışıyorlar. Yenilikçi ve yüksek teknoloji üretim süreçlerine geçerek maliyet dezavantajlarını yüksek otomasyon ve entegre üretim yöntemlerinin getireceği verimlilik artışı ile kapatmayı planlıyor.

"TEKNOLOJİ ÜRETİMİNDE LİDER ÜLKELER İNCELENMELİ"

Yapay zekaya sahip üretim sistemlerinin özellikle ABD ve Almanya'da bir devlet politikası haline geldiğini anlatan Halıcı, "Neredeyse bütün üniversiteler ve küresel şirketler bu konuya kilitlenmiş durumda. Türkiye'nin küresel rekabet, sanayi politikalarının verimlilik artışını temel alan bir yaklaşımla yeni sürece uyum sağlamalı. Öncelikle Endüstri 4.0 dönüşümüne ilişkin teknoloji üretiminde lider konumdaki ülkeler incelenmeli. Türkiye'ye uygulanabilirliği yönünde çalışmalar yapılması, kamu, özel sektör, araştırma kuruluşları ve akademinin yer alacağı bir dönüşüm mekanizmasının oluşturulması en başta atılması gereken en önemli adımlar" diye konuştu.

"DÖNÜŞÜME GİRECEK SEKTÖRLER BELİRLENMELİ"

Türk sanayisi için Endüstri 4.0 uygulamalarının yaratacağı potansiyel faydanın ve maliyetin ortaya konması gerektiğini hatırlatan Halıcı, şunları kaydetti: "Bu dönüşümü gerçekleştirecek sektörlerin hemen belirlenmesi gerek. Ayrıca, üretimde etkin olacak nitelikli iş gücünün oluşturulmasına yönelik eğitim stratejilerinin oluşturulmalı Endüstri 4.0 entegrasyonu için gerekli altyapı (siber fizik sistemler, nesnelerin interneti, büyük veri, siber güvenlik, bulut bilişim) ihtiyacına yönelik çalışmalar öncelikli olmalı. Sanayideki Ar-Ge ve üretime sağlanan teşvik ve destekler, ihtiyaçlar doğrultusunda düzenlenmeli."

Endüstri 4.0 döngüsünden başta bilişim ve enerji olmak üzere tüm sektörler etkileneceğini açıklayan Hüseyin Halıcı, "PLC ya da diğer kontrol sistemlerinin bir süre sonra kendisini Bulut ve Big Data ile bütünleşmiş bilgisayar tabanlı tümleşik sistemlere bırakacak. Esnek üretim, modüler sistem alt yapısı, temiz enerji, kişiselleştirilmiş mal üretimi gibi daha birçok yeniliği beraberinde getirecek. Bu sistemlerin Altyapı maliyetleri yüksek fakat işletme maliyetleri düşük olacak. Endüstri

4.0 konusunda gerekli alt yapı belirlenerek entegrasyonda yapılacak çalışmalarla teknoloji ve inovatif üretim sağlanacak, paralelinde nitelikli iş gücü istihdamı artacak, dolayısıyla gelişmiş ekonomilere sahip ülkeler ile aynı platformda rekabet ortamı yakalanacak" diye konuştu.

YAPAY ZEKA SİBER SALDIRILARI ÖNLEYECEK

ABD'de yayınlanan "suç olanakları" raporuna göre buzdolapları, yazıcılar ve telefonların ciddi birer güvenlik riski oluşturacağını söyleyen Bilişim Teknolojileri Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Yavuz S. Selim Yüksel, "Yapay zeka kullanan makinelerin siber güvenlik sistemlerine entegre edilmesi çözüm önerileri arasında" dedi.

Şirketlerin siber güvenlik önlem sistemlerini kontrol edecek yeterli elemanları olmadığı ifade eden Bilişim Teknolojileri Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Yavuz S. Selim Yüksel, "Teknoloji hızla ilerliyor. Tüm yatırımlar, Ar-Ge'ye yönelik. Yani öncelik, ürünü çıkarmakta. Ürünün güvenlik tarafı sonradan düşünülüyor. Güvenlik tarafının düşünülmediği milyonlarca cihazın birbiriyle konuşuyor olması milyonlarca risk demek. Kolayca elde edilen veriler, siber saldırılar için etkin bir zemin hazırlıyor. Yapay zeka kullanan makinelerin siber güvenlik sistemlerine entegre edilmesi çözüm önerileri arasında. Güvenlik için yetişmiş insan gücü gerek. Türkiye'nin bu alandaki açığı, 30 bin kişi" diye konuştu.

Güvenlik konusunda en zayıf halkayı, "kullanıcıların nasıl önlemler alacağını bilmiyor olması" şeklinde tanımlayan Yüksel, "En çok tekrarlanan ve en açıkça ortada olan tehlike ise 'oltalama' yani 'phishing' olarak da bilinen teknik. Bankalar, mail servisleri, alış-veriş siteleri, sosyal paylaşım ağları(Facebook, Twitter) gibi arkadaşlık ve anlık sohbet sistemleri, online oyunlar gibi kullanıcı adı ve parola kullanılarak giriş yapılan sistemlerin bir kopyasını hazırlayan hackerlar, özülük, kart numarası şifreler vb bilgileri çalarak kolayca amaca ulaşıyor" diye konuştu.

2020'li yıllarda, 5G'li alt yapılara geçeceği düşünüldüğünde ciddi risklerin bizi beklediği söylemek mümkün. Mobil cihazlar, sistemlere erişmek için daha fazla kullanılacak. Sağlık hizmetleri, petrol ve endüstriyel kontrol sistemleri hedef gibi görünüyor. Kendi kendilerine ne yapmaları gerektiğini öğrenen makineler, ne tür saldırılar yapılacağını da tespit edebilir. Yani var olan sistemleri korumanın yanı sıra saldırıları da önceden tahmin edebilir. Büyük kayıplar böylelikle önlenbilir" diye konuştu.

NESNELER KONUŞUYOR, ŞİRKETLER BÜYÜYOR

Vodafone Grubu, Nesnelerin İnterneti (IoT) alanında yapılan global yenilik ve yatırımların incelendiği geleneksel "IoT Barometer Report" araştırmasının dördüncüsünü geçtiğimiz ay yayımladı. Circle Research tarafından 1.100'den fazla şirketle yapılan araştırmaya dahil edilen ülkeler arasında Türkiye de yer aldı.

Araştırmaya katılan diğer ülkeler Avustralya, Brezilya, Kanada, Çin, Almanya, Hindistan, İrlanda, İtalya, Japonya, Hollanda, Güney Afrika, Güney Kore, İspanya, Birleşik Arap Emirlikleri, Birleşik Krallık ve Amerika Birleşik Devletleri olarak sıralandı. "Vodafone IoT Barometer" araştırmasına katılan şirketlerin dörtte üçü, IoT'yi insanların iş ve özel yaşamlarını değiştirecek yeni bir sanayi devrimi olarak nitelendirdi. Araştırmaya katılan şirketlerin yüzde 76'sı, IoT teknolojilerinden yararlanmanın kurumlarının gelecekteki başarısı açısından kritik önem taşıdığına inandığını belirtirken, söz konusu şirketlerin neredeyse yarısı, önümüzdeki 2 yılda milyonlarca cihaz ve

sürece bağlantılı şebeke zekâsını dahil etmeyi planladıklarını ifade etti. Raporunda, 2016 yılının IoT teknolojilerinin temel iş süreçlerinin bir parçası haline geldiği yıl olacağı sonucuna varıldı.

“NESNELERİN İNTERNETİ, BERABERİNDE GİGABİT TOPLUMUNU GETİRECEK”

Nesnelerin İnterneti'nin iş dünyası için önemli fırsatları beraberinde getireceğine işaret eden Vodafone Türkiye İcra Kurulu Başkan Yardımcısı Engin Aksoy, şunları söyledi: “Nesnelerin İnterneti'nin gelişimiyle birlikte her sektörde geleneksel iş yapış şekil ve süreçleri kökten değişecek. Nesnelerin İnterneti, çok yakın bir gelecekte, hem bireyler, hem şirketler, hem de nesnelerin saniyede 1 Gigabit'lik yaygın genişbant bağlantı hızından faydalanabileceği 'Gigabit Toplumu'nun da temelini oluşturacak. Gigabit Toplumu'na dönüşümün, adil ve sürdürülebilir eğitim, çalışma ve yaşam için büyük bir fırsat olduğuna inanıyoruz.

Diğer yandan, Nesnelerin İnterneti tüm dünyada 10 yılda 19 trilyon dolarlık bir ekonomiye hayat verecek. Bağlantı ekonomisi, bu sürede dünyanın Gayri Safi Milli Hasılası'nı tam iki katına çıkarabilecek potansiyele sahip bulunuyor. Nesnelerin İnterneti'nin Türkiye'de de özel sektörde yaklaşık 170 milyar dolar, kamu sektöründe ise 23 milyar dolar değer yaratması bekleniyor. Kamu kuruluşları, sanayi, internet bağlantılı araçlar, sağlık hizmetleri ve tüketici ürünleri, Nesnelerin İnterneti yatırımlarında öncelikli alanlar olacak. Bu kapsamda, Vodafone Grubu'nun bu yıl dördüncüsünü yayımladığı 'IoT Barometer' raporunun, ulaştığı sonuçlar itibarıyla Türk iş dünyasının da gelecek yatırımlarına yön

verecek önemli bir çalışma olduğuna inanıyoruz.”

Şirketlerin yüzde 63'ünde Nesnelerin İnterneti yatırımının geri dönüşü yüksek oldu. “Vodafone IoT Barometer” raporuna göre, Nesnelerin İnterneti alanında yatırım yapan şirketlerin %89'u son 12 ayda bütçelerini yükseltti. Nesnelerin İnterneti teknolojilerine yatırım yapanların yüzde 63'ü bu yatırımdan ciddi biçimde geri dönüş sağladı. Geçen yılki raporda bu oran yüzde 59 olarak gerçekleşmişti. Diğer yandan, Nesnelerin İnterneti'ne yapılan yatırımlar ortalama BT bütçelerinin yüzde 24'ünü oluşturarak bulut bilişim ya da veri analizi yatırımları ile eşit seviyede gerçekleşti.

Şirketlerin yüzde 48'i Nesnelerin İnterneti'ni kurumsal dönüşüm için kullanıyor. Raporunda ayrıca, Nesnelerin İnterneti teknolojilerinin gittikçe daha fazla sayıda şirkette temel iş aksiyonlarının merkezinde yer aldığı da belirtildi. Buna göre, araştırmaya katılan şirketlerin yüzde 48'i büyük ölçekli kurumsal dönüşüm için Nesnelerin İnterneti teknolojilerinden yararlanıyor. Bu oran, Asya Pasifik bölgesinde yüzde 61'i buluyor. Araştırmaya katılan tüketici elektroniği şirketlerinin yüzde 52'si Nesnelerin İnterneti teknolojilerini bağlantılı evlere yönelik yeni nesil uygulamaların temel bileşeni olarak kullanıyor.

Yine, ankete katılan şirketlerin yüzde 46'si önümüzdeki 2 yılda Nesnelerin İnterneti teknolojilerine dayalı yeni ürün ve servisler geliştirmeyi planladıklarını ifade etti. 🌐

Adnan Dalgakıran

Makine İhracatçıları Birliği Başkanı Adnan Dalgakıran

21. yüzyıl akıllı makinelerin çağı olacak

Sektör olarak bizim en temel beklentimiz, teknolojik deneyimi kendi imalat sanayimize uyarlayabilecek bu dönüşümde etkin bir rol oynamak. İhracata dayalı bir sektör olduğumuz ve dış pazarlarda organik ilişkiler kurduğumuz için, ileri teknoloji ülkelerle bu alanda uluslararası bir köprü oluşturuyoruz.

■ Dijital dönüşüm üretim sistemlerindeki gelişmelerin hızını artırırken, Endüstri 4.0 ile sanayide kullandığımız tüm üretim metotları önemli bir değişim yaşıyor. Akıllı makineler, üretim süreçlerinin teknolojik dönüşüme bağlı olarak sürekli geliştirildiği yeni bir endüstri anlayışını temsil ediyor. Burada stok ve tedarik süreçlerinin veri analizleriyle takip edildiği, farklı kanallarda toplanan bilgilerin birbirini beslediği bir üretim sistemi öne çıkıyor. Üreticilerin yüksek kalite ile yüksek performansı birleştirdikleri teknoloji yoğun bu üretim, imalat sektörünün bilişim altyapısıyla güçlenmesini beraberinde getiriyor. Akıllı fabrika anlayışına dayalı bu üretim sistemi, üretim planlarının gerçek zamanlı taleplere adapte edildiği internet tabanlı etkin bir kontrol olanağı sağlıyor.

Endüstri 4.0 sadece bizim için değil, tüm dünya için yeni bir kavram. Bu dönüşüme öncülük eden küresel şirketler dahi henüz yolun çok başında. İnsan kontrolünden bağımsız kendi aralarında iletişim kurarak tüm otomasyonu kontrol eden bir ana sistemin tamamen etkin olduğu bir fabrika modeli tam olarak aktif olmuş değil. Bu alandaki öncü şirketler, fabrika otomasyonları geliştirmek üzere gelişen teknolojiyi kendi bünyelerine adapte etmeye devam ediyorlar. Bu gelişmeler de ister istemez makineciliği, stratejik bir sektör haline getiriyor. Bu konuda her zaman tekrar ettiğimiz gerçeklik var, 21. Yüzyıl akıllı makinelerin çağı olacak.

İLERİ TEKNOLOJİLİ ÜLKELER İLE BİR KÖPRÜYÜZ

Dijitalleşmede iletişim teknolojileri ve haberleşme sistemlerinin önemli bir rolü var. Ancak bu sürecin akıllı fabrika sistemlerine

uyarlanması için en kritik unsur robotik dönüşümü sağlamak. İleri teknolojlili otomasyon ihtiyacı, makine sanayini bu dönüşüme ayak uydurmaya davet ediyor. Gelişmiş ülkeler üretimde verimlilik, gelişmekte olan ülkelere fiyat avantajı konusunda öne çıkabilmek en başta makinelerinin yeni sanayi anlayışına entegre etmeleri gerektiğini biliyor.

Sektör olarak bizim en temel beklentimiz, teknolojik deneyimi kendi imalat sanayimize uyarlayabilecek bu dönüşümde etkin bir rol oynamak. İhracata dayalı bir sektör olduğumuz ve dış pazarlarda organik ilişkiler kurduğumuz için, ileri teknoloji ülkelerle bu alanda uluslararası bir köprü oluşturuyoruz. Sanayi devriminde böylesine kritik bir rolü yerine getirirken de Ar-Ge ve inovasyon konularında yeterli yatırımları sağlayabileceğimiz altyapı ve finans desteğine ihtiyaç duyuyoruz.

ENDÜSTRİYEL DÖNÜŞÜMÜ EN İYİ İZLEYEN SEKTÖRÜZ

Türkiye'nin Makinecileri olarak, Endüstri 4.0 olarak tanımlanan sanayi devriminde önemli bir potansiyel görüyoruz.

Türk makinecileri şu anda, Avrupa İmalat sanayi içinde bu alandaki dönüşümü en iyi izleyen sektörlerin başında geliyor. Firmalarımız, yurt içi ve yurt dışındaki tüm gelişmeleri yakından izleyerek gelecek dönemde Türk sanayine model oluşturacak hazırlıklar yapıyor. Biz de bir süredir MAİB olarak üyelerimizi, yani Türkiye'nin Makinecileri'ni bu konuda bilgilendirmek ve bu dönüşüme adaptasyonlarını hızlandırmak üzere çeşitli çalışmalar yürütüyoruz. Endüstri 4.0 alanında en güçlü oyuncuların biri Almanya. Dünya genelinde 200 ülkeye ihracat

gerçekleştiren sektörümüzün, toplam ihracatı içinde yüzde 15'lik bir paya sahip olan Almanya bu konuda da bizim için stratejik pazar, sektörel işbirlikleri geliştirmek için de partner ülke konumundadır. Almanya'nın Endüstri 4.0 alanında lider küme kuruluşu olan OWL Maschinenbau ve yine makine inovasyon konusunda öncü kurum olan VEMAS ile stratejik işbirliği protokolleri imzaladık. Bu işbirlikleri ile sektörümüze artı faydalar sağlayacağımızı düşünüyöruz. Her yıl yaklaşık 200 bin kişinin ziyaret ettiği Hannover Messe (Hannover Sanayi ve Endüstri Fuarı), bu alandaki deneyimlerin aktarıldığı küresel bir buluşma noktası durumunda. Bu yıl 25-29 Nisan tarihleri arasında gerçekleşen Hannover Fuarı'nda, Türk makine sektörünü 100'ün üzerinde firma temsil etti.

Makine sektörü olarak, uluslararası alanda başka işbirlikleri de geliştiriyoruz. Son olarak; Almanya'nın her türlü mühendislik ürününü üreten 3100 şirketini temsil eden en büyük birlik olan VDMA ile WIN Automation Fuarı'na özel olarak bir çalışma hazırladık. Bu çalışmanın sektörümüz için önemli bir kılavuz olacağına inanıyoruz. Türk-Alman işbirliğini, sanayimiz açısından bir model olarak geliştirecek bu tür çalışmaları sürdüröreceğiz. 🌐

M. Rifat
Hisarcıkıoğlu

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkıoğlu

Sanayi devrimi dűnyanın yeniden deđiřmekte olduđunun habercisi...

Biyoteknoloji, nanoteknoloji ve bilgi-iletiřim teknolojisi bu asrın en kritik teknoloji platformları. Çünkü hem sanayi dűnűřműnű en çabuk hızlandırma potansiyeline sahiptir, hem de tűm sektűrlere en çabuk yayılma ve en geniř kullanıma imkân olan sektűrlerdir.

■ Bugűn hemen herkes dűnyamızın 4. sanayi devriminin eřiđinde olduđu konusunda hemfikir. Gűrűnen o ki bu yeni sanayi devrimi űncekilere benzemeyecek. 4. sanayi devrimi esasında dűnyanın yeniden deđiřmekte olduđunun habercisi.

Ŗzellikle istihdam piyasası derinden etkilenecek. Verimlilikleri artırıp maliyetleri dűřűrűrken, řu an geçerli pek çok mesleđin yok olmasına ama yepyeni mesleklerin de dođuřuna neden olacak. Yeni iř modelleri ve sűreleriyle bađlantılı modern cihazların, akıllı teknolojilerin ve biliřim sistemlerinin kullanımı ve dijitalleřmenin artması yarının çalıřanları için çok daha yűksek kalitede bir eđitim gerektirecek.

Dođurulan ocuk sayısı deđil, dođan çocukların eđitim kalitesi űne çıkacak. Nitelik sahibi olmanın űnemi artacađından yařlanan nűfusun katma deđerli řekilde űretime katılmaya devam etmesi sađlanacak. Dolaysıyla nűfus artıřı ve geniř nűfus eskisi gibi avantaj getirmeyecek.

Tűrkiye henűz bu sűrece hazırlıklı deđil. Kamu da deđil, űzel sektűr de deđil. Bugűn itibarıyla Tűrkiye, Sanayi.4'den olumsuz etkilene potansiyeli en yűksek olan űlkelerden biri. 2016 yılı Dűnya Kalkınma Raporu'na gűre dijitalleřme sűrecinde epey gerideyiz. Beřeri sermayenin Sanayi.4'e intibak edebilme kabiliyeti açısından da sonlardayız. Ortalama eđitim sűresi ve kalitesi arttıa iř gűcűnűn dijitalleřmeye intibak edebilme kabiliyeti yűkseliyor. Tűrkiye haliyle, intibak kabiliyeti dűřűk űlkeler arasında yer alıyor. Dolaysıyla mevcut idari ve eđitim sistemi ile Sanayi.4 Tűrkiye'de iřsizliđi artırır.

Acilen űzmemiz gereken bir eđitim problemimiz var. Dűnya yeni bir teknolojik sıçramanın eřiđinde. Dűnyada iř yapma biçimi, malları űretme biçimi űnűműzdeki 10 yılda inanılmaz bir biçimde deđiřecek.

Dijitalleřme, dűn dűnyayı kűűltmekle yetinmiřti, řimdi iř yapma biçimimizi deđiřtirecek. Sanayimizi korumak ve rekabet gűcűnű kaybetmemek için bu deđiřime ayak uydurmak zorundayız.

Tűrkiye'nin eđitim sistemi, Tűrkiye'nin sanayi politikası űnceliklerine ve deđiřen beřeri sermaye ihtiyacına gűre yeniden řekillenmeli.

Hem Eđitim, hem alıřma Bakanlıđı, hem de Yűksek Ŗđretim Kurumu mevcut beřeri sermaye stokunun nasıl elden geçirileceđi konusunda bir yol haritasına sahip olmalı. İçiřleri Bakanlıđı bu geçiř sűrecine gűmenlerin nasıl katkı vereceđi planının bir parçası olmalı. Ve tűm bu iřler için bűyűk koordinasyon geređi ortaya çıkıyor.

Meselenin ekonomi tarafında baktıđımızda, sektűrlerimizi ve ekonomimizi yeni teknoloji platformlarıyla dűnűřtűrmeliyiz.

Biyoteknoloji, nanoteknoloji ve bilgi-iletiřim teknolojisi bu asrın en kritik teknoloji platformları. Çünkü hem sanayi dűnűřműnű en çabuk hızlandırma potansiyeline sahiptir, hem de tűm sektűrlere en çabuk yayılma ve en geniř kullanıma imkânı olan sektűrlerdir.

Maalesef şu an için bu u teknoloji platformunun ucünde de Türkiye en geride kalan ülkeler arasında. Çünkü ülkeye teknoloji transfer etmek yetmez.

Transfer edilen teknolojinin, bir sektörden diğerine, bir şirketten ötekine yayılmasını sağlamak lazımdır. Bunu başaran ülkeler var ve sonuçları ortada.

Mesela son 10 senede Çin'in ihracatı içinde yüksek teknolojlili ürünlerin payı yüzde 5'lerden yüzde 25'lere ıktı. Bunu sağlayan iyi tasarlanmış bir yatırım politikası ile ülkeye çektikleri yabancı doğrudan yatırımlar ve teknoloji transferleridir.

Bugün Türkiye'nin karşı karşıya olduğu en önemli mesele, sürdürülebilir bir büyüme stratejisinin olmamasıdır. Bu nedenle ekonominiz epey bir süredir düşük tempoda büyüme süreci içine sıkışıp kalmıştır. Kısıtlı kaynaklarla her alana odaklanmak her şeyi yapmaya çalışmak ancak zaman ve kaynak israfı olacaktır.

Ekonomide diğer sektörlere yayılma kapasitesi en fazla olan, en doğurgan teknolojiler tercih edilmeli. Türkiye'nin acil ihtiyaı olan ve yapması gereken, doğru bir sanayi politikası tasarlayıp buna uygun belli alanlarda yatırıma ve teknoloji transferine odaklanmasıdır. 🌐

Nurettin Özdebir

Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir

Geleceğin dünyası Sanayi 4.0 ile şekilleniyor ve geleceğin kurallarını koyuyor

Geriden takip ettiğimiz ilk üç sanayi devriminin ardından 4'üncü sanayi devrimini de kaçırmamamız ve geliştirilen yeni teknolojileri yakından takip etmemiz gerekmektedir. Aksi takdirde geleceğin dünyasında rekabet etme şansımızı kaybederiz.

■ Dünyada yeni bir sanayi devrimi yaşanıyor. Bu devrime "Sanayi 4.0" deniyor. Bu devrim, değer zinciri organizasyonunda kullanılmaya başlanan yeni teknolojileri ve yeni kavramları anlatmak için kullanılıyor.

Sanayi 4.0'da bilgisayarlar internet üzerinden birbirine bağlanarak akıllı fabrikaların oluşturulması hedefleniyor. Bu akıllı fabrikalarda bilgisayarlar, üretim süreçlerini sürekli denetliyor, makinaların bakım ve onarım programlarını düzenliyor, satış yerlerindeki bilgisayarlar ile kurdukları iletişimle üretim miktarını ayarlıyor ve fabrikadaki insanların aldıkları kararların uygunluğunu denetleyerek gerekirse uyanlarda bulunuyorlar.

Birbirleriyle bağlananlar sadece fabrikalar da değil. Evler, arabalar, hastanelerdeki bilgisayarlar da internet üzerinden birbirleriyle sürekli iletişim içinde insanlara yardımcı oluyor, karar alma süreçlerini kolaylaştırıyor.

Bu günlerde sayılarının 15 milyar olduğu tahmin edilen birbirleriyle iletişimdeki cihaz sayısının 2020'de 50 milyara yükseleceği tahmin ediliyor. Bütün bu gelişmelerin bizleri doğrudan ilgilendirmeyeceği ve etkilemeyeceğini düşünmek

büyük bir hata olur. Çünkü geleceğin dünyası Sanayi 4.0 ile şekilleniyor ve geleceğin kurallarını koyuyor.

Almanya, ABD, Güney Kore, Çin, Sanayi 4.0'ın kendi versiyonlarını kuruyor, Sanayi 4.0'ın önünü açmak için kurumsal yapılar oluşturuyor.

General Electrics, Siemens, Bosch, Sanayi 4.0'da ilerleyen büyük şirketlerin sadece bazıları. Ancak, Sanayi 4.0 sadece büyükleri değil, KOBİ'leri de yakından ilgilendiriyor.

Çünkü bilgisayarlar, karar alma süreçlerinde insanın yerini aldıkça, zaman kaybı ve hata yapma olasılığı azalıyor, verimlilik artarken inovasyon süreçleri kısılıyor, maliyetlerde de büyük düşüşler sağlanıyor. Sanayi 4.0 sadece büyükleri değil KOBİ'leri de yakından ilgilendiriyor.

Geriden takip ettiğimiz ilk üç sanayi devriminin ardından 4'üncü sanayi devrimini de kaçırmamamız ve geliştirilen yeni teknolojileri yakından takip etmemiz gerekmektedir.

Aksi takdirde geleceğin dünyasında rekabet etme şansımızı kaybederiz. 🌐

Ender Yorgancılar

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar

Sanayi 4.0'ın en önemli ayağı; Eğitim

Sanayi 4.0'ın yarattığı en dikkat çekici yenilikler, özellikle iş dünyasında olmaktadır. Geçmişte, ağırlıklı olarak beden gücüne dayanan üretim, günümüzde akıl gücüne dayanır hale gelmiştir. Sanayinin akıl gücü zemininde biçimlenmesiyle, fabrikaların yerini akıllı fabrikalar, insan gücünün yerini ise robotlar almaya başlamıştır.

■ Yarım asır önce bilimkurgu olarak nitelendirilen teknolojilerin ötesini dahi bugün gerçek kılan Sanayi 4.0, 2011 yılında Almanya'da gerçekleştirilen bir fuarda ilk kez dile getirilmesinin ardından, 5 yıl gibi kısa bir süre içerisinde teknik bir terim olmaktan öteye geçip, milyarlarca Euro'luk bir piyasa haline gelmiştir.

Sanayi 4.0'ın yarattığı en dikkat çekici yenilikler, özellikle iş dünyasında olmaktadır. Geçmişte, ağırlıklı olarak beden gücüne dayanan üretim, günümüzde akıl gücüne dayanır hale gelmiştir. Sanayinin akıl gücü zemininde biçimlenmesiyle, fabrikaların yerini akıllı fabrikalar, insan gücünün yerini ise robotlar almaya başlamıştır.

Bu bağlamda, Sanayi 4.0'ın getirdiği yenilikler iş modellerimizi de başlı başına değiştirmektedir. Üretim ve üretim süreci yönetimi pratikleşmekte, tedarik zinciri daha akıllı hale gelmekte, enerji ve altyapı maliyetlerinin azalmakta, gelir ve kar düzeyinde artış sağlanmakta, nitelikli istihdam ihtiyacı artmaktadır.

Ben bu noktada, Sanayi 4.0'ın en önemli ayağının eğitim olduğuna inanıyorum. Zira, böylesi kapsamlı ve durmaksızın ilerleyen bir süreci yönetmek, teorik ve pratik anlamda donanımlı bireyler sayesinde mümkün olabilmektedir. Bu da, üniversite-sanayi işbirliğinin önemini ortaya koymaktadır. Üniversitelerde, konu ile ilgili eğitim alan öğrenciler, edindikleri teorik bilgilerini fabrikalarda ve iş dünyasında pratiğe dökmeye fırsatı yakaladıklarında, Sanayi 4.0'ın uygulayıcısı olmalarının ötesinde, rehberi de olabileceklerdir.

Ülkemizin de Sanayi 4.0 ile tam olarak bütünleşmeden, gelişmiş bir ekonomi olma yolundaki iddialı hedeflerini gerçekleştirme mümkün görünmemektedir. Bu bağlamda, Sanayi 4.0 bilincini iş dünyasının en küçük birimlerine kadar yaygınlaştırmamız şarttır. Ege Bölgesi Sanayi Odası olarak, söz konusu farkındalığının artmasına katkı sunmak amacıyla geçtiğimiz yıl hazırladığımız, "Sanayi 4.0-Uyum Sağlayamayan Kaybedecek" başlıklı kitabımızın, yoğun ilgi görmesi, bu anlamda gurur kaynağımız olmuştur.

Ancak, Sanayi 4.0 yolunun henüz çok başında olduğumuz da bir diğer gerçektir. Bu yolda, atağa geçmemiz için her şeyden önce kapsamlı bir Sanayi 4.0 stratejisi hazırlanması gerektiğini düşünüyorum. Söz konusu stratejisi kapsamında, üniversite-sanayi işbirliğinin geliştirilmesi, katma değerli üretime daha çok önem verilmesi, teknoloji ihracatı yönünde hedefler geliştirilmesi, Ar-Ge yatırımlarının artırılması, teknoparkların yaygınlaştırılması, vb. adımlar başta olmak üzere, geniş bir yelpazede yeni uygulamalar hayata geçirilmelidir.

İşte bu uygulamaların hayata geçirilmesinde, biz iş insanlarına da büyük sorumluluk düşmektedir. Sanayi 4.0 konusunda ihtiyaç duyduğumuz ulusal stratejinin seferberliği, temel olarak biz iş insanları ile gerçekleştirilebilecektir. Aksi takdirde rekabet gücünü kaybetmemiz ve küresel ekonominin gerisinde kalarak vasatlıktan çıkamama ile karşı karşıya kalmamız kaçınılmazdır. Bu bağlamda, son bir kez daha vurgulamak gerekirse, Sanayi 4.0'a uyum sağlayamayan kaybedecektir. 🌐

Yaşar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü
Doç. Dr. Çağrı Bulut

Sanayi 4.0 ve Yüksek Öğrenime yansımaları...

Türkiye'nin ise yüksek teknoloji üretme ve kullanma devinimi halen beklenenden geri durumdadır. Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın raporuna göre ülkemiz halen küresel rekabet, inovasyon, iş kolaylığı ve nitelikli eğitim gibi maddelerde rekabetçilerinden geride kalmış vaziyettedir.

■ 21. yüzyılın başlangıcından beri dünyanın geçirmekte olduğu değişimin son halkası, temelini dijital inovasyonların oluşturduğu Sanayi 4.0 devrimidir. Üretim hattının gelişimi 1784 yılından beri engellenemeyen bir gelişim eğiliminde. Su ve buharlı makineleri takip eden kitle üretim hattı 3. sanayi devrimi olarak adlandırılan programlanabilir mantıksal denetçilerin ortaya çıkmasıyla daha da evrilererek tüm dünyanın iş yapma şeklini kökten değiştirdi. Günümüz iş dünyası yine böyle bir radikal değişikliğin arifesinde. Her geçen yıl bir öncekine göre hatırı sayılır derecede ilerleyen siber fiziksel sistemler ve bu sistemlerin getirisi olan akıllı üretim süreçleri toplumun gelecekte iş yapış şekline belirleyici unsurlar olacaktır.

Sanayi 4.0'ın sadece iş yapış şeklimizi değiştirmeyeceğini beklemek hem naif bir düşünce olarak kalacak, hem de bizi gerçeklikten uzaklaştıracaktır. Devrimin arifesinde durmakta olan dünya toplumunun alışlagelmiş tüm yaşam rutinlerinin, Sanayi 4.0 ile gelecek köklü değişikliklerden nasibini alacağını beklenmektedir. Ufukta görünen köklü değişiklikleri bir tehdit olarak algılamak yerine fırsat olarak değerlendirmek tüm değer grupları için akıllı bir strateji olup, dünya toplumunun gelişimi ve mevcut sorunlara çözümler için de oldukça önemlidir. Bu bağlamda, kamu ve özel kuruluşlardan, sivil ve akademik örgütlere kadar küresel toplumun tüm aktörleri bütünlümlü ve kapsamlı cevaplar üreterek bu hazırlığa ve sonrasına katkıda bulunmalıdır.

Geçmiş sanayi devrimleriyle karşılaştırıldığında Sanayi 4.0'ın gelişimi doğrusal bir düzlemde ilerlemekten çok, katlanarak ilerleyen bir devrim içerisindedir. Tam da bu sebepten, küresel ölçekte birçok endüstrinin bu devinime hazır olması ve cevap verebilmesi gerekmektedir. Çünkü başarılı bir işletmenin yeterli miktar ve kalitede çalıştırması gereken tüm üretim, yönetim ve kontrol mekanizmaları köklü değişikliklerin ertesinde yeniden tanımlanma ihtiyacı içinde kalacaktır.

Avrupa Birliği bu çağrıya başarıyla cevap vermek için önemli adımlar atmaktadır. Ev otomasyonu, araç kontrolü ve yeni Drone sisteminin yerleştirilmesi öncelikle eşyanın lojistiğini yeniden tanımlarken aynı zamanda enerji harcamalarında hatırı sayılır düşümlere öncelik etmektedir. Bunun yanı sıra tüm bu yeni teknolojik devrimin, uydu sistemlerine dayandığı göz önüne alınırsa, Avrupa Birliği burada da Copernicus sistemi sayesinde dünya üzerindeki en büyük veri sistemlerinden birinin sahibi durumundadır. Avrupa Komisyonu'nun gündem maddelerinden biri olan Avrupa 4.0 sürecine hazırlık tüm süratiyle devam etmekte ve karbon emisyonu, robotik sistemler, yeşil ekonomi, inovatif ve sürdürülebilir çözümler gibi ana başlıklar hiç olmadığı kadar popüler bir şekilde öne çıkıp, toplumu dijital bir yapı haline getirmeye öncülük etmektedir.

Türkiye'nin ise yüksek teknoloji üretme ve kullanma devinimi halen beklenenden geri durumdadır. Ege Sanayi Odası'nın

Doç. Dr. Çağrı Bulut
Yaşar Üniversitesi, Sosyal Bilimler
Enstitüsü Müdürü

KAPAK KONUSU

raporuna göre ülkemiz halen küresel rekabet, inovasyon, iş kolaylığı ve nitelikli eğitim gibi maddelerde rekabetçilerinden geride kalmış vaziyettedir. 2023 hedeflerimize ulaşmak adına teknoloji kullanım yoğunluğunun fazlaştırılması ve katma değeri artırılmış orta ve ileri teknolojik ürünlerin üretilmesi gibi hususların oldukça önem taşıdığını söyleyebiliriz.

Tüm bunlar düşünüldüğünde, geçmiş devrimlere ayak uydurmayı başaran ve toplumun ihtiyacı olan kalifiye çalışanı yetiştirme ilkesini göreceli olarak başarıyla gerçekleştirmiş olan üniversitelerin benzer performansı rekabet avantajı yaratmak isteyen ülkeler ve endüstriler adına belirleyici olacaktır. Yüksek teknolojik değere sahip ürünleri kullanacak ve geliştirecek iş erbabı elemanların yanı sıra, "her şeyin interneti" devrinde inovatif fikirleri ile rekabet avantajı yaratacak yönetici kadrolarının da yetiştirilmesi gerekmektedir. Ancak bu kadrolar sayesinde yukarıda altı çizilen açıklıklarımız kapanarak, avantajlı konuma geçebiliriz. "Her şeyin interneti" ve Sanayi 4.0 gibi geleceği oluşturan akımlara ancak ve ancak geleceğin eğitimi ile doğru karşılık verilebilir. Yukarıda belirtilen eğitimin içeriği sadece lisansüstü programlarla sınırlı kalmamalı, aynı zamanda lisans eğitime de sirayet etmelidir.

Geleneksel teorilerin değişeceği ön görülerek, var olan eğitim müfredatı özellikle işletme gibi yönetici kadroları oluşturan bölümlerde güncel sorunlar ve öngörüler ile güncellenerek çağı yakalayacak şekilde tekrar düzenlenmelidir. Öğrencilerin yaratıcılık ve girişimcilik özelliklerinin üstüne gidilerek, mezun olduklarında rakiplerine karşı rekabet avantajına katkıda bulunmak üniversitelerin ajandaları içinde yer almalıdır. Sanayi 4.0 rekabet pazarlarında artan rekabet ortamında işletmelerin öncelikle ihtiyaç duyacağı en temel kaynak yetişmiş insan gücü olacaktır. Teknoloji günümüz için ağırlıkla ürün, hizmet ve iş modeli adı altındaki sistemlerle anılmakta iken, gelecekte teknolojinin diğer önemli bileşeni olan ileri uzman bilgisi akıllı makine ve algoritmaları yönetecek insan kaynağında saklı kalacaktır.

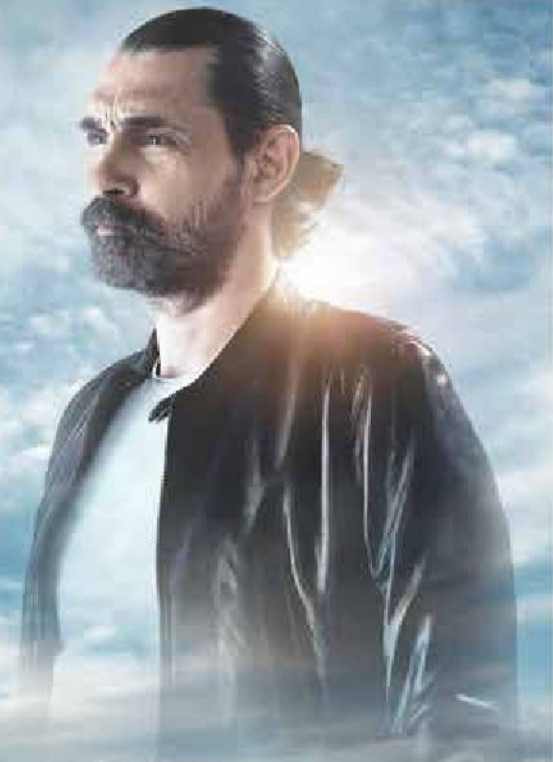
Bu sebeple Sanayi 4.0 içinde rekabet edecek işletmelerimizin gerek uzmanlaşması gerekse karar verici düzeylerde yetiştirilmesi için yükseköğretimde dijital çağın kuralıslığına

uyumlu nitelikli insan kaynağı yetiştirilecek yükseköğretim programlarına çağın içine tam girmeden bugünden kurgulanması gerekmektedir. Sanayi 4.0 yükseköğretim içinde derslerde cümleler halinde bir söylem halinde iken bu söylemlerin ivedilikle ilgili lisans ve lisansüstü programların derslerinde haftalık ders konusu, fakülte müfredatlarında seçimsel bir ders veya ideal olarak yüksek lisans programlarında farklı alanlardan ilgili öğrencilerin bir araya getirileceği anabilim dallarının bugünden hazırlanması gerekmektedir.

Avrupa'nın tasarım ve bilişimde önde gelen bölgeleri olan İskandinav ve Baltık bölgelerinde Kreatif Sektörlerde Stratejik Yönetim gibi lisansüstü programlar uzun bir süredir aktif haldedir. Günümüz koşullarından farklı olarak gelecekte ileri teknolojik donanıma sahip birçok beyin mikro işletme olarak faaliyet göstereceği, ağlar içinde bir vücut olarak hareket edeceği varsayımı altında "Kreatif Endüstrilerde Girişimcilik ve İnovasyon Yönetimi" konusu ülkemizin değişen girişimcilik kültürü uyumlu bir anabilim dalı olarak hizmet verebilir.

Sanayi 4.0 kendi başına yeni pazarlar oluşturacağı gibi mevcut pazarlardaki ve doğal hayatın akışında da önemli köklü değişikliklere sebep olacağı beklenmektedir. Bu sebeple şehir planlamadan, akıllı insan taşıma sistemlerine, akıllı evlerden karar veren bilgisayarlara kadar hayatın birçok alanında mütemadiyen toplanmış ve toplanacak olan büyük verinin (Big Data) bir bilgi sarmalı halinde önce anlamlı bir bütün haline enformasyona dönüşmesi ve sonrasında ise kişiselleştirilmiş ürün ve hizmet sağlayacak bilgiye dönüştürülmesine yönelik sistemler doğal hayatın bir normal hali olacağı varsayımında "Dijital İnsan Bilimleri" günümüzün veri madenciliği, yazılım mühendisliği, İnovasyon Yönetimi, hatta kamu yönetimi gibi bir çok alanda uzmanlığa sahip bireylerin yetkinliklerini güçlendirecek bir anabilim dalı olacağı beklenmektedir. Bilindiği üzere 2000'li yıllardaki birçok mesleki pozisyon adı 90'lı yıllarda ortada bile yoktu. Değişen koşullara uyum sağlamadan daha öte bir yapı olarak koşulları değiştiren yükseköğretim programlarına ve yenilikçi lisans üstü eğitim programlarına, Sanayi 4.0 için ihtiyaç duyulacak nitelikte ve nicelikteki insan kaynağı için bugünden ve hızla hareket etmek bir ihtiyaçtan öte zorunluluk halindedir. 🌐

ARTIK BAKIŞ AÇINIZI DEĞİŞTİRMENİN ZAMANI GELDİ!

YENİ FIAT EGEA HATCHBACK.

Bildiğiniz Hatchback'lere kıyasla çok daha büyük bagajıyla daha kullanışlı, geniş iç hacmiyle daha konforlu. Sınıf standartlarının üstünde teknolojisiyle ezber bozan Egea Hatchback otomatik fren yapabilen çarpışma riski uyarı sistemiyle daha güvenli. Yeni Fiat Egea Hatchback'i keşfetmek için siz de Fiat showroom'larına gelin, yepyeni bir bakış açısıyla tanışın.

- > ÇARPİŞMA RİSKİ UYARI SİSTEMİ > OTOMATİK ACİL DURUM FRENİ > ADAPTİF HIZ SABİTLEME SİSTEMİ
- > LED GÜNDÜZ FARLARI > GERİ GÖRÜŞ KAMERASI > 7" DOKUNMATİK TABLET EKРАНLI UCONNECT™ SİSTEMİ

5 YIL
MOTOR
GARANTİ

#fiategeahb

POYRAZ

İzmir (0232) 274 68 68 Aydın (0256) 226 23 33

REGEN

Alfanorm'un Başkanı, İnovasyon Düşünürü ve Tasarım Mimarı
Ateş Öztaş

KOBİ'ler, Endüstri 4.0'ın en önemli aktörü olacak

Endüstri 4.0 stratejisinin günümüz gelişmiş ekonomilerinin kendi aralarında sürdürmekte oldukları rekabete, gelişmekte olan ülkelerin de katılabileceğinin ortaya konması açısından, Türkiye'nin KOBİ'lerle fark yaratabileceğini ve böylece Endüstri 4.0'ın imalat sektöründe yükselen yeni ülkelere ve ekonomilerine önemli bir umut olacağını ifade etti.

■ İnovasyon ve endüstriyel tasarım çözümleri şirketi Alfanorm'un Başkanı, İnovasyon Düşünürü ve Tasarım Mimarı Ateş Öztaş, Türkiye'nin Endüstri 4.0'a KOBİ'leri dahil ederek başlaması gerektiğini belirtti. Endüstri 4.0 stratejisinin günümüz gelişmiş ekonomilerinin kendi aralarında sürdürmekte oldukları rekabete, gelişmekte olan ülkelerin de katılabileceğinin ortaya konması açısından, Türkiye'nin KOBİ'lerle fark yaratabileceğini ve böylece Endüstri 4.0'ın imalat sektöründe yükselen yeni ülkelere ve ekonomilerine önemli bir umut olacağını ifade etti.

KOBİ'lerin Endüstri 4.0'ın en önemli aktörü olması gerektiğinin altını çizen Öztaş, Endüstri 4.0'a hazırlık sürecinde yapılması gerekenleri şöyle sıraladı:

1. Platformlar ve çalışma grupları kurulmalı

Endüstri 4.0 uygulamaları üzerine çalışan ve kar amacı gütmeyen bir konsorsiyum oluşturmalıdır. Ayrıca KOBİ'ler, tedarikçiler, teknoloji ve tasarım şirketleri, üniversiteler, devlet kurumları ve laboratuvarlardan oluşacak çalışma grupları, Endüstri 4.0 için gerekli olan çalışmaları bünyesinde gerçekleştirebilir.

2. Odak sektörler belirlenmeli

Türkiye'nin 4.0 uygulamalarında öne çıkabilmesi için öncelikle odak sektörlerini tespit etmesi gerekiyor. Odak sektörlerin tespiti ve kamu tarafından teşvik ve koordinasyon sistemlerinin oluşturulmasıyla, ülke sanayinin dünya ile rekabet edebilirliği artırılabilir.

3. KOBİ'ler Ar-Ge çalışmalarına dahil edilmeli

Günümüzde pek çok KOBİ, sadece günün trendine uymak için Ar-Ge departmanlarını oluşturuyor ve 1-2 çalışanla Ar-Ge çalışması yaptığını düşünüyor. Bu yaklaşım sonuç vermemektedir. Endüstri 4.0'a hazırlanmak için, KOBİ'lerin start-up şirketleriyle çözüm ortağı olabilecekleri ortamlar yaratılmalıdır.

4. KOBİ'lere tasarım hizmetlerine ulaşım ve dahil olma ortamı yaratılmalı

KOBİ'ler ancak tasarım ekosistemine dahil olabilirlerse, özgün ve dolayısıyla katma değeri yüksek bir sisteme ürün üretebilir ve rekabetçi olabilirler. Burada da çözüm ortaklığı yöntemi teşvik edilmelidir.

5. Bilişim teknolojileri yakından takip edilmeli

Endüstri 4.0, geleneksel sanayiye bilgisayarlaşma yönünde teşvik etme ve yüksek teknolojiyle donatma projesidir. Bilişim teknolojilerindeki gelişmeler KOBİ'lerin de bu sistemlere ulaşımına imkan verecektir. KOBİ'lerin gelişmeleri takip etmeleri ve bu teknolojik imkanları tüm süreçlere entegre edebilmeleri için eğitilmeleri önem taşımaktadır. 🌐

Ateş Öztan
Alfanorm'un Başkanı, İnovasyon
Düşünürü ve Tasarım Mimarı

KAPAK KONUSU

Cumhuriyet ve Türk Denizciliği

Atatürk'ün etrafında gerek deniz hukuku, gerek deniz stratejisi ve diğer deniz konularında bilgi verecek, analiz yapacak bir danışman yoktu. Bu yeni Cumhuriyetin en zayıf yönlerinden biriydi. Bu sıkıntı Lozan görüşmelerinde de yaşanmıştı. 25 kişilik heyette sadece bir deniz subayı vardı. O da Deniz Ticaret Okulu'nda öğretmendi.

GİRİŞ

■ Denizden beslenmeyen hiç bir faaliyet başarıya ulaşamaz. Tarih boyunca savaşı denizden besleyebilenler zafere ulaşmışlardır. İstiklal Savaşı'mızın kazanılmasında da aynısı olmuştur. Sivil asker Türk denizcileri fedakârlık ve kahramanlıkları ile zafere çok önemli katkıda bulunmuşlardır. **Atatürk'ün Gözüm Sakarya'da, Dumlupınar'da Kulağım İnebolu'da...** Sözü denizden gelecek lojistik desteğin önemini göstermektedir. Bu hizmet o kadar değerliydi ki, savaş sonunda cephede çarpışanlar kadar, bu hizmette görev alan ve görevini başarıyla yapan kaptanlar da İstiklal Madalyası ile ödüllendirilmişlerdir. Çok sayıda deniz subayı arasında, ticaret kaptanları da vardı. Lojistik destek yanında, Kuvayı Milliye gemileri nadiren de olsa başarılı taarruz faaliyetleri de yaptılar. Üsteğmen Necati Özdeniz komutasındaki hücumbot, Enosis adlı Yunan ticaret gemisini ele geçirdi. Enosis gemisinde devlet bütçesini etkileyecek güçte altın külçesiyle mücevher bulunmuştu.

Dr. Nejat TARAKÇI
Deniz Tarihçisi

CUMHURİYET DONANMASI

Yeni devletin neredeyse olmayan donanmasının ilk resmi faaliyeti Ege'deki iki adanın teslim alınması idi. 24 Temmuz 1923'te imzalanan Lozan Antlaşması gereğince İmroz (Gökçeada) ve Tenedos (Bozcaada) adalarının teslim alınması gerekiyordu. İki gambot, Gökçeada ve Bozcaada kaymakamları ile idari personelini Eylül ayı sonlarına doğru bu adalara ulaştırdı. 29 Ekim 1923'te Cumhuriyet ilan edildi. Türkiye Cumhuriyetinin donanması hurda denilecek bir durumda, Haliç'te bulunuyordu. Yavuz gemimiz ise üç kocaman yarası ile Tuzla'da idi. İçlerinde yalnız okul gemisi olarak görev yapmakta olan Hamidiye kruvazörü ile Ertuğrul yatı seyir çıkamaz, fakat az da olsa kullanılabilir olarak korunmuştu. Cumhuriyet'in ilanını kutlama maksadıyla selamık atış emri geldiğinde 101 pare atışın yarısı Hamidiye, yarısı da Ertuğrul gemisi tarafından yapılabildi. Daha sonra, Hamidiye, yeni Cumhuriyetin adını denizlerde göstermek amacıyla seyir hazırlandı. Eski zırhlılardan İclaliye'nin direkleri ile Muin-i Zafer korvetinin köprü üstü Hamidiye'ye takıldı. Gemi bin bir zorlukla seyir hazırlanabildi. Hamidiye'nin 250 askeri eksikti.

Gemi haliçten çıkmadan bir gün önce askerler geldi. Sırtlarında resmi elbise yoktu. Haliç'ten çıkan gemi, Dolmabahçe yerine, Büyük Ada açıklarına demirlemişti. Burada gözden uzak bir şekilde askerlerin resmi elbiseleri giydirilmiş, ilk askerlik eğitimleri verilmiş ve bir hafta sonra Dolmabahçe önüne demirlenmiştir.

ATATÜRK VE DENİZ POLİTİKASI

Yüce Atatürk, denizin ne kadar önemli olduğunu Çanakkale Savaşı sırasında anlamıştı. Bunu Çanakkale Savaşlarından hemen sonraya ait ifadesinde vurgulamıştı: *Biz Çanakkale'de İstanbul'u kurtardık. Ama karşımızda denizlere hâkim olmanın sağladığı üstünlükle, manevra kabiliyetini daima elinde bulunduran ve bundan geniş ölçüde faydalanan bir düşman vardı. Keza Alman tarihçisi E. Jöckh'e verdiği şu demeçte de: Boğazları ve Çanakkale'yi tıkmakla Rusları Karadeniz'e kapatmış oldum ve eninde sonunda çökmeye mahkûm ettim. Ama biz de, Kızıldeniz'in ve Hint Okyanusu'nun eteğinde olduğumuz halde, aynı nedenden ötürü çökmeye mahkûmuz. Herhangi bir okyanusa açılmıyoruz. Deniz Kuvvetlerinin yardımından yoksun olan bir kara kuvveti olarak, yanmadamızı, kendi kara kuvvetlerini çekinmeden getirecek bir düşmana karşı hiç bir zaman savunamayız.*

Atatürk'ün etrafında gerek deniz hukuku, gerek deniz stratejisi ve diğer deniz konularında bilgi verecek, analiz yapacak bir danışman yoktu.

Bu yeni Cumhuriyetin en zayıf yönlerinden biriydi. Bu sıkıntı Lozan görüşmelerinde de yaşanmıştı. 25 kişilik heyette sadece bir deniz subayı vardı. 10 da deniz ticaret okulunda öğretmendi. Deniz Kuvvetlerini kara ordusunun bir parçası gibi görme hastalığı yeni Cumhuriyete de aynen sirayet etmişti. Genelkurmay Başkanı Fevzi Çakmak, donanmayı Bursa'daki Kolordunun emrine verip Marmara dışına çıkmasını yasaklamıştı. Ayrıca Donanmaya sadece denizaltı ve hücum botun yeterli olacağını savunuyordu. Nitekim dışarıdan alınan ilk gemiler, Birinci ve İkinci İnönü adı verilen iki denizaltı gemisi olmuştu. Türk denizcileri, bunun ne denli yanlış olduğunu Atatürk'e anlatma fırsatını, Atatürk ve beraberindeki heyetin 11-21 Eylül 1924 tarihleri arasında yaLuniye Karadeniz seyahati sırasında buldular. Hamidiye gemisi ile yapılan bu seyahat esnasında Atatürk, deniz kuvvetleri mensuplarını daha iyi tanıdı, fikir alışverişini yaLuni, onların istek ve değerlendirmelerini birinci ağızdan dinledi ve denizcilerin görev bilincini yakından gördü. Bu seyahat, Türk denizciliği için bir dönüm noktası oldu. Aynı zamanda Hamidiye'nin hatıra defterine şunları yazdı:

Hamidiye kruvazörü eskiden hatıra kalan, donanma içinde, Türkiye Cumhuriyeti'nin denizlerde faaliyete geçen ilk gemisi oldu. Beş seneden beri özlediğim deniz hayatını bana yaşatan bu gemi oldu. Türk donanmasını bu gemide ve ona refakat eden Peyk-i Şevket torpido kruvazöründe tanıdım. Temas ettiğim, ruhu genç, fikri genç bu geleceğin komutan ve subayları bizde bahriyemiz için güçlü umutları uyandırdı. Bu kıymetli, çok arzulu heyeti, hatıralarla dolu bu gemi içinde bırakmakla yetinilemez. Onları, uygun ve hak ettikleri kadar gelişime ulaştırabilmek için bugünün gereklerine kavuşturmak lazımdır...

Nitekim Atatürk hemen harekete geçmiş ve 2 Kasım 1924 günü Meclis'in açılışında yaptığı konuşmada bahriyenin modernize edilmesinin gereğini vurgulamıştır. Ve 30 Aralık 1924'te Bahriye Bakanlığı kurulmuştur. İlk bakan Atatürk'ün yakın çalışma arkadaşı emekli kara Binbaşı İhsan Yavuzdur. Başta F. Çakmak ve ordu komutanları olmak üzere birçok kişi buna karşı çıkmıştır. Ancak Bahriye Bakanlığı üç yıl sonra kaldırıldı. Buna rağmen ilk ve son bakan İhsan Bey, ideolojik ve doktrin anlamında önemli gelişmeler sağladı.

2 kruvazör, 2 denizaltı, 2 torpido kruvazörü ve 3 küçük muhripten kurulu ilk donanma bu dönemde denize çıkarak savaş eğitimine başlamıştı. Ayrıca Yavuz gemisinin onarım kararı alınmıştı. Yavuz gemisinin onarımının 1928 yılına kadar geciktirilmesi, Türk Genelkurmayının denizcilik öngörüsünün ne kadar körleşmiş olduğunun açık bir göstergesiydi. Bunu ancak denizci bir devlet anlayabilirdi. Enosis politikasından vazgeçmemiş Yunanistan'ın Savunma Bakanı Kırıako: Türkler, Yavuz'u onarırsa bizim donanmamız kuvvetsiz kalır. Eğer şimdiden aklımızı başımıza alıp da Yavuz'un karşısına aynı kudrette bir donanma çıkaramazsak, sonradan bunun parasını, çıkacak bir savaşta Türkler'e veririz, şeklinde konuşmuştur.

DÜNYANIN İLK SEYYAR SERGİSİ

Atatürk, ülkenin kültür ve ekonomisinin yabancı devletlerde propagandasını yaptırmak üzere deniz yollarının Karadeniz adlı ticaret gemisini 1926 yılında seyyar bir sergi biçiminde düzenleterek Helsinki'ye kadar bütün Akdeniz ve Atlas Okyanusu limanlarında dolaştırmıştır.

12 Haziran 1926 tarihinde İstanbul'dan demir alan Karadeniz gemisi 12 ülkede 16 şehri ziyaret etti. 86 günde 10 bin mil yol alıp yüzbinlerce insanla karşılaşan gemi, hareketinden 3 ay sonra, 5 Eylül 1926 Pazar günü İstanbul'a döndü. 95 kişilik sergi heyeti ve memurlarının yanı sıra, 47 kişilik Riyaset-i Cümhur Orkestrası da görev aldı. Gemide 16 balo düzenlendi, hariçte 36 ziyafete iştirak edildi. Bütün limanlarda gemiyi ziyaret edenlerin 65 bin kişiye ulaştığı tahmin ediliyor. Türk Milletini deniz sorunlarına yaklaştırmak için iki deniz subayına soyadlarını bizzat kendisi vermişti. Eski Donanma Komutanlarından Koramiral Şükrü'ye, Okan, Kurmay Binbaşı Fahri'ye, Korutürk soyadını vermişti. Bu da gösteriyordu ki, Atatürk, dünya çapındaki gelişmelerde de Donanmayı birinci araç olarak kullanmıştı. Bu konuda deniz personeline o kadar güvenmişti ki şapka devriminde verdiği özel emirle ilk önce deniz personeline şapkayı giydirmiş, bundan altı ay sonra şapka kanununu çıkarmıştır. Onun aziz na'şını taşıyan Yavuz Gemisine refakat etmek üzere, bir kaç devletin savaş gemisi göndermeleri devlete deniz yoluyla yaptığı saygınlık hizmetinin başka bir kanıtı olmuştur. 🌐

Bu subay Milli Müdafaa Vekilliği Deniz Dairesi Müdürü Yarbay Şevket Doruker'di. Kaynak: Ali Naci Karacan, Lozan İş Bankası Yayınları 2011 s. 45

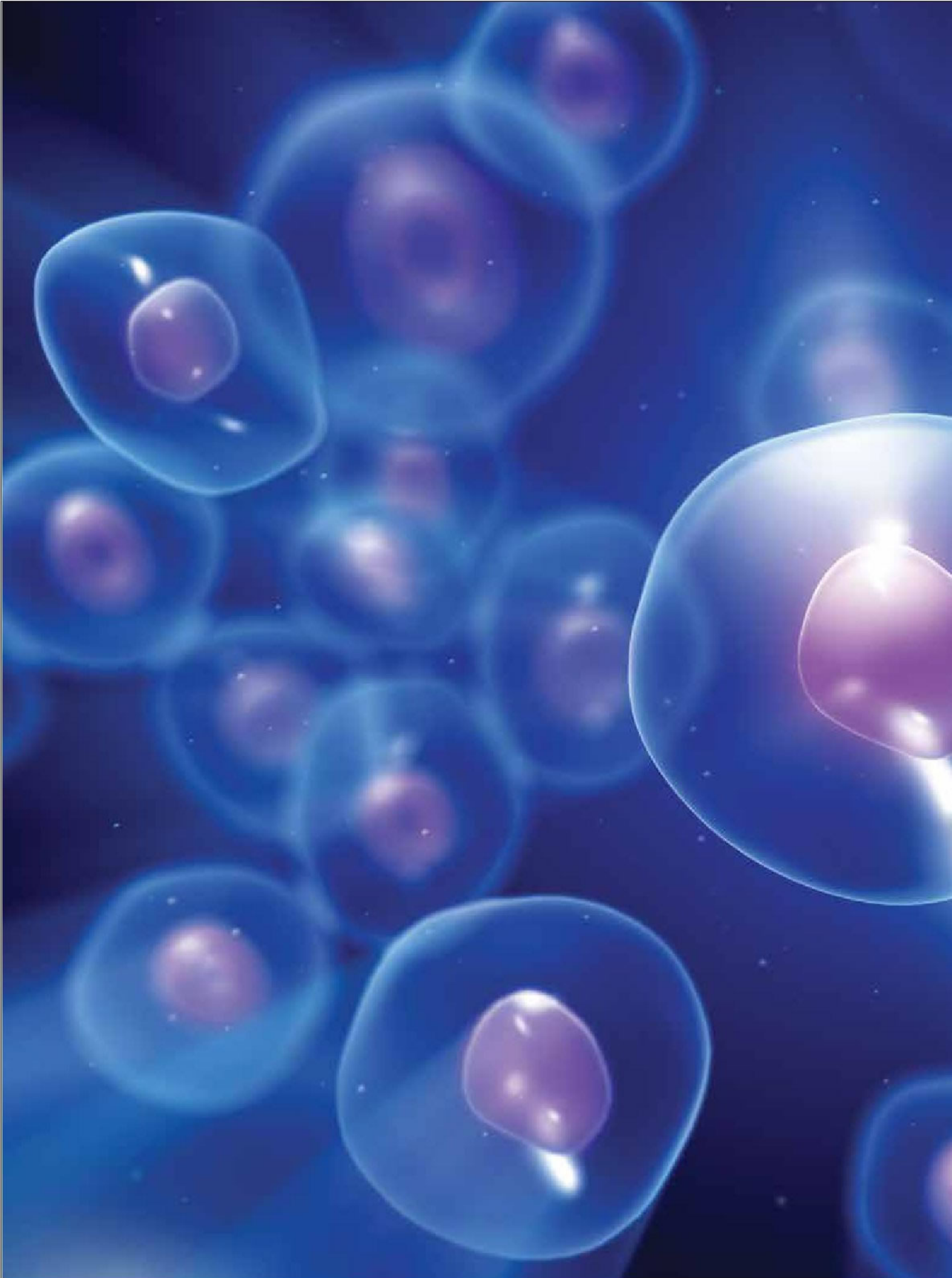

EN LEZZETLİ DAVETLER BURADA

Ege Bölgesi'nde 25 yıldır toplu yemek ve catering hizmeti veren Bortar, 100 Bin kişiye yemek hazırlayabilen yeni fabrikasında benzersiz bir etkinlik alanı da oluşturdu. 250 kişiye hizmet verebilen Bortar Event Hall, özel mimarisi ve donanımıyla özel davetler, sunum ve toplantılar için yepyeni bir seçenek. Zengin ikram ve yemek alternatifleri, profesyonel hizmeti, tam donanımlı 60 kişilik AR-GE mutfağı, 45 kişilik toplantı salonu ve 25 kişilik sunum salonlarıyla davetilerinizle **Bortar Event Hall ayrıcalıklarını yaşatın.**

www.bortargroup.com.tr

TÜRKÖK tarafından yürütülen çalışmalarda Kızılay'ın verilerine göre bugüne kadar 160 binden fazla gönüllü kemik iliği vericisi olmayı kabul etti.

Başta ABD, Belçika Avusturya ve Hindistan olmak üzere çeşitli ülkeler sıraya girerek Türkiye'den tarama talep etti.

Yurt dışından 14 uygun eşleşme tespit edildi.

Mevcut gönüllü kök hücre bağışçılarından 155 başarılı nakil gerçekleşti. Bundan sonraki aşamada hedef; önümüzdeki

5 yıl içinde 500 bin bağışçının sisteme dahil edilmesini sağlamak

Kök Hücre Umut Işığı Oldu

18-50 yaş grubu ve 55 kilo ağırlığında her sağlıklı birey kök hücre bağışçısı olabilir

■ HAZIRLAYAN: SEDA GÖK

■ Kök hücre tedavisi, birçok hastalığın tedavisinde “umut” olarak görülüyor. Türkiye’de de bu konudaki hızlı gelişim dikkat çekiyor. Bu konuda Türkiye Kök Hücre Koordinasyon Merkezi (TÜRKÖK) ise dünyaya model oldu.

Proje kapsamında bugüne kadar 160 binden fazla gönüllü kemik iliği vericisi olmayı kabul etti. Ailesinde vericisi olmayan hastalara umut için kurulan Türkiye’nin kemik iliği bankası TÜRKÖK, artık yurt dışındaki hastaların da yardımına koşuyor.

Son dönemde başta ABD, Belçika Avusturya ve Hindistan olmak üzere çeşitli ülkeler sıraya girerek Türkiye’den tarama talep etti. Yurt dışından 14 uygun eşleşme tespit edildi. Mevcut gönüllü kök hücre bağışçılarından 155 başarılı nakil gerçekleşti. Bundan sonraki aşamada hedef; önümüzdeki 5 yıl içinde 500 bin bağışçınının sisteme dahil edilmesini sağlamak.

Sağlık Hizmetleri Genel Müdürü Nurullah Okumuş, TÜRKÖK Projesi’nin kemik iliği nakli için bekleyen hastalar ve çok sayıda gönüllü vericiye ait doku grubu antijeni bilgilerinin depolandığı Ulusal Kemik İliği Bankasının kurulması, kemik iliği nakli ile ilgili merkezler arasında koordinasyon sağlanması amacıyla Bakanlık tarafından 2008 yılında ilk adımların atıldığını söyledi. Türkiye’nin kemik iliği nakli sayılarında Almanya, Fransa, İtalya ve İspanya’dan sonra Avrupa’da 5. sırada yer aldığına değinen Okumuş, ülkede kemik iliği nakillerinin başarılı bir şekilde gerçekleştirildiğinin ve yurt dışına hasta gönderilmediğinin altını çizdi. Okumuş, şu bilgileri verdi: “Ülkemizde yapılan kemik iliği nakillerinin yüzde 55’i otolog, yüzde 45’i allojenik nakillerden oluşmaktadır. Yeterli

gönüllü verici havuzu olmadığı için akraba dışı allojenik nakillerin oranı ancak yüzde 14’te kalmıştır. Bunların da çoğu, yurt dışı bankalardan getirilmektedir ve maliyeti çok yüksek olmaktadır. Gönüllü verici havuzunun fazla olduğu Almanya, Fransa ve İtalya gibi ülkelerde ise akraba dışı allojenik nakillerin oranı yüzde 45-60 arasındadır. Gönüllü verici havuzu ne kadar fazla ve ülke çapında ne kadar objektif dağılımı olursa, bekleyen hastaların nakil olabileme şansı da o kadar artacaktır. Bu nedenle, hem gönüllü verici sayısını artırabilmek hem de sistemin daha etkin ve verimli çalışabilmesini sağlamak amacıyla TÜRKÖK Projesi hayata geçirilmiştir.”

TÜRKİYE’DEN HİNDİSTAN’A YENİ HAYAT

Birkaç yıl öncesine kadar ailesinde uygun kök hücre vericisi olmayan hastalar için yurt içinde ve dışında kampanyalar düzenlenirken, geçen yılın Nisan ayında faaliyete geçen Türkiye Kök Hücre Koordinasyon Merkezi (TÜRKÖK) sayesinde artık birçok kişi şifa buluyor. Kısa süre önce Dünya Kemik İliği Bankasına da üye olan TÜRKÖK’ün donör havuzuna kayıtlı vericiden ilk kemik iliği bağışı da Hintli bir hastaya yapıldı.

Dr. Abdurrahman Yurtaslan Onkoloji Eğitim ve Araştırma Hastanesi Kemik İliği Nakli Merkezi eğitim görevlisi Doç. Dr. Emre Tekgündüz, “Geçen yıl 24’ü pediyatrik ve 53’ü erişkin olmak üzere toplam 77 merkezde 3 bin 593 kök hücre nakli gerçekleştirildi. Son 15 yılda Avrupa’daki nakil sayısı yüzde 80 artarken, ülkemizdeki artış yüzde 860 ile 10 kattan fazla oldu. TÜRKÖK Projesi öncesinde ülkemizin 2 merkezine kayıtlı kök hücre vericisi havuzu 20 bindi. 2015 yılında bu merkezlerden Türk hastalara gerçekleşen nakil sayısı 6 oldu” diye konuştu.

KÖK HÜCRE NEDİR?

1908 yılında Rus bilimci Alexander Maximow tarafından keşfedilen kök hücreler her türlü hücre yapısına dönüşebilecek temel yapıtaşları olarak özetlenebilir. Kimyasal etkilerle bir kök hücre kalp, saç, kemik ya da deriye dönüşebilir. Bunu vücudumuzun temel harcı olarak düşünebiliriz. Kök hücreler sayesinde -teorik olarak- yapay (yedek) organlar üretmekten kanserli tümörlerin yerini alacak yapılar oluşturmaya kadar pek çok senaryo mümkün hale gelebilir.

Bebeklik döneminde toplanan kök hücreler vücuttaki her bileşene dönüşebiliyor. Sonraki dönemlerde sayıları ve yetenekleri azalıyor. Yine de ileri yaşlarda dahi her organdan toplanan kök hücreler o organ ya da yapı için umut olabiliyor. Örneğin beyinden alınan kök hücreyle nöronlar, kemik iliğinden alınanla kan hücreleri üretilebiliyor.

Hematopoetik kök hücre nakli nedir? Hangi tipleri vardır?

Hematopoetik kök hücre nakli başta kan kanserleri, bağışıklık sistemi hastalıkları, kemik iliği yetmezlikleri ve bazı doğumsal metabolizma hastalıkları olmak üzere çok çeşitli hastalıklarının tedavisinde kullanılan, tam şifa sağlama potansiyeli olan önemli bir tedavi yöntemidir. Kök hücre nakli için kullanılacak hücreler hastanın kendisinden (otolog) veya başka bir sağlıklı vericiden (allojeneik) elde edilebilir. Hastaya nakledilecek kök hücreler kemik iliğinden toplanabileceği gibi (kemik iliği nakli), bu hücreler bazı özel ilaçlar ile kemik iliğinden dolaşan kana çıkartılarak aferez yöntemiyle de (periferik kök hücre nakli) toplanabilir. Özellikle çocukluk yaş grubundaki hastalar için kordon kanı kökenli kök hücre diğer bir alternatiftir.

Doku grubu uyumlu akraba verici bulunmadığında ne yapılır?

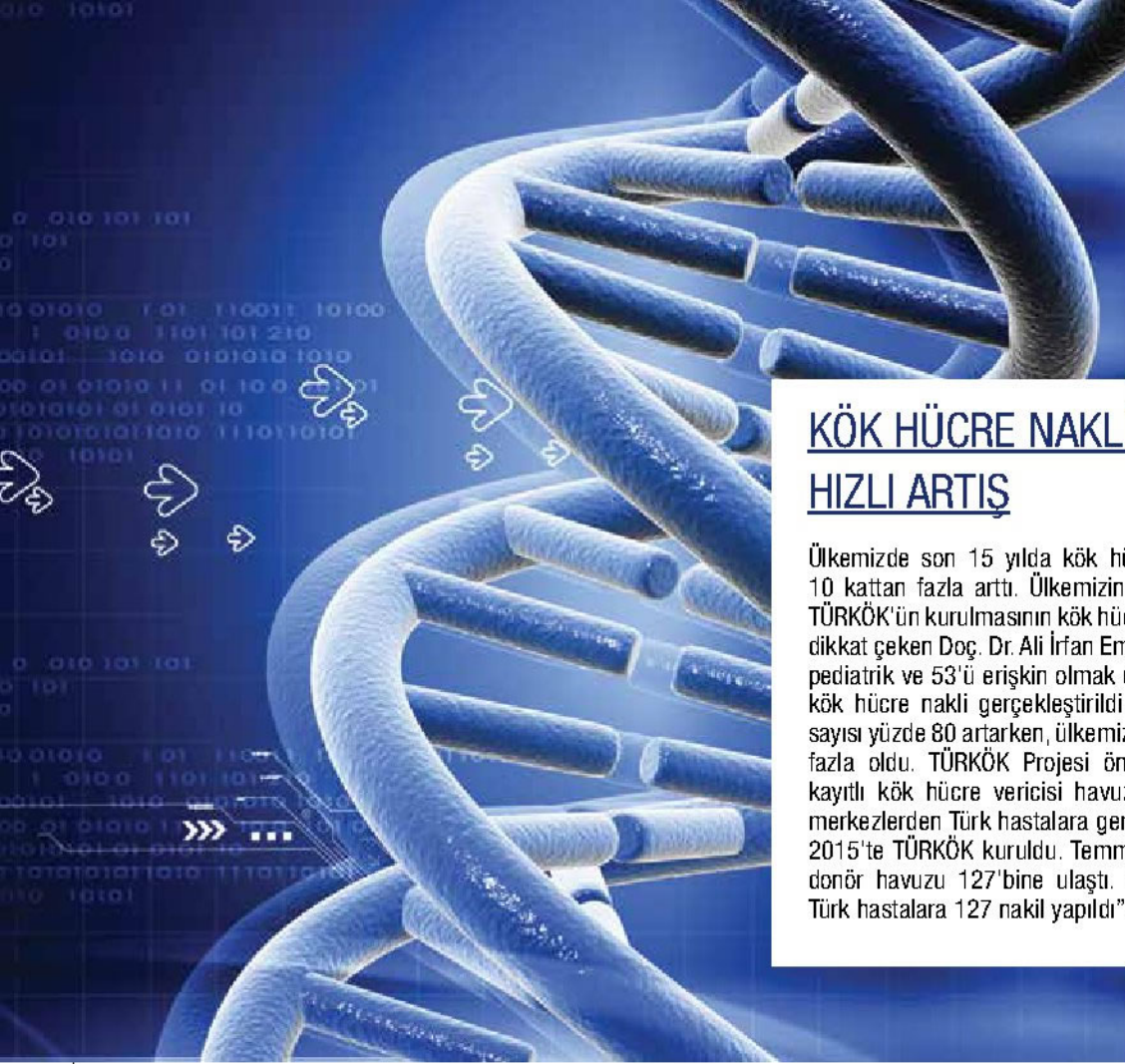
Allojeneik kök hücre naklinde verici olarak sıklıkla hastanın doku grubu uyumlu akrabaları (özellikle kardeşleri) kullanılır. Ancak yaklaşık olarak hastaların üçte birinde doku grubu uyumlu akraba verici bulma olasılığı vardır. Uyumlu akraba vericisi olmayan hastalarda ise en uygun ikinci seçenek doku grubu uygun akraba dışı vericilerdir. Tüm dünyada akraba dışı kök hücre nakli için doku bilgi bankalarından faydalanılmaktadır. Doku bilgi bankalarına kayıt için gönüllü bireylerden kan örneği alınır ve doku grupları saptanır. Hastanın doku grubu belirlendikten ve akraba vericisi olmadığı anlaşıldıktan sonra hastanın doku grubu bu bankaların kayıtlarında bulunan gönüllü havuzu ile karşılaştırılır. Doku grubu uygun gönüllü verici aday veya adayları saptandıktan sonra, ileri incelemeler sonucu en uygun verici belirlenerek kök hücre nakli işlemine geçilir.

Akraba dışı doku bilgi bankalarında uyumlu hücre bulma olasılığı ilgili banka havuzunun genişliğine ve hastaların genetik yapılarını hangi oranda temsil ettiğine bağlı olarak değişkenlik gösterir. Örneğin Amerika Birleşik Devletleri'nde bulunan doku bilgi bankaları oldukça geniş gönüllü havuzuna sahip olmalarına rağmen, bu havuzda bazı etnik gruplar (Amerika yerlileri, zenciler gibi) yeterince temsil edilmezler. Bu nedenle bu ülkede zenci veya Amerikan yerlisi bir hastanın akraba dışı uyumlu verici bulma olasılığı beyaz ırka göre daha düşüktür. Benzer şekilde Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri'nde bulunan doku bankalarından Türkiye'de bulunan hastaların yararlanma olasılığı görece düşüktür. Bu durum ülkemizde doku bilgi bankası oluşturulması zarureti doğurmuştur.

TÜRKÖK nedir? Hangi amaçla kurulmuştur? İşleyişi nasıldır?

Türkiye Kök Hücre Koordinasyon Merkezi (TÜRKÖK) ülkemiz hastalarının akraba dışı kök hücre ihtiyacına hızlı ve etkin bir şekilde cevap vermeyi amaçlamaktadır. TÜRKÖK bünyesinde gönüllü verici kazanımını KIZILAY yapmaktadır. Akraba dışı tarama süreci ise T.C. Sağlık Bakanlığı tarafından yürütülmektedir. Gönüllü vericilerin doku grubu analizleri ülkemizde bulunan, uluslararası kalite ölçütlerini karşılayan akredite laboratuvarlarda gerçekleştirildikten sonra, doku grubu sonuçları bilgisayar ortamında depolanmaktadır.

Kök hücre nakil merkezleri tarafından talepte bulunulması halinde, hastanın doku grubu TÜRKÖK veri bankasında bulunan kayıtlar ile karşılaştırılır. Uyumlu verici tespit edilmesi halinde durum derhal nakil merkezine bildirilir ve kök hücre nakli için planlama safhasına geçilir. Gönüllü vericinin tespiti, nakil öncesi verici muayenesi ve tüm doğrulama testleri, vericiden kök hücre ürününün toplanması ve hastanın bulunduğu nakil merkezine iletilmesinin tüm aşamaları TÜRKÖK tarafından ücretsiz olarak organize edilir. Uluslararası doku bankalarından elde edilen gönüllü vericiler için tarama, kök hücre toplama ve kök hücre transferi için hasta başına maliyet ortalama 35 bin Euro düzeyindedir ve tarama sürecinin başlangıcından kök hücre nakline kadar geçen süre ortalama 6-8 ay sürmektedir. Oysa TÜRKÖK tüm bu işlemleri ortalama 5 bin Euro maliyetle yaparken, tarama başlangıcından nakle geçen süre hali hazırda 3,5 ay düzeyindedir. Doku havuzu genişledikçe ve nakil merkezlerinin TÜRKÖK ve işleyişi hakkında farkındalığı arttıkça bu sürenin daha da kısalması beklenmektedir.

KÖK HÜCRE NAKLİ SAYISINDA HIZLI ARTIŞ

Ülkemizde son 15 yılda kök hücre nakli sayısı Avrupa'ya göre 10 kattan fazla arttı. Ülkemizin Ulusal Kemik İliği Bankası olan TÜRKÖK'ün kurulmasının kök hücre naklinde yarattığı büyük etkiye dikkat çeken Doç. Dr. Ali İrfan Emre Tekgündüz, "2015 yılında 24'ü pediatrik ve 53'ü erişkin olmak üzere toplam 77 merkezde 3.593 kök hücre nakli gerçekleştirildi. Son 15 yılda Avrupa'daki nakil sayısı yüzde 80 artarken, ülkemizdeki artış yüzde 860 ile 10 kattan fazla oldu. TÜRKÖK Projesi öncesinde ülkemizin 2 merkezine kayıtlı kök hücre vericisi havuzu 20 bindi ve 2015 yılında bu merkezlerden Türk hastalara gerçekleşen nakil sayısı 6'ydı. Nisan 2015'te TÜRKÖK kuruldu. Temmuz 2016 sonu itibarıyla 16 ayda donör havuzu 127'bine ulaştı. Bu sürede TÜRKÖK havuzundan Türk hastalara 127 nakil yapıldı".

TÜRKÖK'ün bu yılın Nisan ayında da Dünya Kemik İliği Bankası üyesi olduğunu belirten Doç. Dr. Tekgündüz, "Bu süre içinde yurt dışındaki hastalar için de TÜRKÖK'ten 24 aday saptandı. Hatta 4 Ağustos'ta bir TÜRKÖK vericisinden ilk yurt dışı nakil, Hindistan'daki bir hastaya gerçekleştirildi" dedi.

Yurt dışındaki kemik iliği bankalarından yapılan nakillerde sürenin 200 günü bulduğunu, bunun TÜRKÖK ile yarıya indiğini bildiren Tekgündüz, "TÜRKÖK, bekleme süresini yüzde 50 azalttı. Ayrıca yurt dışı kemik iliği bankalarından yararlanmanın maliyeti 35 bin Euro iken, TÜRKÖK ile bu maliyet 7 kat azaltarak 5 bin Euro'ya düştü" diye konuştu.

SAĞLIK TURİZMİNE DE KATKI SAĞLAYACAK

Hücrel Tedavi ve Rejeneratif Tıp Derneği Başkanı Prof. Dr. Osman İlhan da Türk bilim insanlarınınca dünyada ilk kez göbek kordonundan alınan kök hücrelerin, kalp krizi sonrası bu organda oluşan hasarın onarımında kullanılacağı projenin ilk sonuçlarının da açıklanacağını bildirdi.

İlhan, Türkiye'de lösemi ve lenfoma gibi kan hastalıklarında uygulanan kök hücre tedavisinin başarıyla yapıldığını, bir yıl içinde nakil yapılan 4 bine yakın hastanın yüzde 10'unu yabancıların oluşturduğunu da belirtirken, "Kök hücre tedavisi, ülkede sağlık turizminin gelişmesine katkı sağlayacak alanların başında geliyor. Türkiye, dünyada lider ülkelerden biri haline gelebilir" dedi. Prof. Dr. Osman İlhan; Türkiye'de tıbbın hızla ilerlediğini belirterek, buna bağlı olarak yaşlılık oranının arttığına dikkat çekti. Tedavide artık sadece ilaç vererek yaşı uzatmak değil hastalığı kökünden düzeltmek gerektiğini dile getiren İlhan, Avrupa'da hastalıklarla ilgili hücrel tedavi, aşı ve hedeflenmiş ilaçların kullanılmaya başlandığını vurguladı. TÜRKÖK Projesi hakkında bilgi veren İlhan, proje ile ülkedeki kök hücre bağışçı sayısında artış yaşandığını vurguladı. İlhan,

şöyle devam etti: "Bilim açısından hayat kurtarıyoruz, vericide bir sorun yok, asıl maddi açıdan. Sadece bir hasta tarama için 30 bin Euro ödüyorduk. Demek ki şu anda 40 gönüllü verici, 1 milyon 200 bin Euro'yu devlete kazandırmış vaziyette ama bu çok büyüyecek. İlk defa dünyada devlet eliyle gönüllü bağışçılık yürütülüyor. Dünyada özel sektörde yapıyor ama ülkemizde ilk defa devletin desteklediği gönüllülük programı yürümüştür. Türk Kızılayı büyük bir işi başarmıştır."

DONÖR BANKASI VURGUSU

Prof. Dr. Zafer Gülbaş ise TÜRKÖK'ün kurulmasıyla kemik iliği nakline ihtiyaç duyup akrabasında verici bulamayanların, donör bankası sayesinde tedavi şansı elde ettiğini belirtti. Daha önce yurt dışındaki bankalardan donör bulunmasının 4 ayı bulduğunu kaydeden Gülbaş, TÜRKÖK ile bu sürenin 1 haftaya kadar indiğini söyledi.

2017 İLK SONUÇLAR ALINACAK

Ankara Üniversitesi Embriyoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Alp Can, Türkiye'de kök hücre nakillerinde (HUC-HEART)olumlu sonuçlar almaya başladıklarını belirterek, "İlk verilerimizi Ekim ayı içinde alacağız. 2017 ortaları gibi de ilk sonuçları alınız. Projenin tamamlanması 2017'nin sonunu bulacak" dedi. Can, kök hücre tedavisinde hastaların cebinden hiç para çıkmayacağını, hatta gerekirse ilk yıl hastaların yol masraflarının dahi kendileri tarafından karşılanabileceğini vurguladı.

MASRAFLAR HASTANIN SAĞLIK SİGORTASIYLA KARŞILANIYOR

Kök hücre tedavisine yönelik masraflar için hastaların harcama yapıp yapmadığına ilişkin bilgi veren Can, "Hasta başına maliyetimiz by-pass operasyonları ve hastanın rutin tetkiklerini dışarıda bırakacak şekilde düşünelim. Hastanın sağlık sigortası

titiz • alışkan • güvenli

- Taşımacılık Hizmetleri
- Dağıtım Hizmetleri
- Komple ve Parsiyel Nakliye

EGE®
ULAşIM

0 232 459 08 59 • 444 6 343 • www.egeulasim.com.tr

TÜRKÖK PROJESİ, 2 YILDA SINIRLARI AŞTI

Başta lösemi gibi kanser türlerinin yanı sıra çeşitli hastalıklara şifa kapısını aralamak için 2014 yılında Sağlık Bakanlığı ve Türk Kızılayı tarafından hayata geçirilen Türkiye Kök Hücre Koordinasyon Merkezi (TÜRKÖK), dünyaya umut olmaya başladı. Şu ana kadar 150 bin gönüllü bağışçıya ulaştıklarını ve hedeflerinin 500 bin bağışçı olduğunu söyleyen Sağlık Hizmetleri Genel Müdür Yardımcısı Uzman Dr. Arif Kapuağası, geçtiğimiz günlerde Haber Türk Gazetesi'ndeki değerlendirmesinde sisteme dahil edilip taramaya katılan test sayısının 115 bini bulunduğunu ifade etti. Kapuağası, "Şu ana kadar 82 başarılı nakil yapıldı. 22 tanesi de yakın zamanda olacak. 64 tanesiyle rezerve edildi. Yaklaşık 168 TÜRKÖK bünyesinde elde edilen kök hücrelerle nakil gerçekleştirilecek. 500 bin gönüllü vericiye ulaşmamız durumunda ülkemizde, yüzde 75'in üzerindeki kök hücre ihtiyacını karşılamış olacağız. Kurduğumuz banka dünyada tek ve Türkiye bu alanda dünyaya model" dedi.

YURTDIŞINDAN TARAMA TALEBİ

Yüksek çözünürlük testlerle çalıştıklarını ve 5 Nisan'dan itibaren yurtdışından tarama taleplerinin geldiğini açıklayan Kapuağası, "Dünya Kemik İliği Nakli Bankası'na da üye olduk ve 10 ülkeden tarama isteği geldi. Almanya, ABD, Avustralya, Belçika, Yunanistan, Kanada, Hindistan ve İngiltere gibi ülkelerden 22 hastanın başvurusu alındı, 15 hastaya uygun verici aday bulundu" diye konuştu.

varsa masraflar onunla karşılanıyor. Araştırma ve yatırım maliyetlerini dışarıda bıraktığımızda bir hasta için harcadığımız miktar yaklaşık 40 bin TL. Bu rakamın hasta tarafından ödenmesi asla söz konusu değil. Bu çalışmalarda hastanın bir kuruluş masrafı olmuyor. Hatta Ankara'ya gidiş dönüş otobüs masrafını bile ilk yıl biz karşılayabiliyoruz" diye konuştu.

Can, söz konusu klinik araştırmanın boyutunun güvenilirlik ve etkinlik düzeyinde olduğunu belirten Can, "Nakil için seçilecek hücreler üzerinde eş zamanlı olarak moleküller deneyler yürütülecek. Aynı çalışmada kemik iliğinden elde edilecek olan otolog mezenkimal kök hücrelerinde deneneceği gruplar yer alacak. İki farklı hücrenin etkisinin eş koşullarda test edilmesi de önemli. Bu çalışma kapsam ve yöntem olarak dünyanın ilk çalışması. Çalışmada etkinliği sınıranan göbek kordonu kök hücreleri bu alanda ilk defa kullanılıyor" diye konuştu.

SANAYİ BAKANLIĞI'NDAN PROJE DESTEĞİ

Sanayi Bakanlığı'na sundukları projenin tüm destekleriyle birlikte 2,5 milyon TL tutarında olduğunu ve bunun dışında çok ciddi bir masraflarının olmadığını altını çizen Prof. Dr. Can, tedavi kapsamında hasta sigortasının yapıldığını ancak hasta sigortasında çok yüksek bir rakam tutmadığını söyledi.

TÜBİTAK'A DESTEK SİTEMİ

Kök hücre tedavisi kapsamındaki bu projeye TÜBİTAK'ın destek vermediğine de dikkat çeken Prof. Dr. Can, "Biz dilerdik ki TÜBİTAK'ta, bu projeyi anlatın ve bu projeye destek versin. 2013 yılında yaptığımız başvuru TÜBİTAK tarafından pek anlaşılmadı. Biz de bunu kendimiz için bir motivasyon, ülkemiz için eksiklik olarak algıladık. Oysa biliyoruz ki TÜBİTAK'ın buna benzer projeler için çok iyi fonları var. TÜBİTAK bu projeye destek vermemekle büyük bir hata içine düştü. Hastaların cebinden 5 kuruş para çıkmıyor. Kurumlarında bu işlerde bir masrafı olmuyor. Çünkü kurumun harcayacağı tüm masraflar da zaten proje kapsamında ödeniyor" diye konuştu.

TÜRKİYE'DE DAHA UCUZA AMERİKA KALİTESİNDE HİZMET"

Chicago'daki Rush Üniversitesi Tıp Merkezi Kemik İliği, Kök Hücre Nakli ve Hücresel Tedavi Bölümü Direktörü Prof. Dr. Görgün Akpek, kök hücre naklinin riskli bir tedavi yöntemi olduğunu belirterek, "Riski zamanla azaldı. Yüzde 50'ye yakın bir hasta 1 sene içinde ölecek hastalar yaşama şansı kazanıyor. Yeni ilaçlar geliyor ve bunların etkisi tabii ki var. Verilen sağlık hizmetinin yüksek kalitede olması için belli basamaklarda fiyatlandırılıyor ve bunlar Amerika'da oldukça fazladır. Yüz binlerce dolardan bahsedilebiliyor. Türkiye'de bu miktarlar daha az ve yapılan işlemler de aynıdır" diye konuştu.

"AVCI T HÜCRE İLE NOKTA ATIŞI TEDAVİ"

Türk Hematoloji Derneği Üyesi de olan Prof. Akpek, "Avcı T Hücre" tedavisine ilişkin de bilgiler verdi. Bu tedavi yöntemiyle kök hücrenin nokta atışı tedavi yaptığını belirten Akpek, "Bu T hücreleri bazı kanser hücrelerini ortadan kaldırıyor ancak bazılarında görünüyor. Avcı T hücreleri hastanın kendi hücreleridir.

Genetik bilimini ve gen naklini gerektiren özel laboratuvarları gerektiren bir ortamda yapılması lazım. Bu hücreler enfekte olmamalıdır. Duyarsız bir T hücreyi alıp duyarlı hale getirip hedefe yönlendiriyorsunuz. Bazı sorunları da var tabii. Normal hücreleri de ortadan kaldırabiliyor. Avcı T hücreler henüz deney aşamasında" dedi. 🌐

serter

BÜRO MOBİLYA

Geleceğin Ofislerini
İzmir'de Tasarlıyoruz!

bürotime®
OFİS MOBİLYALARI

www.serter.com.tr

Adres: Yeşillik Cad. No.189/5 Karabağlar - İzmir

Tel: 0 232 274 52 52

e-mail: info@serter.com.tr

Dr. Kerem Kınık

Kızılay Genel Başkanı Dr. Kerem Kınık, “Bundan sonraki aşamada 500 bin bağışçiyı sisteme dahil etmek, kayıtlarını oluşturmak istiyoruz” dedi.

“TÜRKÖK Projesi, iki yılda sınırları aştı ve dünyaya model oldu”

Kan ve kan bileşenlerinin en güvenli ve hızlı şekilde hastanelere ulaşma sürecini koordine ederken diğer yandan ülkemizin her tarafında gerçekleşen kan bağışçısı kazanımı çalışmalarına da büyük önem veriyoruz.

■ Kızılay Genel Başkanı Dr. Kerem Kınık, şu ana kadar 160 binden fazla gönüllünün kemik iliği vericisi olmayı kabul ettiğini ve dünyaya umut olduğunu söyledi. Kınık, “Başta Amerika, Belçika Avusturya ve Hindistan olmak üzere çeşitli ülkeler sıraya girerek Türkiye’den tarama talep etti. Yurt dışından 14 uygun eşleşme bile tespit edildi. Mevcut gönüllü kök hücre bağışçılarında 155 başarılı nakil gerçekleşti. Bundan sonraki aşamada ise 500 bin bağışçiyı sisteme dahil etmek, kayıtlarını oluşturmak istiyoruz. Gönüllü verici adaylarının kazanımında, Kan ve Kan Ürünleri Kanunu çerçevesinde mevcut yaklaşık 4 milyon 500 bin kişilik bağışçı veri tabanından da yararlanacağız” dedi. Kınık, YARIN Dergisi’nin sorularını yanıtladı:

Kızılay’ın genel faaliyet alanlarından olan Kan Bankacılığı çalışmalarını anlatır mısınız?

Türk Kızılayı olarak yürüttüğümüz çalışmalardan biri de “Ulusal Güvenli Kan Temini” programı. 2005 yılından bu yana yürüttüğümüz bu hayati çalışmanın sonuçları bizi

gururlandırıyor, umutlandırıyor, motive ediyor. 342 bin 146 ünite kan bağışının alındığı 2005 yılından bu yana çok ciddi mesafeler aldık ve 2015 yılı sonu itibarıyla 1 Milyon 937 bin 327 ünite kan bağışına ulaştık.

Önümüzdeki birkaç yıl içinde ise ülkemizin ihtiyacı olan kanın tamamını karşılamış olacağız. Yapılanmamızı bu hedefe ulaşmak için güçlendirdik. Şu an 17 bölge kan merkezi, 65 kan bağış merkezi ve mobil kan bağış araçlarıyla ülkemizin dört bir tarafında kan bağış alımı çalışmaları yürütüyoruz.

Sadece teknik anlamda değil insan kapasitesi anlamında da önemli mesafeler aldık. Bölge kan ve kan bağış merkezlerimizin sayısı arttıkça personel sayımızı artırdık. Kurum içi eğitimlerimizi ise günün şartlarına göre düzenledik. Ayrıca vatandaşlarımızın kan bağışına daha fazla ilgi göstermeleri, bağışta bulunmaları için tanıtım çalışmalarımızı kesintisiz sürdürüyoruz. Tüm bunların sonucunda kan bağış konusunda dünyanın en iyi kuruluşlarından biri olduğumuzu rahatlıkla söyleyebilirim.

ÖZEL DOSYA

Sağlık Bakanlığı ile birlikte yürüttüğünüz TÜRKÖK Projesi'nin detaylarından bahsedebilir misiniz?

Kök hücre nakli tedavisi bekleyen hastalar için Sağlık Bakanlığı ile önemli bir projeye imza attık: TÜRKÖK. 2014 yılının son birkaç ayında başlangıcını yaptığımız Türkiye'nin uygun ilik arayışında yurt dışına bağımlılığını ortadan kaldıran TÜRKÖK projesi, iki yılda sınırları aştı dünyaya model oldu.

Proje kapsamında kan bağışında bulunan vatandaşlarımıza TÜRKÖK bünyesindeki Kemik İliği Bankası için kan örneği bağışlamak isteyip istemedikleri sorusunu yöneliyoruz. Cevabı "evet" olan vatandaşlardan aldığımız numune kanı Sağlık Bakanlığı'nın merkezi laboratuvarlara gönderiyoruz. Şu ana kadar 160.000'den fazla hayırsever kemik iliği vericisi olmayı kabul etti, dünyaya umut oldu. Başta Amerika, Belçika Avusturya ve Hindistan olmak üzere çeşitli ülkeler sıraya girerek Türkiye'den tarama talep etti. Yurt dışından 14 uygun eşleşme bile tespit edildi. Mevcut gönüllü kök hücre bağışçılarından 155 başarılı nakil gerçekleşti. Bundan sonraki aşamada ise 500 bin bağışçıyı sisteme dahil etmek, kayıtlarını oluşturmak istiyoruz. Gönüllü verici adaylarının kazanımında, Kan ve Kan Ürünleri Kanunu çerçevesinde mevcut yaklaşık 4 milyon 500 bin kişilik bağışçı veri tabanından da yararlanacağız.

Ayrıca insan plazması hammadde olarak kullanılarak birçok hastalığın tedavisinde kullanılacak plazma ürünleri elde edilmesine ilişkin projenin hazırlık çalışmaları ise devam

ediyor. Plazma ürünlerinin üretilebilmesine ilişkin çalışmaların hayata geçirilmesi neticesinde yerli üretimin gerçekleştirilmesi ve hatta ihraç edilmesi mümkün olacak.

Vatandaşlarımızın kan bağışlama konusundaki davranışlarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Kan ve kan bileşenlerinin en güvenli ve hızlı şekilde hastanelere ulaşma sürecini koordine ederken diğer yandan ülkemizin her tarafında gerçekleşen kan bağışçısı kazanımı çalışmalarına da büyük önem veriyoruz. Güvenli Kan Temini Programının en önemli unsuru olan güvenli ve düzenli kan bağışçısına ulaşabilmek adına ulusal ve yerel çalışmalarını sürekli olarak devam ettiriyoruz. Bu çalışmaların en başında dolaylı ve direkt yoldan yapılan eğitimler olduğu söylenebilir. Kan Bağışçı Merkezlerinde kan bağışçı kampanyaları düzenlenerek birebir bağışçı adaylarına ulaşmak, kurum ve kuruluşlarla yapılan görüşmeler neticesinde çalışanlara yönelik bilgilendirme çalışmaları kan bağışçı konusunda farkındalığı her geçen gün artırmaktadır. Çalışmalarımızın yansımalarına her geçen gün artan kan bağışçı sayıları ile görmekteyiz. 🌍

Kırsan

— travel agency —

KIRSAN Turizm Otomotiv Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

Merkez :
Burhaniye Mah. Nurbaba Sk. No:1
34692 Kısıklı - Üsküdar / İstanbul
T : +90 (216) 318 90 40 (pbx)
F : +90 (216) 321 40 14
E : bilgi@kirsanturizm.com

Şube :
1385 Sok No:3 K:8 D:807
Yeni Asır İş Merkezi
35210 Alsancak / İzmir
T : +90 (232) 484 42 02
F : +90 (232) 484 42 03

Şube :
Atatürk Hava Limanı
TAV Dış Hatlar
Gelen Yolcu Terminali
T : +90 (212) 465 44 53
F : +90 (212) 465 36 47

2015 yılında yüzde 3,4 artışla 395 milyon adet gerçekleşen küresel beyaz eşya satışının 2017 yılına kadar 430 milyona ulaşması bekleniyor. Söz konusu dönemde ürün bazında en hızlı büyüyecek ürünlerin ise klima ve çamaşır makinesi olacağı öngörülüyor.

'Montajcı' Sektörün Liderliğe Uzanan Öyküsü...

ARAŞTIRMA DOSYASI: SEDA GÖK

Günümüzde Türk beyaz eşya sektörü gelişmiş teknolojisi, inovatif yapısı, sağladığı ihracat geliri ve yarattığı istihdam ile Türkiye ekonomisinin lokomotif sektörleri arasında yer alıyor. Türkiye'de artan şehirleşme oranı, genç nüfus ve inşaat sektöründeki hareketlilik ve kentsel dönüşüm süreci pazarın büyüme hızını tetikliyor.

SEKTÖRÜN KÜNYESİ

2015 ihracatı: 3 milyar dolar
(18 milyon adet)

2015 yılı toplam üretim:
24.6 milyon adet

2015 yılı büyüme oranı:
Yüzde 6

2016 yılı tahmini büyüme hedefi: Yüzde 5

İstihdam: 120 bin
(Yan sanayi dahil)

Dünya üretiminde 2. Sırada
Dünya ihracatında 8. Sırada

2023 yılı ihracat hedefi:
28 milyon adet

2023 yılı üretim hedefi:
40 milyon adet

Potansiyel hedef pazarlar:
Avrupa, Afrika ve Amerika

■ Her şey, 1955 yılında başlamış. Türk sanayinin duayenlerinden Vehbi Koç ve Jak Kamhi beyaz eşya üretimi konusunda 'ilk' olarak isimlerini sektörde yazdılar. İstanbul'da başlayan bu hikâye bugün gelişen teknolojisi ve artan AR-GE çalışmaları ile Türk ekonomisinin güçlü sanayi kollarından biri konumuna geldi.

O yıllarda sadece montaj sanayine dayalı olan beyaz eşya sektörü, bugün 3 milyar doları aşan ihracatı ve 120 bin kişiye sağladığı istihdam ile Türkiye'nin lokomotif ve inovatif sektörleri arasında yer alıyor. Bu başarı onu; dünyada 8., Avrupa'nın lider üreticisi konumuna taşıdı.

Sektördeki ilklerin hikayesine baktığımızda ilk yerli çamaşır makinesi üretimi 1959'da, ilk buzdolabı üretimi 1960'ta, ilk otomatik çamaşır makinesi üretiminin ise 1974 yılında gerçekleştirildiğini görüyoruz.

1980 sonrasında piyasa ekonomisi uygulamalarına ağırlık verilmesiyle birlikte sektör, hızlı bir gelişme sürecine girmiş.

Yabancı sermayeli şirketlerin rotasına da giren sektörde o yıllarda rekabetin arttığı dikkat çekiyor.

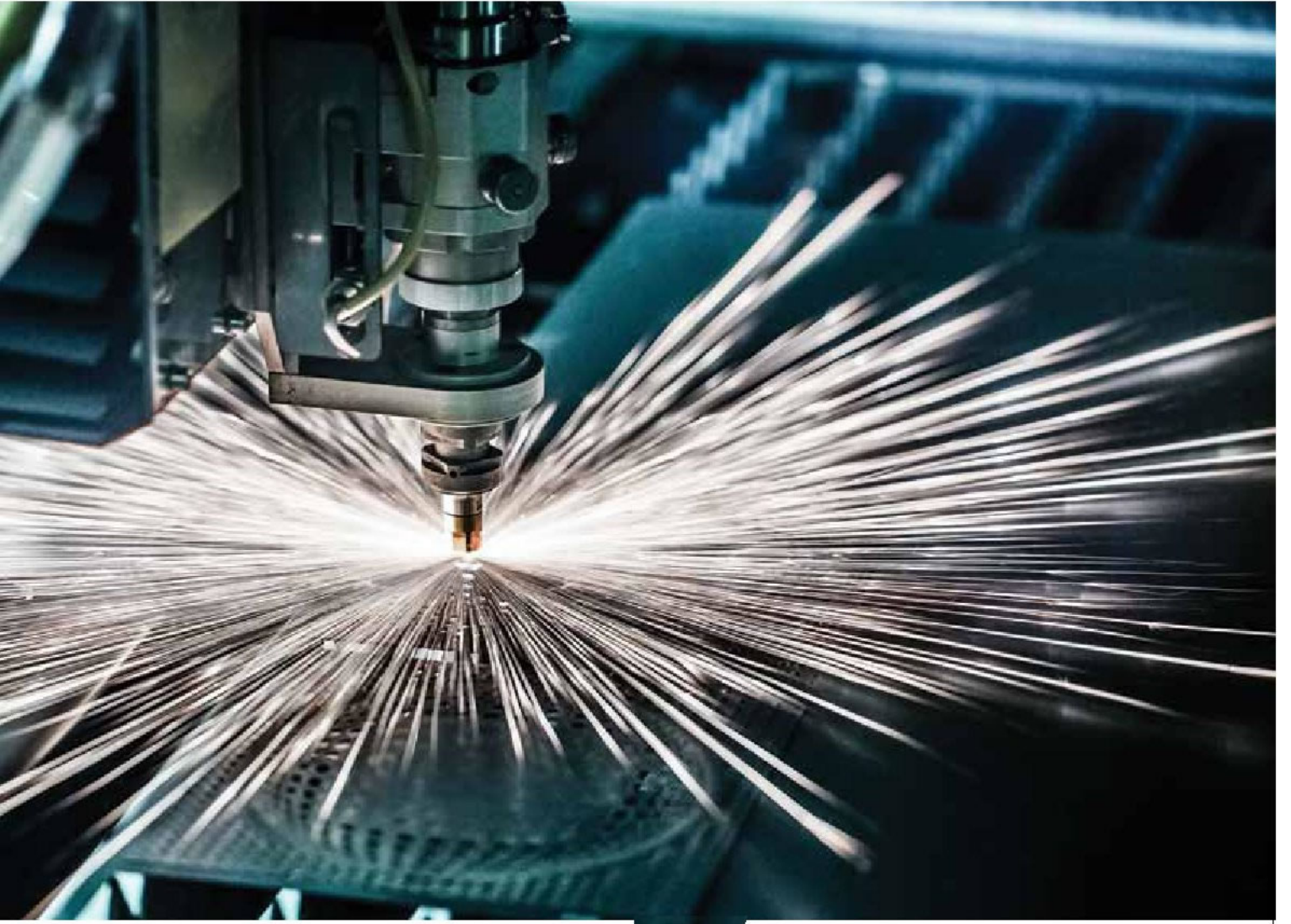
9 AĞUSTOS 1989, MİLAT OLDU

9 Ağustos 1989 tarihinde Gümrük Vergisi ve fonlarındaki indirim ithal mallara olan talebi artırdı. Bu kararlar sonrasında pazara giren yabancı firmalar ile yerli firmalar arasında işbirliklerinin güçlendi ve ortak yatırımlar başladı. Bu sayede yerli firmalar kalite ve teknoloji konusunda kendilerini geliştirme fırsatı buldu.

1996'da AB ülkeleri ile Gümrük Birliği Anlaşması'nın imzalanmasına bağlı olarak sektör yurt dışı ile rekabet etmek durumunda kaldı, buna rağmen üretim teknolojilerini yenilemeye devam etti.

TALEBİN YÜZDE 90'INI YERLİ ÜRETİCİ KARŞILIYOR

Dayanıklı tüketim mallarının alt gruplarından biri olan beyaz eşya sektöründe temel ürünler buzdolabı, derin dondurucu, bulaşık makinesi, fırın, çamaşır makinesi ve kurutucular... Türkiye'deki beyaz eşya talebinin yüzde

90'ı üretici firmalar tarafından karşılanıyor. Türkiye, 77 milyonluk nüfusa sahip olması, bu nüfus içinde genç nüfusun yoğunluğu ve büyük aileden çekirdek aileye geçiş süreci yaşanması, beyaz eşya ve ev aletleri üreten firmalar için çok cazip bir pazarın oluşmasını beraberinde getirdi.

Sektörün imalatı daha çok Marmara, Ege ve Orta Anadolu'da yoğunlaşıyor. Başlıca fabrikalar İstanbul, Manisa, Eskişehir, Bolu, Bursa, İzmir, Ankara, Kocaeli, Yalova, Kayseri, Konya ve Bilecik'te yer alıyor.

GENÇ NÜFUS; SEKTÖRÜN İTİCİ GÜCÜ

Son nüfus sayımına göre Türkiye'de ortalama hane halkı sayısı 4.7 kişi, ancak bu oran kişi başına düşen ortalama gelir seviyesinin yüksek olduğu illerde daha az. Ayrıca her yıl yaklaşık 500 bin çiftin evlendiği ülkemizde hane sayısındaki yıllık ortalama yüzde 2,5'lik büyüme gelişmiş ülkelerin çok üzerinde. Gelişmiş batı ülkelerinde genç nüfusun tüm nüfus içindeki oranının az olması, yani görece olarak yaşlı nüfusa sahip olmalarından ötürü beyaz eşya pazarının doygunluğa yakın olduğunu söylemek mümkün. Beyaz eşya satışları büyük oranda yenileme alımları ve nispeten az sayıda da olsa, yeni konutların yerleşime açılması sonucu yapılan "ilk satın almalara" bağlı olarak gelişiyor.

2015'TE SEKTÖRDE NELER OLDU?

2015 yılında beyaz eşya ihracatı AB pazarındaki görece toparlanma ve Euro/TL kurundaki yükseliş paralelinde miktar

bazında yüzde 7 büyürken, Euro bazında yıllık bazda yüzde 8,1 artış gösterdi. Euro/dolar paritesindeki yüzde 25'lik düşüş dikkate alındığında ihracatın dolar bazında gerilediği görüldü. Orta Doğu'da süregelen siyasi kaşıkıklar da bu bölgeye yönelik ihracatı olumsuz yönde etkiledi ve etkisi hala devam ediyor.

İhracatçı konumundaki beyaz eşya sektörünün büyümesini istikrarlı bir şekilde sürdürebilmesi için uluslararası piyasada rekabet gücünü koruması gerektiğinin önemine vurgu yapan sektör temsilcileri, bu çerçevede sektörün maliyet yapısının büyük önem arz ettiğini söylediler.

Sektörün temel maliyet kalemi hammadde olup, en yüksek hammadde girdileri plastik ve sac... İki girdide de ithalata bağlı olunması kur riski yaratırken, hammadde fiyatlarında gözlenen düşüş eğilimi firmaların kâr marjlarını olumlu yönde etkilemekte. Sektörün diğer maliyet kalemleri ise işçilik, enerji giderleri ve AR-GE harcamaları... Artan asgari ücretin firmalara ek yük getirmesi beklenirken, yılbaşında elektrik fiyatlarına yapılan artış ve yüksek enflasyon ile birlikte sektörde maliyetler artış gösterdi.

LOJİSTİK AVANTAJI REKABET GÜCÜNE YANSIDI

Sektörün lojistik avantajına sahip olması rekabet gücünü olumlu etkilemekte... Sektörün kanaat önderleri; AB ülkelerine coğrafi yakınlığı sebebiyle Türkiye'nin Çin'e kıyasla ortalama lojistik maliyeti açısından yüzde 50 daha avantajlı olduğunu ifade ettiler.

KONUT SATIŞLARI BEYAZ EŞYA SEKTÖRÜNE YARADI

Konut sektörünün olumlu bir tablo çizdiğini belirten TÜRKBEŞD Başkanı Ergün Güler, bunun beyaz eşya sektörünün büyümesine yardımcı olduğunu söyledi. Türkiye Beyaz Eşya Sanayicileri Derneği (TÜRKBEŞD) Başkanı Ergün Güler, sektörün 2015'te hem iç pazarda hem de ihracatta yüzde 6 büyüdüğünü; büyümenin 2016'da ise yüzde 5 seviyesinde gerçekleşmesini belediklerini söyledi.

Beyaz eşya sektörü ile ilgili geçtiğimiz aylarda düzenlenen değerlendirme toplantısında konuşan Güler, "İç pazarda büyümenin itici gücü konut satışlarından kaynaklanıyor. Geçen yıl 1.3 milyon konut satıldı, bunun önemli kısmını ise yeni konut satışları oluşturdu. Yeni konut aynı zamanda yeni beyaz eşya demek. Nüfus artışı, evlilik, boşanma ve açılan öğrenci evleri nedeniyle kurulan yeni haneler de etkili oluyor" dedi. Güler, geçen yıl ihracatta yüzde 6 olan büyümenin ise Avrupa'daki düşük büyüme oranları, Ortadoğu'daki siyasi karışıklık, Rusya ile yaşanan sorunlar nedeniyle bu yıl yüzde 5 olarak gerçekleşmesini belediklerini söyledi.

ÇINLININ GÖZÜ ORTAKLIKTA

Toplantıda verilen bilgiye göre, Türkiye yıllık 23 milyon adetlik beyaz eşya üretimi ile Çin'in ardından dünyanın en büyük ikinci beyaz eşya üreticisi konumunda bulunuyor.

Bu özelliğiyle Türkiye beyaz eşya sektörünün Çinli firmaların ilgisini çektiğini belirten TÜRKBEŞD Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Muharrem Yamaç ise, "Çin ekonomi heyetleri Çerkezköy OSB'yi, Kayseri OSB'yi ziyaret etti. Türk firmalarla ortaklık kuracak yer arıyorlar. Heyetler daha ziyade ticaret ve sanayi odaları ama şirketler de var" dedi ve ekledi: "Ancak bir yandan da Türkiye cazibesini kaybediyor. Trakya'da arsa metrekare maliyeti 150 dolar, Kayseri OSB'de bile 100 dolardan aşağı değil."

2016 yılında Kentsel Dönüşüm Programı çerçevesinde sürecek çalışmaların beyaz eşya sektörüne olumlu etkisinin devam etmesi beklenirken; artan asgari ücret tutarının da tüketim harcamalarını bir miktar canlandırdı. Öte yandan, Suriyeli mülteciler ile ülkemizde gayrimenkul yatırımı yapan yabancıların yarattığı ve 2015 yılı genelinde beyaz eşya satışlarına olumlu yansıyan ek talebin etkisinin 2016'da yavaşlayacağı öngörülmekte. Kredi kartı taksit sayısının 9'dan 12'ye çıkarılmasının iç tüketime etkisinin de sınırlı olması bekleniyor.

DÜNYADA DURUM...

2015 yılında yüzde 3,4 artışla 395 milyon adet gerçekleşen küresel beyaz eşya satışının 2017 yılına kadar 430 milyon adede ulaşması bekleniyor. Söz konusu dönemde ürün bazında en hızlı büyüyecek ürünlerin ise klima ve çamaşır makinesi olacağı öngörülmüyor.

Dünya beyaz eşya pazarının büyüklüğü 2014 itibariyle bir önceki yıla göre yüzde 2,4 artışla 185 milyar dolara ulaştı. Çin dünyanın en büyük beyaz eşya üreticisi konumunda yerini alırken, Çin'den sonra dünyanın ikinci büyük, Avrupa'nın ise en büyük beyaz eşya üreticisi olan Türkiye de sektörün önemli bir oyuncusu. Öte yandan, küresel ihracat verileri incelendiğinde, ABD, İngiltere, Almanya ve İtalya gibi ülkelerin küresel beyaz eşya pazarında rekabet gücünü koruduğu görülmekte. Genel olarak değerlendirildiğinde, dünyada beyaz eşya üretiminin gelişmiş ülkelere doğru kayma eğiliminde. Çin ve Hindistan gibi gelişmekte olan ülkelere doğru kayma eğiliminde. Çin ve Hindistan gibi gelişmekte olan ülkelere doğru kayma eğiliminde. Çin ve Hindistan gibi gelişmekte olan ülkelere doğru kayma eğiliminde. Çin ve Hindistan gibi gelişmekte olan ülkelere doğru kayma eğiliminde.

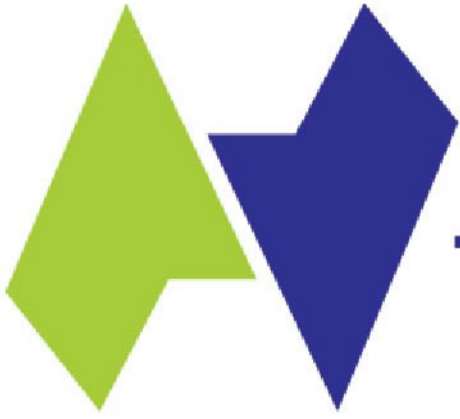
ÜRETİM, GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELERE KAYIYOR

Global pazarda, beyaz eşya sektöründe kullanılan teknolojinin belli bir olgunluğa gelmesi ve gelişmekte olan ülkelerin ilgili teknolojiyi lisans yoluyla edinmesi sonucunda üretim, gelişmiş ülkelere doğru kaymaya başladı. Sektörde lider konumunda olan Batı Avrupa'nın, son dönemlerde bu liderliğini Güney Avrupa ülkelerine bıraktığı gözleniyor. Amerika kıtasında da üretim ABD'den Latin Amerika ülkelerine doğru kaydı.

Teknolojinin gelişmesiyle ülkeler arasındaki teknolojik fark giderek azalıyor ve gelişmekte olan ülkelerin üreticileri de beyaz eşyası gelişmiş ülkelerin kalitesinde ve daha ucuza üretebilir duruma geliyor. Bundan dolayı gelişmiş ülkelerin üreticileri, AR-GE çalışmalarını doğrultusunda teknolojik yenilikleri bir an önce ürünlerine yansıtarak farklılık yaratmayı hedefliyor. Bunun için de yoğun şekilde şirket birleşmeleri yaşanıyor. Dolayısıyla dünyada şirket sayısı azalıyor ve toplamda daha çok beyaz eşya üretiliyor.

Dünyada beyaz eşya üreticisi şirketler genel olarak üçe ayrılıyor. Bunlardan birincisini uluslararası şirketler oluşturuyor. Bu şirketler tüm dünyada üretim yaparak satış yapıyorlar. İkinci gruptaki şirketler ise "bölgesel" olarak konumlandırılıyor. Bunlar kendi ülkelerinin yanında yakın bölgede olan diğer ülkelerde de ürünlerini pazarlıyor ve üretim yapıyorlar. Üçüncü grubu ise yerel şirketler oluşturuyor. Bunlar tek bir ülkede üretim yapıyor ve ağırlıklı olarak kendi ülkelerinin pazarına hitap ediyor.

NAK

Kargo

Yol olan her yerde...

444 44 35

www.yeninakkargo.com

REKABETTE DEĞİŞİM YAŞANIYOR

ABD ve İngiltere'de beyaz eşya sektörünün rekabette büyük bir değişim yaşadığı gözleniyor. Bununla birlikte Almanya'nın rekabet gücünün yüksek düzeyden orta düzeye indiği dikkatlerden kaçmıyor. ABD ve Almanya gibi ülkelerdeki beyaz eşya sanayicilerinin uluslararası yatırımlar yapmaları, ülkelerin rekabet güçlerinin, mevcut durumundan nispeten daha düşük ölçülmesine neden oluyor. Özellikle son dönemlerde Güney Kore ve Çin'in ihracatı önemli oranlarda artarken, İtalya'nın yüksek seviyedeki rekabet gücü ise yükseliyor. Japonya'nın rekabet gücü ise son dönemlerde düşüş yönünde seyrediyor.

TÜRKİYE'DE DURUM...

Sektör 2015 yılında 6 ana ürün grubunda 3 milyar dolar ihracat gerçekleştirdi. Sektörde üretimin yüzde 75'i başta AB üyesi ülkeler olmak üzere 150 ülkeye ihraç edilmekte. Yaklaşık 15 bin bayi ile 3 bin 500 yetkili servisin faaliyet gösterdiği sektörde 500 adet civarı da yan sanayi/tedarikçi bulunuyor.

2015 yılında Türkiye'de beyaz eşya üretimi bir önceki yıla göre yüzde 8,7 artarak 24,6 milyon adede ulaştı. Ürün bazında incelendiğinde en fazla üretim çamaşır makinesinde gerçekleşirken, üretimi en hızlı artan ürün ise kurutucu oldu. 2010-2015 döneminde beyaz eşya üretiminde yıllık ortalama büyüme oranı yüzde 6 olarak gerçekleşti. Bu dönemde buzdolabı (%1,6) hariç bütün ürünlerde yıllık ortalama büyüme oranı sektör ortalamasının üzerinde idi. Aynı dönemde tüm ürünlerde üretim zamanla artarken; sadece buzdolabı üretimi 2013 ve 2014 yılında gerilediği görülüyor.

Türkiye'de beyaz eşya sektörünü temsil eden firmalardan 3'ü, ISO 500 listesinde ilk 30'da yer almaktadır. Arçelik toplam beyaz eşya pazarında lider konumda bulunurken; Sersim ve Vestel firmaları en yüksek yurt dışı satış oranına sahip firmalar olarak öne çıkıyor.

Arçelik, B/S/H Ev Aletleri, Vestel, Indesit ve Demirdöküm'ün hakim olduğu Türk beyaz eşya sektörünün dünyadaki rekabet gücünü ve marka değerini geliştirmek amacıyla Ekonomi Bakanlığı, TİM ve ihracat birlikleri ile oluşturulan Turquality programı kapsamında Arçelik ve Vestel firmaları desteklenmektedir. Öte yandan, sektörde Arçelik ve Vestel'in elektrikli teçhizat imalatı için Dahilde İşleme Rejimi'nden dönem dönem yararlandığı görülmektedir.

Ayrıca Arçelik'in Çin, Romanya, Rusya ve Güney Afrika'da, Kumtel'in ise Çin'de ki üretim tesisleri firmalara, hem üretim maliyetini düşürme hem de diğer ihrac pazarlarına ulaşma konusunda kolaylık sağlamaktadır.

EN FAZLA ÇAMAŞIR MAKİNESİ İHRAÇ ETTİK

Geçtiğimiz yıl beyaz eşya ihracatı bir önceki yıla göre yüzde 7 artarak 18 milyon adet, ithalat da yüzde 14,8 artarak 942 bin adede ulaştı. Bu dönemde en fazla ihraç edilen ürün çamaşır makinesi olurken, en yüksek ithalat ise derin dondurucularda gerçekleşti.

2010 - 2015 döneminde ihracatta yıllık ortalama büyüme hızı yüzde 5,7 oldu. Bu dönemde kurutucu, bulaşık ve çamaşır makinesi ihracatı ortalamasının üzerinde artarken, buzdolabı ihracatının ortalama sadece yüzde 0,5 büyüdüğü kaydedildi. Ülkemizde kurutucu kullanma bilinci artarken, Kuzey Avrupa ülkelerine ihracat yükseliş gösterdi. Buzdolabı ihracat artışındaki gerileme, buzdolabının en büyük ihraç pazarı İngiltere'de son yıllarda konut fiyatlarının yükselmesi ve beyaz eşya talebinin düşmesine neden oldu.

Bu yılsonunda beyaz eşya sektörü ihracat büyümesinin Ortadoğu'da devam eden sorunlar ve Rusya ile yaşanan gerilim sebebi ile yüzde 5 olacağı tahmin ediliyor. Sektörün en önemli ihraç pazarı olan AB ülkelerindeki ekonomik gelişmeler sektörün ihracat performansını önemli ölçüde etkiledi. 2015 yılı genelinde AB pazarındaki görece toparlanma ve Euro/TL paralelinde sektörün ihracatı bir önceki yıla göre artış kaydetti. Öte yandan, son dönemde Euro Alanı ekonomilerinde büyümenin yeniden zayıfladığına işaret eden veriler bölgeye yönelik beyaz eşya ihracatına ilişkin kısa vadeli endişeleri artırırken, AB ülkeleri 2016 ve 2017 IMF büyüme tahminlerinin ilmi seyri ihracat artışının sürdürülebilirliğine yönelik pozitif bir sinyal verdi. Orta Doğu'da süregelen siyasi karışıklıklar bu bölgeye yönelik ihracatı olumsuz yönde etkiledi.

Buna karşılık, sektör ihracatında payı yüzde 1'in altında olan İran'a yönelik ambargonun kaldırılmasının, sektör için yeni bir pazar fırsatı yaratacağı düşünülmektedir. Halihazırda İran'da hakimiyeti bulunan Güney Koreli üreticilerle rekabette başarılı olunması durumunda, ilerleyen dönemlerde üretici firmaların bölgedeki yatırımlarını hızlandırması da söz konusu olabilecektir. Beyaz eşya ithalatına bakıldığında ise, pazardan en büyük payı yüzde 40 ile Çin'in aldığı, onu Almanya ve İtalya'nın izlediği görülmektedir.

Beyaz eşya sektörü genelinde 2015 yılı verilerine göre ihracatta 4 ana ürün grubunda ilk sırada İngiltere bulunurken, diğer ürünlerden farklı olarak sadece fırın

ihracatında AB ülkeleri dışında Cezayir ve onu izleyen Ortadoğu ülkeleri takip etti. 2015 yılında Türkiye'nin ihracatı buzdolabında 1,034 milyar dolar, çamaşır makinesinde 873 milyon dolar, bulaşık makinesinde 376 milyon dolar ve fırında 282 milyon dolar olarak gerçekleşti.

PAZARIN OYUNCULARI

Sektörde faaliyet gösteren şirketlerin bir kısmının zaman içinde birleşme ve devralmalar yoluyla el değiştirdiğini görüyoruz. Bugün beyaz eşyada yerli sermayeli olarak Arçelik AŞ (Arçelik, Beko, Altus ve Aygaz) ve Vestel AŞ, yabancı sermayeli olarak da Alman BSH (Bosch-Siemens-Profilo), İtalyan Indesit, Ariston ve Candy şirketleri yerleşik tesisleriyle üretim yapıyor. Bu şirketler beyaz eşyada ana ürünlerde iç piyasa talebinin yaklaşık yüzde 90'ını karşılıyor. Yerleşik markaların yanında, ithalat ve son yıllarda patlama gösteren yabancı teknomarketlerin de vasıtasıyla hemen hemen tüm yabancı markaların Türk pazarına girdiğini de söyleyelim. Sektörün imalatı daha çok Marmara, Ege ve Orta Anadolu'da yoğunlaşıyor. Başlıca fabrikalar İstanbul, Tekirdağ, Manisa, Eskişehir, Bolu, Bursa, İzmir, Ankara, Kocaeli, Yalova, Kayseri, Konya ve Bilecik'te yer alıyor.

SEKTÖR 120 BİN ÇALIŞANA İSTİHDAM SAĞLIYOR

Beyaz eşya sektörü, iç pazarın yüzde 90-95'ini meydana getiren altı büyük beyaz eşya üreticisinin yanı sıra, 50'nin üzerinde orta ölçekli imalatçı ile yaklaşık 500 aksam ve parça imalatçısından oluşuyor. Ayrıca sektörde yaklaşık 15 bin bayi ve 3 bin 500 yetkili servis bulunuyor.

Sektörde üretim şirketlerinde 20 bin, yan sanayi ve diğer tedarikçiler de sayıldığında 120 bin çalışan yer alıyor. Bu istihdamın 105 bini mavi yakalı, 15 bini beyaz yakalı personelden oluşuyor. Eğitim durumlarına bakıldığında ise 35 bin personelin lise öncesi eğitimden geçtiği, 70 bin personelin lise ve meslek lisesi mezunu olduğu, 14 bin personelin de üniversite ve lisans eğitimi aldığı görülüyor.

22.5 MİLYON ADET ÜRETİME ULAŞTI

Beyaz eşya sektörü, 2015 yılı itibarıyla 24.6 milyon adet üretim miktarı ile küresel pazardan yüzde 6,6 pay aldı. Bu yılsonu ise üretim hedefleri 25 milyon adet. Sektörün bu yılsonunda hedefi, 5 milyar dolar ihracat gerçekleştirmek. 2023 yılı ihracat hedefi ise 40 milyon adet olarak belirlendi.

YOĞUN REKABET MARKA TERCİHİNİ ETKİLİYOR

Türkiye'de yoğun rekabetten dolayı yapılan kampanyalar sebebi ile tüketiciler beyaz eşyalarını değiştirirken farklı bir markaya ve daha inovatif bir ürüne yönelmekte. TÜİK tarafından yapılan "Dayanıklı Tüketim Mallarına Yönelik Harcama Yapma Düşüncesi" çalışmalarında verilen bilgiye göre; tüketicilerin 2013-2014'e göre 2015'te harcama yapma eğilimleri düştü. Beyaz eşya satışlarının yüzde 80'i kredi kartıyla yapıldı. Dolayısıyla kartlı ödemelerle ilgili tedbirler sektördeki satışları önemli ölçüde etkilemekte. 2014'te beyaz eşya satışlarına getirilen 9 taksit sınırlaması 2014'ün ilk aylarında satışlarda düşüşe sebep oldu. İzleyen aylarda sektör senetli satışlara yönelmiş ve taksit sınırlamasının etkileri sınırlandı. Ancak 25 Kasım 2015 itibarıyla tavan taksit sayısı tekrar 12 aya çıkarılmasıyla bu yıl iç satışlar da sınırlı da olsa bir artış yaşandı.

Konut satışlarındaki artış da, yurt içinde beyaz eşya talebini olumlu yönde etkiledi. 2012 yılında başlatılan Kentsel Dönüşüm Programı çerçevesinde 6,5 milyon konutun yenilenmesi planlanırken, 2016 yılında sürecek çalışmaların

22 FİRMA 'TURKHAS TAKIMI' ADIYLA BİRLEŞTİ

TET çatısı altında bulunan 22 beyaz eşya yan sanayisi firması, "Beyaz Eşya Yan Sanayi Sektörü" kümesi ile Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesinin Desteklenmesi avantajlarından yararlanacak.

Ekonomi Bakanlığı desteğiyle Elektrik Elektronik ve Hizmet İhracatçıları Birliği (TET) çatısı altında bulunan 22 beyaz eşya yan sanayisi firması, "Beyaz Eşya Yan Sanayi Sektörü" (TURKHAS) kümesi ile Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesinin Desteklenmesi (Ur-Ge) avantajlarından faydalanacak.

TET açıklanan bilgiye göre, beyaz eşya yan sanayicileri, uluslararası başarı için kenetlendi. Beyaz eşya ana sanayisi firmalarına komponent üreten, Türkiye geneline yayılmış üyelerden oluşan beyaz eşya yan sanayisi üreticileri, Ekonomi Bakanlığı desteğiyle TET çatısı altında "TURKHAS Takımı" adıyla birleşti.

TURKHAS kümesinde bulunan 22 firma nisan ayında bir araya gelerek düzenlenen "Ortak Akıl Çalıştayı" ile projeye başladı. 3 yıl sürecek projede hangi ülkelerin hedefleneceği ve firmaların uluslararası pazarlarda kurumsal ve rekabetçilik seviyelerinin artırılması için hangi eğitim ve danışmanlık hizmetlerini alacakları belirlenerek, kümenin stratejik yol haritası çizildi.

Ekonomi Bakanlığı tarafından sağlanan 2010/8 sayılı "Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesinin Desteklenmesi Hakkındaki Tebliğ" (Ur-Ge) destekleri kapsamında 3 yıl sürecek projede ticaret heyetleri, alım heyetleri ve fuar katılımları düzenleyerek projede yer alan firmaların kümelenme bilinciyle ortak hareket etmesi, ortak lojistik, ortak satın alma ve ortak Ar-Ge faaliyetlerini de gerçekleştirebilecek sinerjiye kavuşması ve proje sonunda, katılımcı firmaların ihracat rakamlarının en az yüzde 70 artırılması hedefleniyor.

Beyaz eşya sektöründe, 2016 Ocak-Şubat döneminde 4 ana üründe ihracat yüzde 10 arttı. Türkiye ekonomisinin gelişmesinde başı çeken sektörlerden biri olarak nitelendirilen beyaz eşya sektöründe, yılın ilk 2 ayı itibarıyla 4 ana üründe üretim yüzde 11,5, iç satışlar yüzde 14,5 ve ihracat yüzde 10,4 arttı.

beyaz eşya sektörüne olumlu etkisi devam etti. Suriyeli mültecilerin ve ülkemizde gayrimenkul yatırımı yapan yabancıların yarattığı ek talep 2015 yılı genelinde beyaz eşya satışlarına olumlu yansdı. Söz konusu gelişmenin etkisi 2016'ya gelindiğinde ise yavaşladı.

SEKTÖRÜN KARI DA ARTIYOR

Fiyat artışlarına paralel olarak sektörün kârlılığı yükseliyor. Yıllar itibarıyla fiyat değişimleri incelendiğinde, sektördeki fiyatların TÜFE artışından daha dalgalı bir seyir izlediği görülmekte. Kasım ayına kadar 2015 yılı boyunca düşüş eğilimi sergileyen Tüketici Güven Endeksi, Kasım seçimleri sonrasında toparlanmış; Aralık ayında ise jeopolitik krizler sebebi ile yeniden gerilemişti. Yurt içi satışların geçtiğimiz iki yıl boyunca Tüketici Güven Endeksi ile ilişkisinin zayıfladığı görülürken; endeksteki seyrin beyaz eşya satışları üzerindeki etkisinin önümüzdeki dönemde de sınırlı olacağı tahmin edilmekte.

YERLİ KULLANIM ORANI YÜKSELİYOR

Beyaz eşya ve ev aletleri sektöründe Türkiye, son yıllarda yaptığı atılımlarla üretici konumunu güçlendirdi. Beyaz eşya ve ev aletleri sektöründe yerli malzeme kullanım oranı yüzde 60-70 seviyelerine ulaştı. Sektörün bu kadar hızlı büyümesinin altında yatan en önemli faktör, gelişmiş ve uluslararası standartlarda üretim yapan yan sanayi firmalarının, ana üreticilere sağladığı destek ve kaliteli üretim oldu.

SEKTÖRÜN 2023 HEDEFİ...

Sektör temsilcileri, enerji verimliliği ve çevre dostu gibi kavramlar ve ankastre ürünlerin pazarın büyümesinde etkin olacağını ifade ediyorlar. Çevre, verimlilik gibi faktörlerin ve teknolojik gelişmelerin sektörü etkilemesinin kaçınılmaz olduğundan yaşanan teknolojik gelişmeler ve AR-GE faaliyetleri sektör tarafından üretilen ürünlere yansıyor. Sensör, haberleşme ve yazılım teknolojilerinin ürünlere entegre

edilmesi ile tüketicileri önümüzdeki dönemde daha akıllı ürünler bekliyor.

Beyaz eşya sektörünün rekabet gücünü artırmak için ürün kalitesinin artırması gerektiğine dikkat çekilirken, AR-GE çalışmaları ile yeni ürünler tasarlanması isteniyor. Türkiye'de montaj sanayi olarak başlayan beyaz eşya sektörü, bugün yaklaşık bin kişilik AR-GE kadrosuyla çalışmalarını sürdürüyor ve ülkenin en fazla inovasyon yaratan sektörü konumunda bulunuyor. Beyaz eşya sektörü 2013 yılında da 2012 yılında olduğu gibi en fazla patent başvurusunda bulunan sektörler arasında geliyor.

BEYAZ EŞYADA POZİTİF BÜYÜME

Türkiye'de tüketici teknolojileri pazarı, yılın ikinci çeyreğinde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 16 büyüyerek, 11,7 milyar lira ciro elde etti. GfK TEMAX tarafından yapılan araştırmaya göre, geçen yılın aynı dönemine kıyasla pozitif büyüme kaydeden sektörler sırasıyla büyük beyaz eşya, küçük ev aletleri, telekom ve tüketici elektroniği olurken, ofis ekipmanları ve sarf malzemeleri, bilgi teknolojileri ve görüntüleme sistemleri sektörleri ise ciroda daraldı. Türkiye'de tüketici teknolojileri pazarı, yılın ikinci çeyreğinde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 16 büyüyerek, 11,7 milyar lira ciro elde etti. Telekom sektörü yılın ikinci çeyreğini geçen yılın aynı dönemine göre ciroda çift haneli büyüme ile kapattı. Büyümeyi geçen çeyreklerde olduğu gibi akıllı telefonlar sağlarken, klasik cep telefonları ve kablosuz ev telefonları küçülmeye devam etti.

Bilgi teknolojilerinde özellikle tablet bilgisayarlardaki kuvvetli ciro daralması ve dizüstü bilgisayarların da küçülme eğilimini sürdürmesi sektörün ciro sal küçülmesine neden oldu. Tek pozitif yönelim, büyük ekran akıllı monitörlere olan ilginin artması olarak kaydedildi.

Beyaz eşya sektörü cirosu 2016 yılı ikinci çeyrekte geçen yılın aynı dönemine göre çift haneli büyüme ile 2,9 milyar lira, küçük ev aletleri sektörü ise 1,2 milyar lira seviyesine ulaştı. Tüketici elektroniği sektörü de bu çeyrekte sektör toplamında 1,4 milyar lira ciro elde etti.

Cirosal olarak en iyi performanslar sırasıyla sıcak içecek hazırlama, elektrikli süpürgeler, kadın-erkek tıraş makineleri, gıda hazırlama, tost makineleri, su ısıtıcıları, ütü, saç kurutucular, saç şekillendiriciler ve saç-sakal kesicilerde görülürken, ekmek yapma makineleri, fritöz ve narenciye-kati meyve sıkacakları ise küçülme gösteren kategoriler oldu.

VESTEL UZAK PAZARLAR İÇİN FABRİKA KURACAK

Vestel İcra Kurulu Başkanı Turan Erdoğan, tüm ülkelere ihracat yapma hedefi kapsamında uzak coğrafyalardaki ülkelere yeni fabrikalar kurma planlarının olduğunu, 5-6 ülkede bu konuda çalışmaların devam ettiğini bildirdi. AA muhabirine açıklama yapan Erdoğan, 2016'nın ilk yarısında konsolide bazda yüzde 24'lük büyüme yakaladıklarını, ihracatın da yüzde 25 arttığını, yılın diğer yarısında da benzer bir oranla büyümeye devam edeceklerini ifade etti.

Erdoğan, beyaz eşyada kapasite artırmak için yeni fabrika yatırımları gerçekleştirmeyi ve mevcut işleri büyütmek üzerine yatırımlar planladıklarını belirterek, iç pazarda yüzde 30'luk büyüme yakalamalarına rağmen asıl hedeflerinin dünyadaki tüm ülkelere ihracat yapmak olduğunu kaydetti.

İhracatın yüzde 75'lik bölümünü Avrupa pazarına yaptıklarını, gelecek dönemde dünyanın geri kalanında da etkili olarak bu oranı dengelemeyi planladıklarını ifade eden Erdoğan, hızla büyüyen Afrika pazarı için Dubai'de bir şirket açacaklarını anlattı.

YÜKSEK VERGİLER YERİNDE ÜRETİMLE AŞILACAK

Erdoğan, Güney Amerika ve Asya ülkelerinde yüzde 30-40 civarında uygulanan vergileri aşmak için yerinde üretim yapma planlarının masalarında olduğunu belirterek, şunları söyledi:

"Yüksek vergilerle karşılaştığımız ülkelere fabrikalar kurarak girmek istiyoruz. Kendimiz veya bir yeri ortakla nasıl bir üretim yapabiliriz, bu yönde araştırmalar devam ediyor. Güney Amerika'nın yanı sıra Hindistan, Endonezya, Filipinler ve Malezya gibi ülkelerle ilgileniyoruz. Şu anda bu tür 5-6 ülkede özel çalışma devam ediyor."

İRAN'DA ÜRETİM, AVRUPA'DA YENİ SATIN ALMALAR SÖZKONUSU

İran'a uygulanan ambargonun kalkması sonrası burada da dağıtım ve satışa başladıklarını kaydeden Erdoğan, İran'da aynı zamanda üretim yapmayı da planladıklarını dile getirdi. Avrupa pazarı için ise yerel marka satın alma süreçlerine devam edeceklerini bildiren Erdoğan, şöyle konuştu: "Türkiye, şu anki üretim ve iş gücü kapasitesiyle Avrupa'nın elektronik ve beyaz eşya üretim üssü olabilir. Otomotivde olduğu gibi beyaz eşyada da bir yere gelindi. Bu sektörde çok kuvvetliyiz. Elektronikte de aynı gelişme yaşanabilir. Tüm elektronik cihazların Türkiye'de üretilmesi için hiçbir sebep yok. İş gücü ortamımız, çalışma şartları, insanımızın verimliliği çok iyi. Bunları yurt dışı operasyonlardaki deneyimlerde gördük. Türk insanının verimliliği, becerikliliği, kapasitesi hakikaten Avrupa'nın birçok ülkesinden daha üstün.

Bunu kabul etmemiz lazım. Bu nedenle Türkiye çok iyi bir üretim üssü. Ar-Ge bölümümüzde bin 200 mühendis var, çoğu Türk. Bu insanların önünü açtığınız zaman ne kadar becerikli olduklarını görüyorsunuz. Dünyanın en sessiz çamaşır makinesi, en az su harcayan bulaşık makinesini yapıyorlar, rekorlar kırıyorlar. Bunlar gurur verici şeyler."

2016 YILININ İLK VERİLERİ

Beyaz eşya sektöründe, 2016 Ocak-Şubat döneminde 4 ana üründe ihracat yüzde 10 arttı. Türkiye ekonomisinin gelişmesinde başı çeken sektörlerden biri olarak nitelendirilen beyaz eşya sektöründe, yılın ilk 2 ayı itibarıyla 4 ana üründe üretim yüzde 11,5, iç satışlar yüzde 14,5 ve ihracat yüzde 10,4 arttı.

Türkiye Beyaz Eşya Sanayicileri Derneği (TÜRKBEŞD) Başkanı Ergün Güler, sektörün 2016 yılı beklentileri ve ilk 2 aylık rakamları paylaştı.

Sektörün 2016 yılına, bu beklentiyi destekler nitelikte hızlı bir başlangıç yaptığına işaret eden Güler, yılın ilk 2 ayına ilişkin şu bilgileri verdi:

"2016 yılı başında, otomotivde yüzde 3 küçülme ve konut satışlarında yüzde 1,5 daralma oldu. Beyaz eşya sektörü ise Türkiye sanayisinin lokomotifine olmaya devam ediyor. Türkiye 2016 yılı büyüme öngörüsünün de yüzde 3,5 - 4 civarında beklendiği göz önünde bulundurulursa sektörün ilk 2 ayda bu oranın 3 katı büyüdüğü görülüyor. Hem iç piyasada hem de ihracatta çok güçlü büyüdük. Ocak-Şubat aylarında beyaz eşya sektörü 4 ana üründe üretimini yüzde 11,5, iç satışlarını yüzde 14,5 ve ihracatını yüzde 10,4 artırdı."

"SEKTÖR ÖDEVİNİ İYİ YAPTI"

Güler, iç pazardaki büyümenin ötelenen alımlar ve evlilik - boşanma gibi sebeplerden kaynaklandığını, Ar-Ge, üretim, lojistik, satış ve pazarlama gibi konularda son 10 yıldır mükemmelleşen sektörün iç ve dış pazarda ödevini iyi yaptığını anlattı.

İhracattaki büyümenin de bazı sektörlerde yaşanan azalmaya rağmen memnuniyet verici olduğunu vurgulayan Güler, mevcut pazarlarda devam eden satışların yanı sıra önümüzdeki süreç için tüm üyelerinin İran pazarı başta olmak üzere potansiyel pazarlarla ilgilendiklerini aktardı.

"ANTI-DAMPİNG SEKTÖRE BÜYÜK YÜK GETİRECEK"

Girdilerin önemli bir kısmını oluşturan, beyaz eşya sanayisinin ve bunun yanı sıra yan sanayinin de kullandığı yassı çeliğe haziran sonu gibi gelmesi muhtemel anti-damping vergisinin sektör rekabetçiliğini azaltacağı ve sektöre büyük bir yük getireceğinin altını çizen Güler, şöyle konuştu: "Bugün yassı çelikte gümrük vergisi yüzde 9 ama Avrupa'da gümrük vergileri yüzde sıfır. Şimdi bir de anti-damping vergisi geliyor. Bunun yanı sıra bitmiş üründe vergi yok. Bu durumda, bize ne diyorlar? Çin'den sonra ikinci büyük üreticimiz ve arkamızdan Polonya ve Romanya geliyor. Bu durumda, yatırımcılara 'Türkiye'ye değil Romanya'ya, Polonya'ya yatırım yapın' diyorlar. Aynı zamanda, tüm üreticilere de 'Üretim yapmayın, bitmiş ürün ithal edin' demekle aynı anlama geliyor. Bu durum ihracatı da etkileyecek, KOBİ seviyesinde çok sayıda tedarikçisi ile çok geniş bir ekosistem oluşturan beyaz eşya sektörünün girdileri de bu maliyet artışından etkileneceği için ihracatta Polonya, Romanya, Çin gibi ülkelerle rekabet açısından sıkıntı yaşayacağız."

Yedi ülkeden yapılan ithalatta yüzde 0,42'den yüzde 18'e varan oranlarda belirlenen anti-damping vergisi, ilk etkisini yurt içinde sıcak rulo maliyetlerinde gösterdi. Steelorbis tarafından açıklanan verilere göre, Türkiye'de sıcak rulo fiyatları, verginin konuşulmaya başlaması ile yüzde 30 artarak Avrupa ortalama fiyatlarının çok üzerinde. Yatırımların devamını sağlamak önemli."

"DEVLET YABANCI MARKA SATIN ALMALARINA DESTEK VERMELİ"

Güler, yatırımları artırmak ve sürekliliğini sağlamanın günümüz global rekabet ortamında çok önemli olduğunu ve bu noktada teşvik sisteminin sağlıklı işlemesi gerektiğini belirtti. Turquality'nin bu kapsamda çok başarılı bir çalışma olduğunu dile getiren Güler, bütün üyelerinin programı kullandığını, programın kapsamının geliştirilmesi gerektiğini anlattı. Güler, Çinli firmaların oldukça yüksek rakamlarla Avrupa ve ABD'den yaptığı bazı şirket alımlarını anımsatarak, bu rakamların bir özel şirket tarafından ödenmesinin zorluğuna işaret etti.

Çin devletinin şirketlere verdiği desteği örnek gösteren Güler, Türkiye'de de bu gibi desteklerin olması gerektiğine dikkati çekti. Güler, bu şekilde ekonomik kalkınmaya verilen katkının da büyüyeceğini söyledi. Yan sanayinin yerleşime sürecinin önemini altını çizen Güler, "Sektörümüzde kimi ürünlerin üzerinde maliyette etkin olan, kompresör ve elektrik motoru gibi pahalı komponent girdilerinin Türkiye'de üretilmesi sağlanmalıdır. Hatta aynı bir ürün ve aynı sektör olarak desteklenmesi planlanarak bunların öncelikli sektör görülmesi sağlanmalı ve Türkiye'de üretiminin artırılması için teşvik programı düzenlenmelidir" görüşünü de paylaştı.

***YARIM ASIRDIR DEPONUZDAYIZ,
YARI YOLDA BIRAKMAYIZ***

TÜRKİYE, DÜNYA SIRALAMASINDA 8. OLDU

2015 yılında dünya beyaz eşya ihracatının yüzde 5,2'sini gerçekleştiren Türkiye 8. sırada yer aldı. Türkiye, 2015 yılında dünya beyaz eşya ihracatının yüzde 5,2'sini gerçekleştirerek 8. sırada yer alırken, 2015 yılı beyaz eşya ihracatı toplamı 3 milyar 710 milyon dolar olarak gerçekleşti.

TÜİK'ten yapılan açıklamaya göre, 2015 yılı dünya toplam beyaz eşya ihracatı ise 71 milyar 372 milyon dolar oldu. Bunun yüzde 26,3'ünü gerçekleştiren Çin ilk sırada yer alırken, Almanya yüzde 7,8 ile ikinci ve Meksika yüzde 7,6 ile üçüncü sırada yer aldı.

Türkiye, 2015 yılında dünya fırın ihracatında 4. çamaşır ve bulaşık makinesi ihracatında 5. buzdolabı ihracatında ise 8. sırada yer aldı. 2015 yılında Türkiye'nin fırın ihracatı 683 milyon dolar, çamaşır makinesi ihracatı 922 milyon dolar, bulaşık makinesi ihracatı 383 milyon dolar ve buzdolabı ihracatı 1 milyar 721 milyon dolar ve olarak gerçekleşti.

2015 yılında beyaz eşya ihracatı yaptığımız ülkeler arasında İngiltere 562 milyon dolar ile ilk sırada yer alırken, bu ülkeyi sırasıyla Almanya (384 milyon dolar) ve Fransa (346 milyon dolar) takip etti. Türkiye'nin beyaz eşya ihracatı yaptığı ilk 3 ülkenin bu gruptaki toplam ihracat içindeki payı yüzde 34,8 iken, ilk 10 ülkenin payı yüzde 61,1 olarak gerçekleşti.

SEKTÖRE DAİR SATIR BAŞLARI...

2023 yılı ihracat hedefi 28 milyon adet olan sektör, 150'yi aşkın ülkeye ihracat gerçekleştiriyor. Sektörde potansiyel ihracat pazarlarının ise öncelikli olarak Avrupa, Afrika ve Amerika pazarı olduğu görülüyor.

Her yıl yüzde 6 büyüyen beyaz eşya sektörünün 2023 yılı hedefi 40 milyon adet üretim. Sektörün önde gelen uzmanları bu büyüme oranının sürdürülebilir olması durumunda 2023 yılı hedefinin yakalanabileceğini söylüyorlar.

Türk beyaz eşya sektörünün bu yılsonunda hedefi, 5 milyar dolar ihracat gerçekleştirmek.

Türkiye'de beyaz eşya üreticisi firmalardan 7'si İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından hazırlanan ve Türkiye'nin en büyük 500 sanayi kuruluşunun bulunduğu İSO-500 listesinde yer almakta.

2015 yılında Türkiye'de beyaz eşya üretimi bir önceki yıla göre %8,7 artarak 24,6 milyon adede ulaştı. Sektörde üretimin %75'i yaklaşık 150 ülkeye ihraç edilmekte olup, sektörün en önemli ihraç pazarı AB ülkeleri. Sektörün büyümesinde Türkiye'de artan şehirleşme, genç nüfus ve inşaat sektöründeki hareketliliğin yanı sıra AB ülkeleri başta olmak üzere ihraç pazarlarındaki gelişmeler etkili olmaktadır.

TÜRKİYE, AVRUPA'NIN BEYAZ EŞYA ÜRETİM ÜSSÜ

Arçelik Genel Müdür Yardımcısı Cemal Can Dinçer, "Beyaz eşya sektörü Türkiye'de hızlı bir şekilde büyümeye devam ediyor. Ama daha da önemlisi, gurur kaynağımız olan beyaz eşyada Türkiye Avrupa'nın üretim üssü" dedi.

AA'ya değerlendirmelerde bulunan Dinçer, son dönemde Türkiye'nin beyaz eşya üretiminde ciddi adımlar attığını belirterek, "Türkiye, şu anda Avrupa'nın en büyük beyaz eşya üreticisi. Bu durum bizleri çok mutlu ediyor. Beyaz eşya sektörü son 8 ayda yaklaşık yüzde 8 büyüdü. Arçelik'te yaklaşık yüzde 20 gibi bir büyüme oranı yakaladık" diye konuştu.

Arçelik'in, Türkiye'de beyaz eşya sektöründe yaklaşık 30 bin kişi istihdam eden, 3 bin bayisi bulunan, bulunduğu il ve ilçelerde ekonomiye ciddi katkı sağlayan büyük bir aile olduğunu kaydeden Dinçer, Türkiye'de son dönemde ekonomik büyümenin yaşandığının gözle görülür bir hal aldığını dile getirdi. Dinçer, şöyle konuştu: "Seçim sonrası, büyümenin önümüzdeki dönemde de artarak devam edeceğini düşünüyoruz. Biz, Arçelik ailesi olarak da Türkiye'nin büyüme planlarında çok önemli bir yer edinmeyi hedefliyoruz. Bununla ilgili olarak her türlü uzun vadeli planlarımızı yapmış durumdayız. Türkiye'den daha fazla ihracat olmak üzere, birçok yeni ürün projelerimiz var."

Dinçer, ürettikleri beyaz eşyaların Amerika'da büyük projelerin içerisinde yer aldığını ifade ederek şunları söyledi: "Amerika'da, çok önemli, çok değerli projelerde, 5 milyon dolarlık ve 30 milyon dolarlık dairelerden bahsediyorum, buralarda artık Türk ürünleri, Arçelik ürünleri kullanılıyor. Şu anda, New York'ta, Los Angeles'da, Chicago'da premium ürünlerimizi Amerikalılar kullanıyor. Şu anda Avrupa'da biz beyaz eşya sektöründe en önemli kuruluş haline geldik. Kendi markamızla, bu ülkenin mühendisinin, işçisinin ve üniversitelerin yarattığı bir markayla, Avrupa'da beyaz eşyada solo ürünlerde birinciliğe gelmiş durumdayız. Şimdi bu başarıyı Amerika'ya taşımak istiyoruz. Bunun için, yaklaşık 5 yıldır Amerika'da hizmet veriyoruz. Bunun devam edecek. Yaklaşık 6 bin 500 - 7 bin 500 dolar bandında beyaz eşyalarımız Amerika pazarında perakende olarak müşterilerle buluşuyor şu anda." 🌐

OMESA®

www.omesaboya.com.tr

İŞİN RENGİ DEĞİŞİYOR

İHTİYAÇLARINIZA YÖNELİK
ÜRETTİĞİMİZ YENİLİKÇİ SANAYİ
BOYALARI İLE İŞİNİZİN RENGİ
BİZE EMANET.

Grafiket

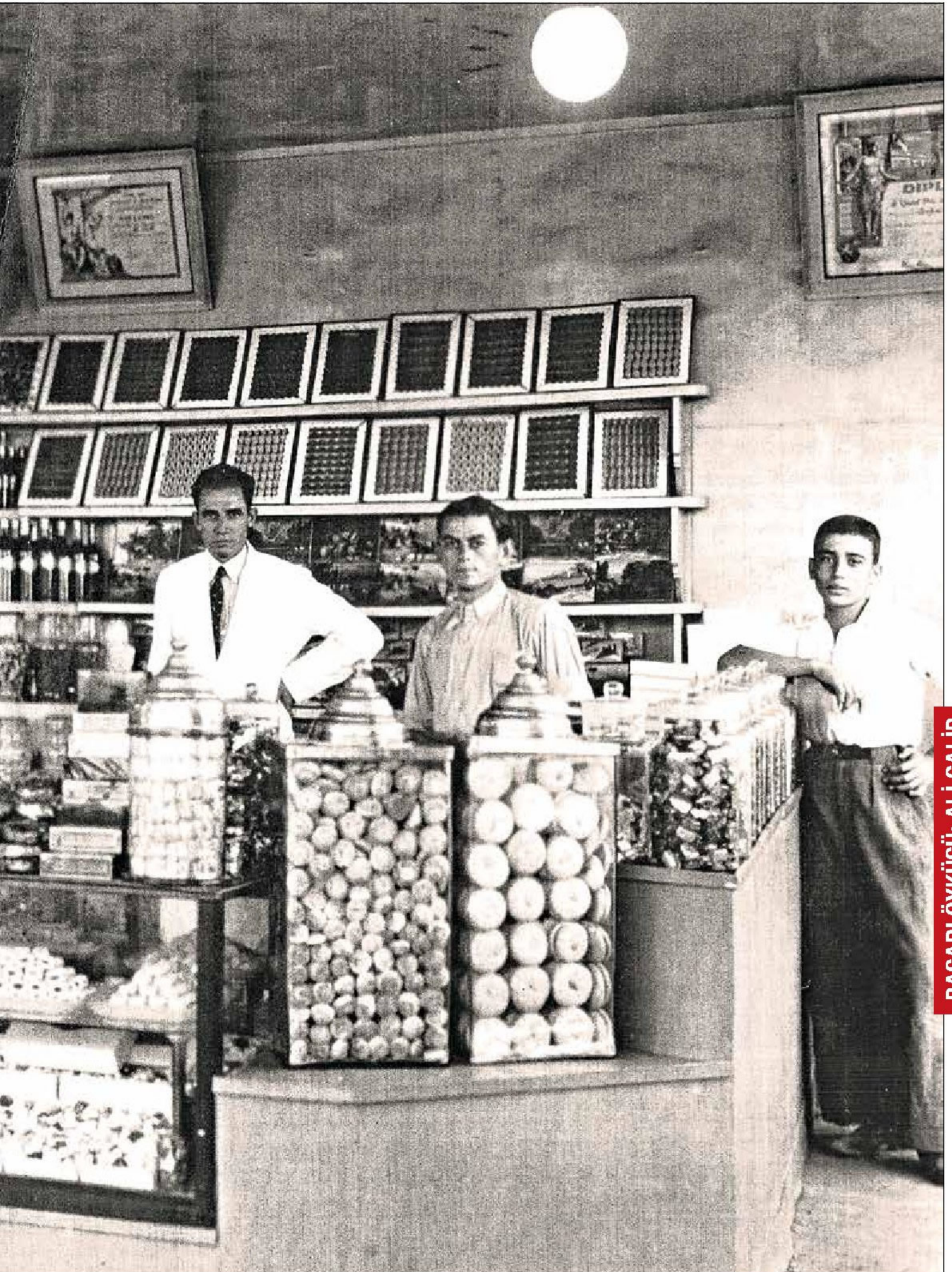

100 yıllık firmalar
Ali Galip

Şekerciliğin ‘Efendisi’ Ali Galip

Şekercilikte Türkiye ve Dünyada büyük bir ünü olan Şekerci Ali Galip Efendi'nin yüz yılı aşkın bir geçmişi var. 1901 yılından bu yana şeker ve şekerleme sektöründe Türkiye'nin öncüsü olan Ali Galip firmasının günümüzde çok sayıda ürün çeşidi bulunuyor.

BAŞARI ÖYKÜSÜ: ALİ GALİP

■ Şekercilikte Türkiye ve Dünyada büyük bir ünü olan Şekerci Ali Galip Efendi'nin yüz yılı aşkın bir geçmişi var. 1901 yılından bu yana şeker ve şekerleme sektöründe Türkiye'nin öncüsü olan Ali Galip firmasının günümüzde çok sayıda ürün çeşidi bulunuyor.

Şekerci Ali Galip Efendi'nin 5. Kuşak Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet İrmak hem Ali Galip Efendi'nin şekercilik için ettiği mücadelesini hem de geçmişten günümüze Ali Galip Efendi hakkında merak edilenleri anlattı.

Şekerlemenin yanında İzmir ile özdeşleşen firma yüzyıllık reçeteleri ile hala 1901 yılındaki gibi aynı lezzet ve doğallıkta üretim yaptıklarını söyleyen İrmak, "İnsan sağlığının çok önemli olduğunun bilincini hiçbir zaman unutmadan çalışmalarına devam ediyoruz. Ali Galip firması, geçmişte aldıkları şöhretli ismini sürdürmeyi ilke edinerek üretimimize Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nde devam ediyoruz" dedi.

"TEMELLERİ KEMERALTI'NDA ATILDI"

Ali Galip firmasının temellerinin Kemeraltı'nda atıldığını belirten İrmak, şekerciliğin yanında tatlı üretimi de yaptıklarını söyledi. İrmak, "Bizim şekerciliğin yanında tatlı üretimimiz de mevcut. Lokum, şeker, çikolata, helva, baklava, yaş pasta, ezme, dondurma, kuru pasta, cezerye, badem şekeri, reçel, draje, kestane şekeri, pişmaniye, acıbadem kurabiyesi, akide şekeri ürünlerinde Türkiye'de lider konumundayız. Tabi Ali Galip Efendi şekerleme sektörüne girerken ilginçte bir hikâyesi bulunuyor" ifadelerini kullandı.

"BİRÇOK ÖDÜL ALDI"

Ali Galip'in şekerleme sektörüne girerken ilginç bir hikaye yaşadığını söyleyen İrmak, yeniliğe önem verdiklerini ve bu sayede yurt dışı ve yurt içi fuarlardan birçok ödül aldıklarını dile getirdi. İrmak, "Ali Galip Efendi'nin şekerleme mesleğini öğrenmek için neler yaptığına dair anlatılan hikâye şu: Bu hikâyeye göre, Ali Galip Efendi'ye, Ermeni ve Rum ustalar, badem kurabiyesini nasıl hazırladıklarını asla göstermezlerdi. Ali Galip Efendi de, öğrenmenin çeşitli yollarını denedi ama başaramadı. Sonunda tavana bir delik açtı ve badem kurabiyelerinin nasıl yapıldığını, delikten izleyerek öğrendi. Yeniliğe önem veren, yurt içi ve yurt dışı fuarları da takip eden Ali Galip Efendi, uluslararası fuarlardan birçok ödül aldı" şeklinde konuştu.

"ALİ GALİP EFENDİ AMANSIZ REKABETE GİRİYOR"

Ali Galip Efendi'nin 1860 yılında İnkayalı Kasap Hacı Süleyman Efendi ile Samiye Hanım'ın ikinci çocuğu olarak Bursa'da dünyaya geldiğini ifade eden İrmak, Ali Galip

Efendi'nin dönemin en ünlü şekercisi 'Çatal Sakal' lakaplı Rum'un karşısına açtığı dükkânda amansız bir rekabete girdiğini söyledi. İrmak, "1884 yılında İzmir'e gelen Ali Galip Efendi, o dönemde Rum ve Ermeni ustaların tekelinde bulunan şekercilik sanatı ve ticareti ile ilgilenmeye başladı. Başta Fransız, İtalyan, Rum ve Ermeni olmak üzere birlikte çalıştığı birçok ustadan edindiği 17 yıllık tecrübe ile 1901 yılında İzmir'in kalbi Kemeraltı'nda İzmirilere yüzyılı aşkın süre hizmet verecek olan "Şekerci Ali Galip" in temellerini attı. Büyük bir cesaret göstererek dönemin en ünlü şekercisi 'Çatal Sakal' lakaplı Rum'un karşısına açtığı dükkânda amansız bir rekabete giren Ali Galip Efendi lezzetli ürünleriyle kısa sürede ön plana çıktı ve ününü tüm İzmir'e yaydı" sözlerini kullandı.

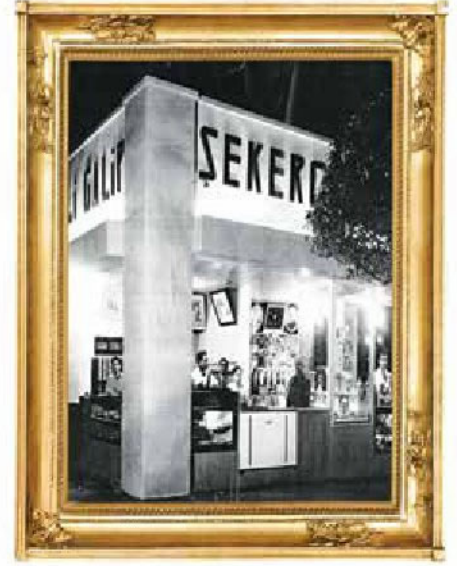
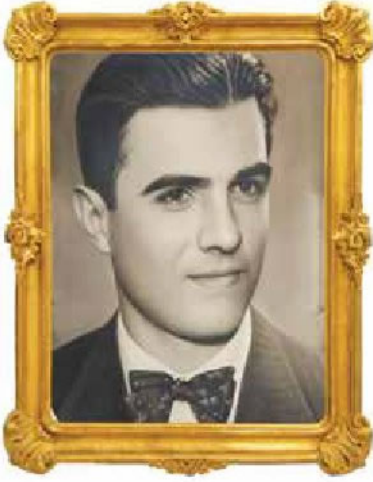
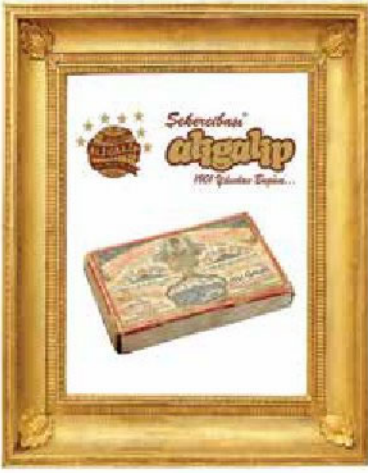
"RAKİPSİZ KALDI"

Ali Galip Efendi'nin 'Şekercibaşı' unvanının nasıl aldığını da anlatan İrmak, "İş alanının genişlemesi ve üretim kapasitesinin artmasıyla Ali Galip Efendi 1920'li yıllarda üçüncü kuşaktan yeğeni Mehmet'i de yanına aldı. Pastacılık ve perakende satış amacıyla yeni şubeler açıldı. Ali Galip Efendi tüm tecrübe ve ustalığını yeğeni Mehmet'le de paylaşarak Onun gelişmesinde büyük rol oynadı. 1922 yılında Çatal Sakal'ın İzmir'i terk etmesiyle rakipsiz kalan Ali Galip Efendi ürün çeşidi ve kalitesine yaptığı yatırımlarla kendini sürekli geliştirerek günümüzde de hâlâ keyifle tüketilen birçok tatlı ve şekerlemeyi İzmirilerin beğenisine sundu. Büyük dayısı Ali Galip Efendi ile birlikte 1934 yılında 'İrmak' soyadını alan Mehmet İrmak, Ali Galip İrmak'a sağladığı katkılarla firmayı sırtlayan ikinci isim olmuştur. Mehmet İrmak, 1938 yılında İzmir Enternasyonal Fuarı'na katılarak, tamamen şekerden imal ettiği İzmir'in sembolü Saat Kulesi'ni "Şekerci Ali Galip" standında sergileyerek büyük beğeni kazanmış ve bu şekilde "Şekercibaşı" unvanını almış" dedi.

"İZMİR'İN İLK ÇİKOLATA FABRİKASI"

İzmir'deki üretim tesisinden de bahseden İrmak sözlerine şöyle devam etti. İrmak, "1946 yılında şekerciliğin duayeni Ali Galip İrmak'ın vefatıyla firma yönetimini ele alan Şekercibaşı Mehmet İrmak, sayılarını arttırdığı şubelerde perakende satışını sürdürdü. Talebin artmasıyla üretimi genişletmek isteyen Mehmet İrmak 1975 yılında Gaziemir'deki üretim tesislerinin temelinin attı. 16,5 dönüm arazi içerisine kurulu 4.500 m2 kapalı alana sahip fabrika İzmir'in ilk kapsamlı ve modern çikolata fabrikası olma özelliğini taşıyor.

Lokum, şeker, çikolata, helva, baklava, yaş pasta, ezme, dondurma, kuru pasta, cezerye, badem şekeri, reçel, draje, kestane şekeri, pişmaniye, acıbadem kurabiyesi, akide şekeri başta olmak üzere birçok ürün grubunda lider olan Şekerci

Ali Galip tüm Türkiye genelinde yaptığı toptan satışlar dışında 1980 yılında Düsseldorf'ta bir şube açarak ününü yurtdışına taşırdı” diye konuştu

“TİCARİ BİR İŞLETMEDEN ÇOK KÜLTÜREL BİR MİRAS”

Mayıs 1984 tarihinde, Şekerci Ali Galip'i Türkiye çapında bir firma yapan ve ününü yurt dışına kadar taşıran Şekerbaşı Mehmet İrmak'ın vefatıyla görevi devralan evlatları günün teknolojisi ışığında kaliteli ürün yelpazesini daha da geliştirdiğini dile getiren İrmak,

“Türkiye'nin en eski müesseselerinden biri olan Şekerci Ali Galip, bugün halen aynı ailenin dördüncü ve beşinci nesil üyelerinin yönetiminde 100 yılı aşkın bir süredir Türk şekerciliğini ve lokumunu temsil etmeyi sürdürüyor.

İşlerini ticari bir işletmeden çok kültürel bir miras olarak gördüklerini söyleyen firmanın yöneticileri, büyükbabaları Şekerbaşı Mehmet İrmak'ın “Çocuklarınıza yedirmeyeceğiniz ürünü asla satmayacaksınız” öğüdü ile hammadde tedarikinden son mamule kadar üretimlerinin her aşamasında titizlik ile çalışıyoruz” ifadelerini kullandı. 🌍

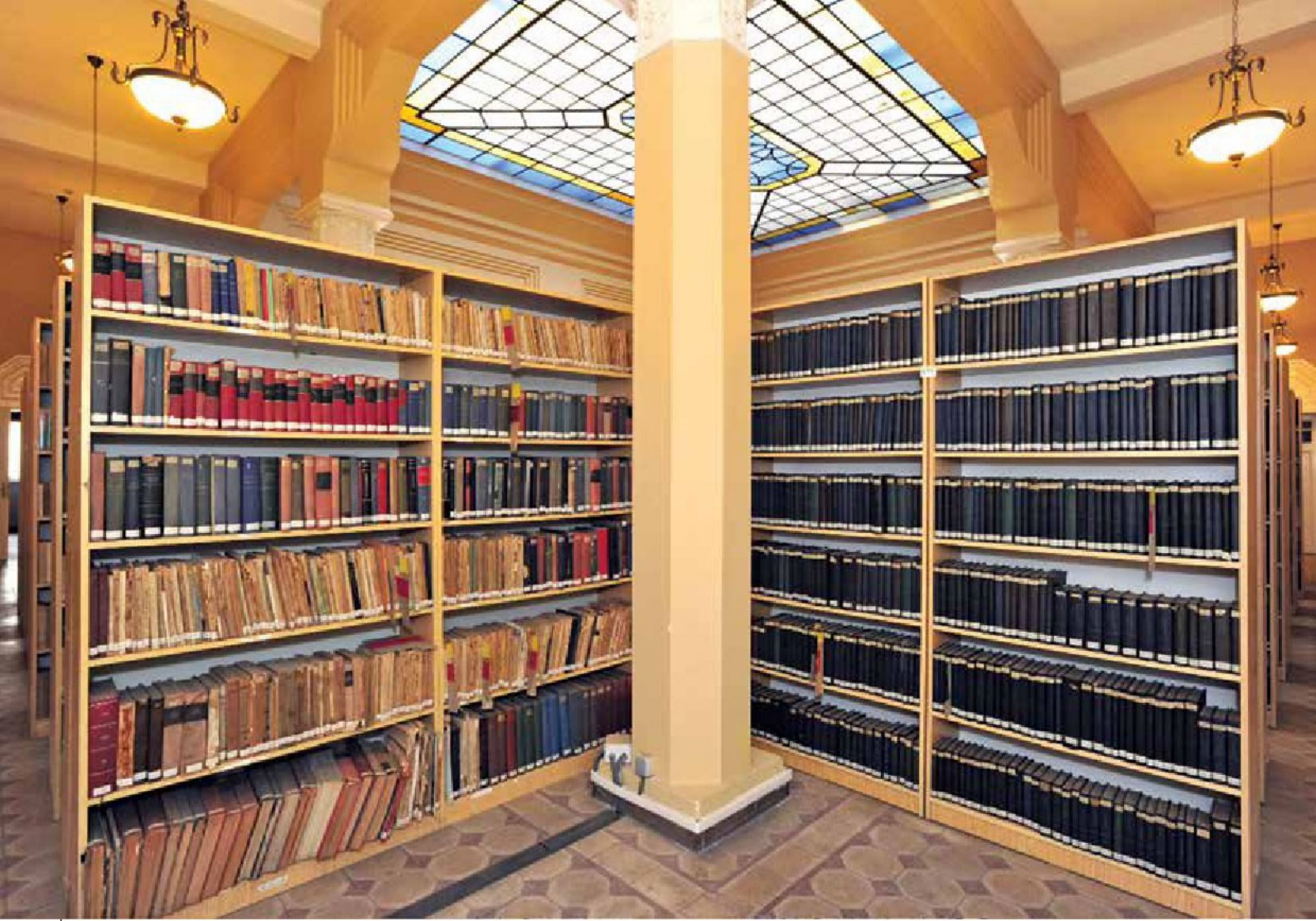
Türkiye’de özel girişimle kurulan, kurulduğu tarihten beri “Milli” unvanını taşıyan ve kendi mütevazı mali imkanlarıyla 1912 yılından beri İzmir’in ve ülkemizin bilim ve fikir hayatına hizmet eden Milli Kütüphane’nin günümüzde yaşadığı bina sıkıntısını modern ve çağdaş bir binayla gidermenin heyecanını yaşamak istiyor.

İzmir’in görünmeyen değeri

İzmir Milli Kütüphane’i

1 milyon arşiv kitabın içerisinde yaklaşık 5 bin tanesi orijinal el yazması paha biçilmez eserler. “Değerini bilmediğiniz şey sizin değerlidir” çok sevdiğim bir sözdür. El yazmalı eserlerimiz kütüphanemizi sayısaldan çok nitelik bakımından da kütüphanenin zenginliği.

■ RÖPORTAJ: CEMAL TÜKEL, NURETTİN BAKI

■ Türkiye’de özel girişimle kurulan, kurulduğu tarihten beri “Milli” unvanını taşıyan ve kendi mütevazı mali imkanlarıyla 1912 yılından beri İzmir’in ve ülkemizin bilim ve fikir hayatına hizmet eden Milli Kütüphane’nin günümüzde yaşadığı bina sıkıntısını modern ve çağdaş bir binayla gidermenin heyecanını yaşamak istiyor. Kütüphanenin hem Vakıf Başkanlığını hem de Dernek Başkanlığını yapan Avukat Ulvi Puğ, bu konuda son derece heyecanlı ve istekli olmasına rağmen henüz daha istediğini yetkililerden almış değil. Biz de Puğ ile 1 milyon üzerinde kitabın yer aldığı Türkiye’nin ilk Milli unvanının kullandığı Kütüphanenin tarihçesini, kuruluşunu, ülkemizde yaşanan kütüphanecilik kavramı eksikliği başta olmak üzere kitap, kütüphane ve kütüphanecilikle ilgili birçok konuda keyifli bir söyleşi gerçekleştirdik.

Öncelikle, İzmir Milli Kütüphanesinin kuruluş hikâyesini anlatabilir misiniz?

1911 yılında o dönemin siyasi gücü itaat ve terakki Selanik’te 4’üncü olağan genel kurulu toplantısında artık bir aydınlanma hareketi başlatmak için her yerde bir milli kütüphane kurmanın gerektiği diye bir prensip kararı alıyor. Hemen o kararın ertesinde İzmir’de yaşayan İtaat ve Terakki Genel Sekreteri Küçük Talat İzmir’deki bir grup aydınla bir milli kütüphane heyeti oluşturuyor. Bunların arasında Celal Bayar, Süleyman Ferit Eczacıbaşı, Küçük Talat gibi İzmir’in sonrasında Türkiye’nin geleceği için önemli hizmette bulunacak insanlar bir araya gelip Milli Kütüphane Derneğini kuruyorlar.

Kuruluşundan itibaren kütüphaneyi Milli unvanıyla kuruyorlar. Milli unvanı sonradan 1934 yılında Bakanlar Kurulu kararıyla resmi olarak verilmiş ama dediğim gibi kuruluşundan itibaren Milli unvanını kullanılmış. Aslında İzmir Milli Kütüphanesi bir

sivil toplum örgütü kütüphanesi, bir cemiyet, bir dernek olarak kurulmuş.

Medeniyetimizde kütüphanecilik kavramı nerede duruyor?

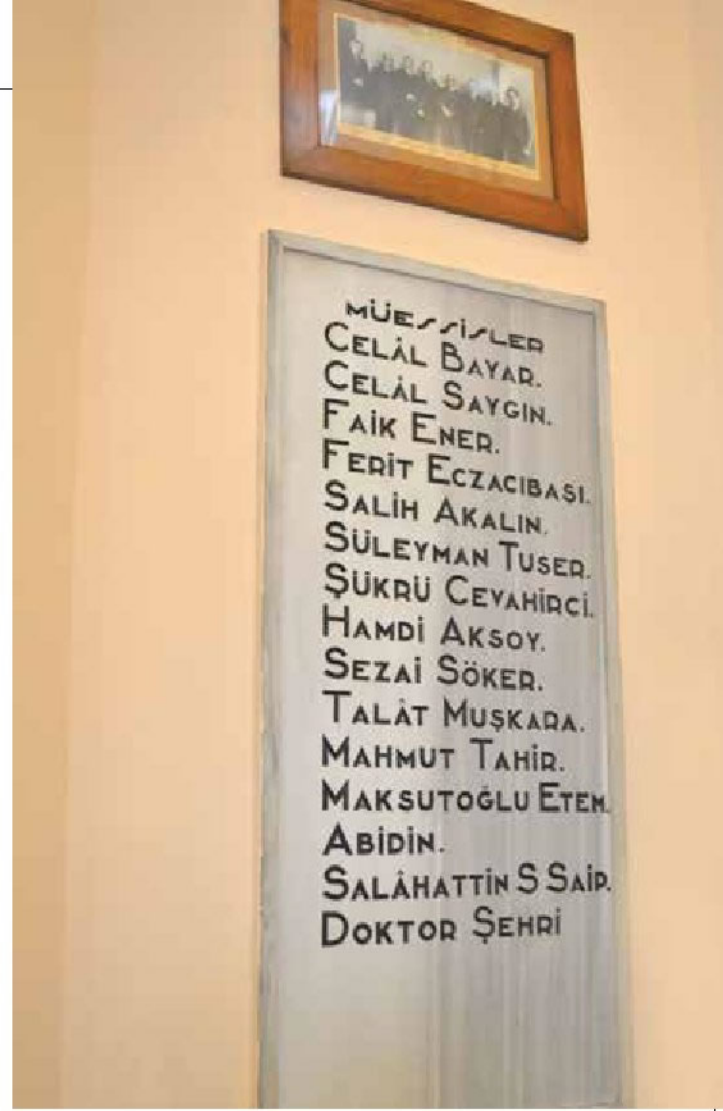
Matbaa bize ne kadar 270 yıl geç geldiyse kütüphanecilik kavramı da çok geç gelmiş. Osmanlı döneminde kütüphaneler varmış ama bunlar da hayırseverlerin kurduğu kütüphanelermiş. Padişah lütfetmiş bir kütüphane yaptırmış. O dönemde Camilerin küçük külliyyatlarında daha çok din kitapları ağırlıklı kütüphaneler var. İzmir’de bile azınlıkların gittiği güzel kütüphaneler var ama daha çok din kitaplarına mahkûm edilmiş.

Devletin ilk kurduğu kütüphane nasıl kuruluyor?

Kütüphane kurmak, devletin kamu kurumları arasında ancak 1864 tarihli Maarif Nizamnamesinde Osmanlı Devleti’nin aklına gelmiş. Burada; “Devletin görevleri arasında milli kütüphane kurmak da vardır” denmiştir. Bu karardan sonra ilk İstanbul’da 1882’de Beyazıt Kütüphanesi kuruluyor. Bu kütüphane devletin gücüyle kurulmuş bir kütüphane. İzmir Milli Kütüphane ise bir sivil toplum örgütü tarafından kuruluyor. İzmiriler kendi dışından tırnağından artırarak kurmuşlar.

İzmir Milli Kütüphanesi şuanki binasına sonradan mı taşınıyor?

Kütüphane bu binada kurulmamış. Üçüncü Beyler’de Salepçi oğlu Köşkü var. Onun iki odasını kiralamışlar. Bir odasını da İttihat ve Terakki’ye kiralamışlar. Kütüphaneye ilk önce gelir getirmek için İzmirilerin Elhamra Sineması olarak bildikleri yan binamızdaki binada yapmışlar. O bina 1926 yılında yapılmış, bizim kütüphane binamız 1933 yılında tamamlanıyor. Önce

gelir geliyor sonra kütüphane binası yapıyor. Kurumu kurmaktan çok kurumu yaşatacak plan ve projeler yapılmıştı o dönemde ve bu çok önemli bir yaklaşımdı. O bina olmasaydı biz bugün ayakta kalamazdık. Bugün de biz o binamızın geliyle hizmet yapıyoruz. İki binamız da o dönemin Neo klasik mimarisıyla en önemli mimarlarından Mimar Tahsin Sermet Bey yapmış. Bina olarak da İzmir Millî Kütüphanesi hem sinemasıyla hem de kütüphane binasıyla çok önemli.

İzmirli kütüphanesine sahip çıktık diyebilir miyiz?

İzmir, Birinci dünya savaşı, İzmir'in Kurtuluşu, Kurtuluş Savaşı geçirmiş buna rağmen İzmirli bu kitap hazinesini kurmuş. O zamanlar bu kadar kitap yok ama çok değerli eserleri bünyesinde barındırıyor. Mesela Victor Hugo'nun 1860 yılında basılmış birinci baskı kitapları, bunun yanında çok sayıda el yazması değerli kitapların hepsini kurmuşlar. Bu İzmir'inin başarılarından birisi.

Millî Kütüphane binasının tamamlanma aşamasından bahsedebilir misiniz?

1926 yılında Sinema binası tamamlanınca onu rahmetli İsmail Cem'in dedeleri İpekçi Filimcilik kiralyor ve bunu karşılığında toplu bir para veriyorlar. O toplu parayla kütüphane binası tamamlanıyor.

Mustafa Kemal Atatürk'ün o dönemde kütüphaneye katkısı oldu mu?

Elbette, Mustafa Kemal Atatürk, olayların çok yoğun yaşadığı dönemde bile İzmir Millî Kütüphanesini 3 kere ziyaret etmiş. Bugün 100 metre ilerde bulunan devlet görevlerimiz

Kütüphanemizi ziyarette bulunuyorlar. Atatürk'ün bu yoğun ilgisi kütüphaneye çok katkısı olmuş. Millî unvan alınıyor. Daha da önemlisi yazılı ve basılı eserleri derlemek kanunundan yararlanan kütüphanelerden biri olmuştur. Bu kanun gereğince Türkiye'de 6 kütüphane burada basılan bütün gazete, dergi kitap her türlü eserlerden birer örnek gönderilir bunlardan 5 tanesi İstanbul ve Ankara'dadır. Devletin resmi millî kütüphanesi, TBMM Millî Kütüphanesi, Adnan Türkel Kütüphanesi, İstanbul Beyazıt Kütüphanesi ve İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi. Bunların dışında Anadolu'dan yararlanan ve bir sivil toplum örgütü olarak kurulan tek kütüphane de İzmir Millî Kütüphanesi'dir. Bu çok önemli bir heyecan. Bu derleme Kanunundan aldığımız kitaplarla biz bugün 1 milyon kitabın üstünde bir kitap koleksiyonuna sahibiz.

Kütüphaneye her sene ne kadar kitap ekleniyor?

Kütüphanemize her sene 60 bin ile 100 bin arasında kitap geliyor. Bunların hepsi yeni kitap değil, bazı kitapların tekrar baskıları oluyor. Onun için arşivlerimiz giderek büyüyor. O yüzden bugün kitap koyacak yerimiz kalmadı. En büyük problemimiz bu. Bugün 1 milyon kitap var, 10 sene sonra bu sayı 2 milyona ulaşacak. Buna bir çözüm bulmamız lazım. 1 milyon arşiv kitabın içerisinde yaklaşık 5 bin tanesi orijinal el yazması paha biçilmez eserler.

"Değerini bilmediğiniz şey sizin değildir" çok sevdiğim bir sözdür. El yazmalı eserlerimiz kütüphanemizi sayısalardan çok nitelik bakımından da kütüphanenin zenginliği. Çok önemli yazarların orijinal ilk baskı kitapları kütüphanemizde yer alıyor. Bunlar nitelik bakımından da kütüphanemizi zenginleştiren unsurlar.

Okuma Salonu 1966

Kütüphanecilik bilinci bizde niye gelişmiyor?

Kütüphanecilikte dediğim gibi biz çok geç kalmışız ama Cumhuriyet'ten sonra Mustafa Kemal Atatürk bunun için çalışmalar yapıyor. Benim hep benzettiğim şey şudur; Atatürk, üç sütun üzerine kurmuş cumhuriyeti. Laik devlet, Millî devlet, Üniter devlet sütunları. Ama dördüncü bir sütun var. O sütun da o üç sütünü koruyacak insan kalitesini yaratan insanlardan oluşan bir sütun. Cumhuriyet vatandaşlığı sütunu. Bu vatandaşlık bilincini geliştirmek için Mustafa Kemal Atatürk hem sanat kurumlarına hem birçok dil tarih coğrafya fakültesinden tutun halk evleri gibi birçok kurum da kurmuş. Bunlar ya kapatılmış ya da işlevselliği azaltılmış. Sanat ve kütüphane bizde hep değerini kaybetmiş, kamu yararı yerine kişisel yararı ön plana çıkartmış. Günü kurtarmak için çalışıyoruz.

Bu bina size yeterli geliyor mu?

Kesinlikle yeterli değil. Kütüphanemizin çalışma salonu 50 kişilik, İzmir'in nüfusu 4 milyon, bugün her İzmirli bir gün çalışmak isterse 220 yıl sıra beklemesi lazım. Bu salondan yararlanmak için. Devletin bu alanları çoğaltması lazım. Bizim bir kitap daha koyacak yerimiz yok. Binamız dolmuş vaziyette, zaten daha fazla yükte bindiremeyiz. Kural olarak önceliği araştırmacılara veriyoruz. Geçen yıl 12 bin 600 kişi kütüphanemizden yararlanmış.

Bu vakfın İzmir'de farklı kuruluşlarla işbirliği yaparak kütüphanecilik konseptini büyütebilme şansı yok mu?

Şimdi onun da bütün arayışlarını yapmaya devam ediyoruz. İzmir'e temel yaklaşımımız şu; Türkiye'nin geleceği eline silah alan gençler de değil eline kitap alan gençlerde olması lazım. O yüzden bizim kitap kavramıyla gençlerimizi kucaklaştırmamız lazım. Bu da çocuk yaşta olması gerekiyor.

Genel kesim olarak çocuklarımızla kitabı tanıştırmıyoruz. Çocuklarımıza doğru şekilde öğüt verecek yerine onlara rol model olmalıyız. Dizilerin içine kütüphane kavramını

koymamız gerekiyor. Bunlar çok önemli algılar. Çocukların çocuk yaşta kitap kavramıyla tanışması lazım. Bunun için de çok çağdaş bir kütüphane binasını İzmir'e kazandırmamız lazım. Benim heyecanım bu. Daha çok İzmirli ve daha çok araştırmacı yararlansın kütüphanemizden. Bu İzmir'in turizm ekonomisine de katkısı büyük olacak. İzmir'deki rektörlerimize de bu heyecanımızı anlattım. Herkese hitap edecek 7/24 saat açık olacak bir kütüphane kazandıralım.

Bir kitap deposu mu istiyorsunuz?

Bizim gönlümüzden geçen kitapları depolayacak stoklayacak bir arşivden ziyade kitapları okuyucuyla buluşturmak. Yaklaşımın bu olması lazım. Kitap rafta durursa süs eşyası, başınızın altında olursa yastık olur. Kitabı ancak açıp okursanız kitap, kitap olur. O yüzden yeni modern, çağdaş bir kütüphane binası şart.

Sizce internet kütüphanenin yerini aldı mı?

İnternette bir kere inanılmaz bir bilgi kirliliği var. Bir doktora tezi hazırlayacaksanız mutlaka kitaba inmeniz lazım. İkincisi internet, bana kafes çuvarası gibi geliyor. O da besleyici olabilir ama deniz çuvarasının tadını vermez. Kitap deniz çuvarasıdır. Kitabı elinize almanın hazını internette yaşayamazsınız. Kütüphaneye gelmeyen kütüphane eksikliğini göremez.

Üniversitelerdeki kütüphaneleri nasıl görüyorsunuz?

Üniversitelerin kendine ait kütüphaneleri bulunuyor. Ama onlar yeterli değil onlar kendi bütçeleriyle satın alıyor. Zaten üniversitelerin kütüphane misafirleri de öğrencileri olarak hazır bulunuyor. Biz derleme kütüphane olduğumuz için doktora tezlerinden tutun da bütün eserler, bütün kaynaklar gazete koleksiyonları var ve bunlara kendi üniversite kütüphanelerinde ulaşmaları mümkün değil. Onun için bir kent kütüphanesi oluşturursak bu bütün hazineden yararlanabilirler. Kütüphanelerin sessiz konuşulan, asık suratlıların bulunduğu yerler olmaktan çıkması lazım. 🌐

Diğer ısıtma sistemlerine göre

En Çevreci ve

En Ekonomik Çözüm

Neden Aerotherm Isı Pompası?

Maliyet

Soğutma İmkânı

Tek Kaynak Kullanımı

Güvenlik

Kolay Kullanımı ve Düşük Bakım Onarım Maliyetleri

Kolay Montaj ve Depolama Alanlarına İhtiyaç Olmaması

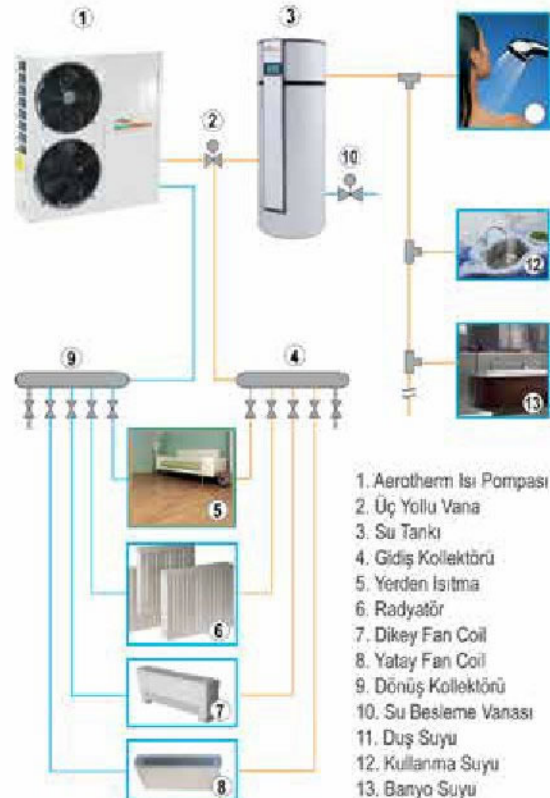
Çevre Dostu Olmaları ve Yeşil Enerji Kullanılmaları

aerotherm
ISI POMPALARI

Aerotherm Hava Kaynaklı Isı Pompası, 12 ay boyunca güneş sayesinde oluşan havadaki sınırsız enerjiyi evinize transfer eder. Bu transfer işlemi sırasında cihaz tarafından harcanan elektrik enerjisi sistemin harcadığı toplam güçtür, ısı kaynağı bedava olduğu için şu an için bilinen en ekonomik ısıtma sistemidir.

- ✓ Evinize sıcak su sağlar,
- ✓ Radyatör veya yerden ısıtmada kullanılır,
- ✓ Fancoillerle soğutma yapabilir,
- ✓ Güneş panelleriyle uyumludur.

Isı Pompası Sistemi

Alaçatı Pazaryeri Camii (THEOTOKOU KİLİSESİ)

Alaçatı Belediyesi tarafından İzmir İl Özel İdaresinden alınan ödenek desteğiyle 2009 yılında başlatılan restorasyon çalışmaları 2010 yılının Temmuz ayında tamamlanmıştır. Restorasyon çalışmaları kapsamında dış cephe narteks (son cemaat) kısmındaki eklenti dükkanlar kaldırılmış, cephelerde genel temizlik ve güçlendirme çalışmaları yapılmıştır.

MAHIR KAPLAN
Mimar, EĞİAD Üyesi

Öncesi

Sonrası

■ 17. yüzyılda Alaçati'da toplam iki adet kilise bulunmaktaydı. Ancak büyük göçler sonrası Alaçati'nin nüfusu artmış ve iki kilise ihtiyaçları karşılamakta yetersiz kalmıştır. Bunun üzerine ilk Meryem Kilisesi (Eisodon tes Theotokou), İoannes Bountrogiannes'in tahsis ettiği araziye yapılmıştır. Ancak nüfus artışı devam etmiş ve bir süre sonra bu kilise de ihtiyaca cevap verememeye başlamıştır. Bu arada patlak veren Mora İsyanı'na katılan çok sayıda Rum'un Alaçati'dan ayrılması ile kilise bakımsız kalmıştır. 1830 yılı civarında bakımsız ve küçük kalan bu kilisenin yerine yenisinin yapılması gündeme gelmiştir. Bunun üzerine Theotokou Kilisesi'nin yapımına Yuhannis Halapes tarafından, 1830'lu yıllarda başlanmış ve 1874'te kilise olarak hizmete açılmıştır. Kilisenin Cumhuriyet'in ilanından hemen sonra camiye dönüştürüldüğü bilinmektedir. Üç nefli ve bazilikal planlı olan yapı, yığma taş tekniğinde inşa edilmiştir. Rumlar için yapılan üç büyük kiliseden biri olan bu yapı camiye çevrildikten sonra 'Pazaryeri Camii' adını almıştır. Restorasyon çalışmaları sırasında mevcut olan ikonların, dini tasvirlerin, altar bölümü ve heykelticiklerin ortaya çıkarılmasıyla, zengin bir kültür mirası olarak korunabilmiştir.

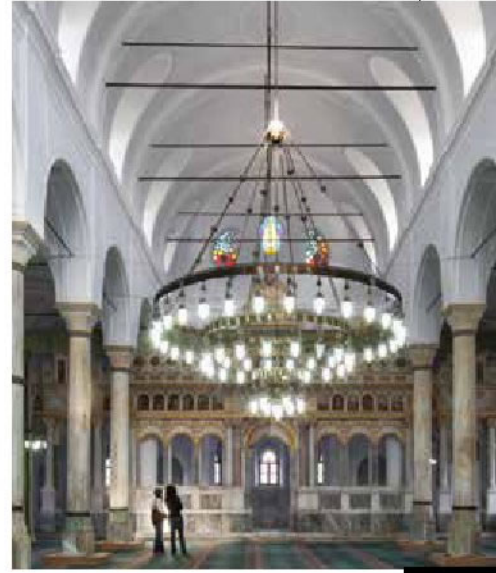
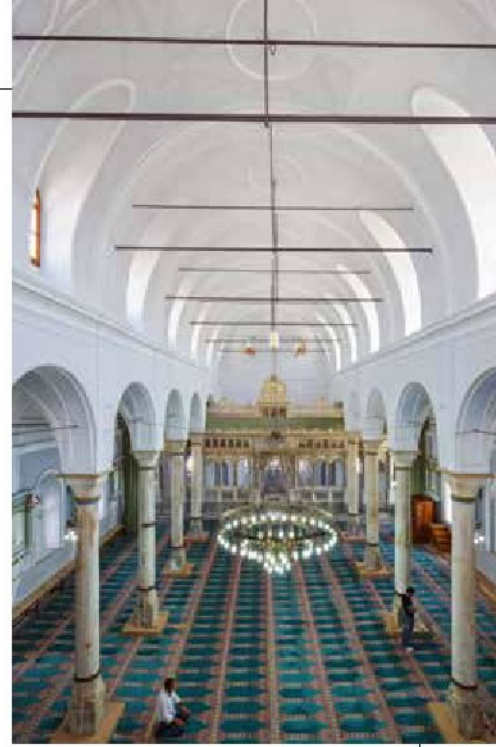
YAPININ MİMARİSİ

Üç nefli, bazilikal planlı olan yapının duvarları yığma taşır.

Tonozlu iç örtü dışarıda orta nef üzerinde beşik, yan nefler üzerinde sundurma çatılar ile kapatılmıştır. Batısında yer alan narteks bölümü iki katlı olup, galerileri kuzey ve güney neflerin üzerine doğru kısmen uzanır. Pastoforio'nun önünde oldukça zarif mermer işçiliği bulunmaktadır. Narteksin alt katında ise yürüyüş yolu bulunmaktadır. Sonradan eklenen ve dışarıdan girilen minaresi kesme taştan yapılmış olup tek şerefelidir. Narteksin önündeki avlunun tabanı siyah ve beyaz mozaik taşlar ile döşenmiştir. Geometrik desenlerin yanı sıra mozaikte bulunan çift başlı kartal ilgi çekici güzelliktedir. Çift başlı kartal Alaçati Belediye Meclisi'nin bir sembolüydü.

İKONOSTASIS SÜSLEMELERİ

Palmet ağırlıklı bitkisel bezemenin önem sırasına göre üçgen bir alınlık oluşturduğu temponun (ikonostasis) ortasındaki en yüksek noktada yer alan, bombeli ve yuvarlak bir bezeme alanı tüm kompozisyon ve bezeme sisteminden farklı olan yapıyla dikkat çekmektedir. Bu bezeme alanında tüm alanın aksine siyah beyaz bir resimleme tekniği ile betimlenmiş bir kafatası ve onun hemen altında çapraz iki kemik (korsan flaması) bulunmaktadır. Kafatası, İsa ve Hıristiyanlık arasındaki ilişkinin tarihi bir hayli eski olup ilk insan olduğuna inanılan Adem'e kadar uzanmaktadır. Kafatası tasvirinin altında Hıristiyanlık için önemli peygamberlerin tasvir edildiği bezeme

metopları bulunmaktadır. Yine kafatası betiminin altına denk gelen tam orta noktada diğerlerine göre büyük olduğu için farklılık gösteren metoplarda üç peygamber bulunmaktadır. Bu peygamberlerin ortasında yer alan Abraham (İbrahim) Peygamber merkez figür olarak hiyerarşik başlangıcı da oluşturmaktadır. İbrahim'le aynı büyüklükteki iki metopta ise sağda İshak solda Yakup Peygamberlerin tasvirleri yer almaktadır. Antik Yunan tapınaklarına benzer bir binanın önündeki sütunlar arasında tasvir edilen peygamberlerin üçü de ayakta betimlenmişlerdir.

Sütunlar arasında tasvir edilen peygamberlerin sol tarafında 6 adet, sağ tarafında 6 adet olmak üzere toplamda 12 adet küçük peygamber tasviri bulunmaktadır. Sol taraftakiler Süleyman, Yeremya, Zekeriya, Musa, Harun ve İshaya peygamberdir. Sağ taraftakiler ise Davud, Ezekiye, Danyal, Abakum(Habakkuk), Gedeon(Gideon) ve İlyas peygamberdir. Peygamber tasvirlerinin alt kısmında ise Meryem ve İsa'nın hayatına dair 12 adet fresk bulunmaktadır. Bunlar sırasıyla; 1.Meryem'e müjde, 2.İsa'nın doğumu, 3.İsa'nın tapınağa sunulması, 4.İsa'nın Ürdün Irmağı'nda vaftizi, 5.Yeruşalem'e görkemli giriş, 6.İsa Zeytinlik Dağı'nda dua ediyor, 7.Diriliş, 8.İsa havarilerine görünüyor, 9.Göğe yükseliş, 10.Pentekost

(50. Gün), 11.Metamorphosis: İsa'nın görünüşü değişiyor, 12.Koimesis: Meryem'in ölümü'dür. Fresklerin iki tarafında ise 12 adet havari betimlemesi bulunmaktadır.

RESTORASYON UYGULAMASI

Alaçatı Belediyesi tarafından İzmir İl Özel İdaresinden alınan ödenek desteğiyle 2009 yılında başlatılan restorasyon çalışmaları 2010 yılının Temmuz ayında tamamlanmıştır. Restorasyon çalışmaları kapsamında dış cephe narteks (son cemaat) kısmındaki eklenti dükkanlar kaldırılmış, cephelerde genel temizlik ve güçlendirme çalışmaları yapılmıştır. Çatılardaki tüm fazlalık yükler alınıp yapı çimentolu uygulamalardan arındırılmıştır. İç kısımlardaki tüm özgün sıva ve motifler korunmuş, sadece temizlik, sağlama ve kısmi rötuşlama yapılmıştır. Özellikle mevcut mermer ikonastasis (Kiliselere Berna kısmını altar kısmından ayıran kutsal resimlerle kaplı duvar) temizlenmiş ve üstü boyanan resimler ortaya çıkarılmıştır. Yapının uzun dönemdir camii olarak kullanılmasından dolayı bu resimlerle zenginleştirilmiş nadide ikonastasis modern bir perde ile caminin ibadet kısmından ayrıştırılmıştır. Yapılan tüm çalışmalar uzman denetiminde ve konusunda uzman ekiplerle yürütülmüştür. Yapı şu anda hem camii olarak ibadete, hem de istendiği zaman turist ziyaretine hizmet vermektedir. 🌐

Tayfun Zaman

ISO 37001, tüm yolsuzlukla mücadele standartlarına hükmedecek standart artık hayatımızda

Yolsuzluk, sadece şirketlerin ilgili politikalarıyla değil tabii oldukları yasalara uyum önceliği ile yönetmek durumunda oldukları bir risk alanı. Bu da, birçok uluslararası sözleşme, yerel yasa ve endüstri kodu ile getirilmiş standart ile uyumlu olmak demek.

■ Temel ilke ve uygulamalar ortak paydasında buluşmak kaydıyla şirketlerin risk yönetimi ihtiyaçları uygunluk seviyeleri, faaliyet alanları gibi değişkenleri etkin yönetebilmek için kendine özel bir uyum programı geliştirmesi gereğinin altını hep çizdik.

Bu riskler arasında en önemlisi, global arenada iş yaparken karşınıza en çok çıkacak olan, ulusal ve uluslararası kanunlara uyum riskleri bakımından sıranın en başında gelen ve tabii en büyük cezalar ve itibar kaybı ile sonuçlanana "Yolsuzluk ve Rüşvetle Mücadele".

Yolsuzluk, sadece şirketlerin ilgili politikalarıyla değil tabii oldukları yasalara uyum önceliği ile yönetmek durumunda oldukları bir risk alanı. Bu da, birçok uluslararası sözleşme, yerel yasa ve endüstri kodu ile getirilmiş standart ile uyumlu olmak demek.

Yüzüklerin Efendisi sever dostlarım, ISO 37001 i "Tüm diğer yolsuzlukla mücadele standartlarına hakim olacak standart" olarak anmaya başladı bile.

Bu yazıyı, uyum dünyasında bir yolsuzlukla mücadele programı standardının yokluğundan şikayetçi olan meslektaşlar ile getirilecek standardın şirketlerin "daha iyiyi yapma" gayretini ortadan kaldıracak bir ideal uygulama tanımı gibi algılanacağı endişesini taşıyanlar arasındaki tartışmanın argümanlarını bir kez daha gözden geçirirkeniz ve en doğru kararı verebilmeniz için kaleme aldım. Gelin görün ki, siz hangi tarafta olursanız olun, tüm standartlara hükmedecek o standart geldi bile.

Neden şimdi?

Bu soruya cevap vermeden önce uluslararası yolsuzlukla mücadele ortamına şekil veren kilometre taşlarını hatırlayalım:

- Foreign Corrupt Practices Act (FCPA) – Amerikan Yurtdışı İşlemlerde yolsuzlukla mücadele yasası
- UK Bribery Act – Birleşik Krallık Yolsuzlukla Mücadele Yasası
- OECD Convention on Combating Bribery of Foreign Public Officials in International Business Transactions – OECD Ticari İşlemlerde Yabancı Kamu Görevlilerine Verilen Rüşvetin Önlenmesi Sözleşmesi
- United Nations Convention against Corruption (UNCAC) – Birleşmiş Milletler Yolsuzlukla Mücadele Sözleşmesi
- European Anti-Corruption Conventions – Avrupa Yolsuzlukla Mücadele Sözleşmeleri
- Brazilian Clean Company Act – Brezilya Temiz Şirket Yasası
- Canadian Corruption of Foreign Public Officials Act (CFPOA) – Kanada Yurtdışı İşlemlerde Kamu Görevlisine Rüşvetin Engellenmesi Yasası
- The Sapin II, Draft Bill for Transparency and Modernisation of the Economy – Fransız Şeffaflık ve Ekonominin

MODERNİZASYONU YASA TASARISI

İçinizden bir ses size, bütün bu yasa ve anlaşmaların sizi neden ilgilendirdiğini soruyor olmalı. Cevap basit... Tüm bu yasal düzenlemelerin ve sözleşmelerin ortak paydası o ülkenin vatandaşının yurt dışında (doğrudan veya araçlar üzerinden) rüşvet vermesini engellemeye yönelik olmaları.

Yani eğer bir İngiliz veya Alman şirketi ile çalışıyorsanız sizin kendi ülkenizde uyguladığınız yolsuzlukla mücadele risk yönetimi programı veya kısaca "etik ve uyum programınız" artık iş yaLuniğinizin şirket için bir sorumluluk haline geldi. Bir Amerikan şirketini temsil ediyorsanız ve bu şirket bir ihracatçı ise Amerikan Ticaret Odası (American Chamber of Commerce) sadece o şirketin bir uyum programı olması ile yetinmeyip sizin de bir uyum programınız olmasını mecburi kılıyor ve bu programın varlığı ile etkinliği konusunda detaylı bir denetim yapma sorumluluğunu da Amerikalı ortağınıza bırakıyor.

Yani, bugünün dünyasında, yabancı iş ortaklarınızla ilişkilerinizi sağlıklı sürdürürebilmek için onların hangi yerel hukuki riskleri yönettiklerini bilmek ve aynı kimliğe bürünmek zorundasınız.

Neden şimdi sorusunun birçok mantıklı cevabı olabilir ancak bunların başında "Yolsuzlukla mücadele, global şirketlerin kurulu oldukları veya halka açık oldukları ülkelerin uluslararası rekabet öncelikleri ve hukuki sorumlulukları haline geldi" önermesi var.

Uluslararası yasal mimarinin olgunlaşması ve kanun yapıcılarının yaLunırım gücünün artmış olması ise standardizasyon gereğinin ardındaki önemli bir diğer itici güç. Sonuç olarak yolsuzlukla mücadele dünyası sizin sandığınızdan çok daha hızlı dönüyor ve sizi hukukun doğrudan etkilemediğini düşündüğünüz her yasa iş yaLuniğinizin yabancı ortaklarınız üzerindeki baskısını artırıyor. Bu gelişmelerin ardında ahlaki yönelimler olduğunu lütfen düşünmeyin. Çerçevesi ülkelerin dış politikaları, dış ticarete adil rekabet zemini arayışları yani global siyaset ve ticaret dinamikleri ile belirlenmiş yeni bir oyun alanı içerisindeyiz. Bu yeni dünyanın kuralları ile ne kadar geç tanışırsanız işlerinizi sürdürmeniz ve geliştirmeniz o kadar zorlaşacak gibi gözüküyor. Bu küçük uyarıdan sonra gelin ISO 37001 incelememizi sürdürürelim...

NASIL BİR EKİP TARAFINDAN HAZIRLANDI?

İş dünyasının karşılaştığı düzenlemeler ve standardizasyon araçları karşısında ilk, ve çoğunlukla haklı, tepkisi bunları "işleri yavaşlatacak yeni bir bürokratik engel" olarak görmek yönünde oluyor.

Büyük çoğunluğu profesyonellerden oluşan, 28 ülkeden 50 yi aşkın uzmanın iki senelik çalışmasının sonucu olan ISO 37001 için yapılan tanım ise cesaret verici: "İş dünyası tarafından, iş dünyası ve her büyüklükteki şirket için hazırlanmış bir standart"

Standartta baktığım zaman, ISO 37001'in, yakın gelecekte tedarik zinciri yolsuzluk risk değerlendirme anketlerinin yerini almasına şaşırılmayacağına söylemeliyim. Uluslararası geçerliliği olan ve yerinde denetlenen bir standart varken hangi global şirket yerel risklerini kendi anketleri üzerinden yönetmek istesin ki?

YENİ OLAN NEDİR?

Eğer bu soruyu soran Amerika, İngiltere, Almanya, Kanada veya Fransa'da kurulu bir şirketin etik ve uyum yöneticisi ise cevap basit: "Yeni standart zaten yapmadığınız veya bilmediğiniz hiçbir şey getirmiyor". Ancak yurt dışında yolsuzlukla mücadele konusunda sert hukuki önlemler almış, uzman mahkemelerini kurmuş ve yaLunırımları uygulayan, gelişmiş bir yargı sistemi olan bir ülkede değilseniz ve yasalar

sizi zaten bu sistemleri kurmaya ve doğru çalıştırmaya yönlentmemişse standardın size katacakları var.

ISO 37001 ile tanımlanan sorumlulukların etki alanı nedir? Bir şirket sizden ISO 37001 sertifikası istiyorsa emin olun ya kendisinde de vardır veya etik ve uyum programları zaten dünya standardındadır. Zira üçüncü taraflarla ilgili risk değerlendirmesi (Third Party Due Dilligence) ISO 37001 ile gelen sorumlulukların başında geliyor. Şirketiniz bu denklemin iki tarafında da olduğunu unutmalısınız. Yani global şirkete karşı, bir tedarikçi olarak, ne kadar sorumlusanız kendi tedarik zinciri risk yönetiminizi de aynı titizlikle yapmak durumundasınız.

Bu temel ilke zaten etkin bir etik ve uyum programının ruhunu oluşturuyor. Siz kendinizi nasıl bir kurumsal vatandaş olarak tanımlıyorsanız aynı tanıma uygun tedarikçilerle çalışmak da sizin sorumluluğunuz. Standart bu ve benzer sorumlulukları da tanımlıyor.

İşte birkaç örnek:

Risklerin tespitinde gerekli özenin gösterilmesi (Due dilligence) tespitte konu risklerin önemine ve ağırlığına uygun yapılmak zorundadır. Bunun anlamı, etik ve uyum yönetimi programınızın risklerin değerlendirilmesi, ölçülmesi, derecelendirilmesi ve haritalanması ile ilgili bir altyapıya sahip olmalıdır. Doğru ölçemediğinizi doğru yönetemezsiniz. Her paydaşınızla ilgili risk tespitiniz aynı olamaz. Örneğin tedarikçiniz ile müşterinizin yolsuzluk risklerini aynı araçla yönetemezsiniz. Müşterim neden yolsuzluk riski getirsin demeyin. Banka gibi yüksek regülasyonlara tabi bir şirketseniz, kamu ile iş yapıyorsanız veya kara para aklama operasyonunda hizmetine sıklıkla başvuru riskli sektörlerde iseniz "Müşterini tanı" (Know your customer) ilkesi risklerinizi yönetmekteki dominant faktör olabilir. Kırmızı bayrak; Şirketler risk tespitlerinde buz dağının üzerinde kalan konulara dikkat ederken bir çok küçük göstergesi gözden kaçıyor olabilirler. Örneğin rüşvet soruşturması geçirmiş bir şirket hemen radarlarınıza takılırken şirketin sicil kaydına dair kayıtlardaki tutarsızlıklar dikkatinizi çekmiyorsa veya imza sirküleri gibi şirket iç kontrollerine aykırılığın ortaya çıkartılması ile ilgili denetim mekanizmalarının varlığı ve işlevselliğini değerlendirmiyorsanız standardın gereğini karşılamıyor olabilirsiniz.

Yönetişim yapılanması: "Yönetim kurulu veya yöneticiler arasında özellikle şirketin müşterileri arasındaki bir kamu kurumundan veya bu kamu kurumları üzerinde baskı oluşturabilecek yetkiyle çalışmış bir kamu görevlisi var mıdır?" sorusu aklınıza gelmiyorsa risk yönetiminizi layıkıyla yaLuniğinizi iddia etmek zor olacaktır.

Standart, almanız gereken önlemleri ve uygulamanız gereken yöntemleri sıralamıyor; buna mukabil risklerinizi "makul ve orantılı" yöntemlerle ölçüp yöneten bir mekanizmanın varlığını sorguluyor. Elbette neyin makul olduğu tanımı hep bir tartışma konusu olarak kalacaktır; ancak ticari ilişki içindeki her şirket aslında hukuki bir riski de paylaşıyor ve birlikte yönetiyor demektir. Bu ilişki ve zamanla gelişecek karşılıklı talepler endüstri normlarını oluşturacak ve makul olanın tarifini kolaylaştıracaktır.

NASIL DENETLENECEK?

Yolsuzluk, etik ve uyum programı ile yönetilen en önemli risk. Bu programlarla ilgili hiçbir şey öğrenmediyseniz en azından herkese yanan bir program şablonu olamayacağını öğrendik.

Etik ve uyum programları şirketin ne ürettiği ile değil nasıl ürettiği ve kim olduğu ile ilgilidir. İlaveten, bir önceki sorunun cevabında geçen “makul ve orantılı” tanımı bile 37001 denetimini ISO tarafından hazırlanmış diğer tüm standartların denetiminden daha zor hale getiriyor. Bir şirkete özel riskin yönetim yönteminin standardı karşıladığı nasıl anlaşılacak? Bu soru altındaki bir diğer detay ise şudur: Etik ve uyum yöneticisi, herhangi bir uyumsuzluk durumundaki mütalaasını, tabi olunan kanunlar, şirketin yönetmek durumunda olduğu riskler, şirket kültürü, iş yapılan bölgenin sosyal yapısı ve kültürü, ortaya çıkan uyumsuzluğun dinamikleri, şirket politika ve prosedürleri gibi bir çok kriteri inceledikten ve yeterli bilgi ile donandıktan sonra verir. Dolayısıyla verdiği mütalaa veya kararın ileride hatalı çıkması o andaki kararın yanlış olduğu anlamına gelmeyebilir. Yani neyin makul olduğu kadar verilen kararın doğruluğu da içeriden bakan ve dışarıdan bakan göz için subjektif olabilir.

Örneğin yöneticiler ve çalışanların aynı içerikle ve aynı ortamda yolsuzlukla mücadele eğitimi alması veya almaması bile birçok meslektaşın hala tartıştığı bir konu. Dahası, işinde uzman bir uyum yöneticisi için bile sektör değiştirdiğinde yeni şirketinin dinamiklerini öğrenmek ve kararlarını bunları göz önünde bulundurarak vermek bir süreç gerektirirken hem meslek hem sektör tecrübesi buna yeterli olamayacak bir denetçinin vereceği görüş ne derece adil olabilir?

İki kere ikinin her zaman dört etmediği bir işlemde sonucun etkinliğini değerlendirecek mesleki, sektörel ve hukuki bilgi ile donanmış denetçilerin yetişmesi mümkün olacak mı?

SİZE DÜŞEN NEDİR?

Yabancı iş ortaklarınızın ilgili taleplerini ciddiye almak yerine

gönderdikleri etik kodunu imzalayıp unutmak refleksine sahip bir ticaret pratiğini yaşıyorsanız o zaman kolları sıvamanızın zamanı geldi demektir.

Sertifikasyon ve denetleme süreçlerinde ortaya çıkacak “yerel çözüm üreten” danışman firmalarla karşılaşacaksınız elbette ama bu konu diğer kodlara benzemiyor. Yabancı iş ortaklarınız üzerindeki hukuki baskı o kadar büyük ki içi doldurulmamış ve kurum kültürü haline gelmemiş bir sertifikanın fitili kısa bir bomba olduğunu fark ettiğinizde çok geç kalmış olabilirsiniz.

Benim vardığım sonuç, özellikle bir şirketin uyum hayatını kaotik hale getirebilecek kadar fazla kesişim kümesi olan, hukuka uygunluk (regulatory compliance) alanındaki risklerin etkin yönetimine destek olabilecek, tüm standartlara hakim olacak bir standarda ihtiyaç duyulduğu yönünde.

Bunun da ötesinde, özellikle tedarik zincirinde yolsuzlukla mücadele ve üçüncü tarafların risklerinin değerlendirilmesinde çok faydalı bir denetim aracı ile karşı karşıya olduğumuzu düşünüyorum.

Elbette düğmeye basıldığı gün yolsuzluk risklerinin yönetimi alanındaki tüm gri alanlar ortadan kalmayacak veya su kaçıran tüm delikler tıkanmış olmayacak. Bir standart içinde bile olsak öğrenme ve gelişme süreci hep devam edecek. Etik ve uyum yöneticisi, tasarladığı ve/veya yönettiği programın en temel özelliğinin sürekli öğrenmek, gelişmek ve adaLune olmak olduğunu bilir.

Dolayısıyla, standardın da öğrenip gelişecek bir dinamizmde olmasını yadırgamayacaktır. 🌐

Cruise İle Dünyanın Keşfi

New York ve Doğu Karayip Adaları Anıları (Norwegian Breakaway)

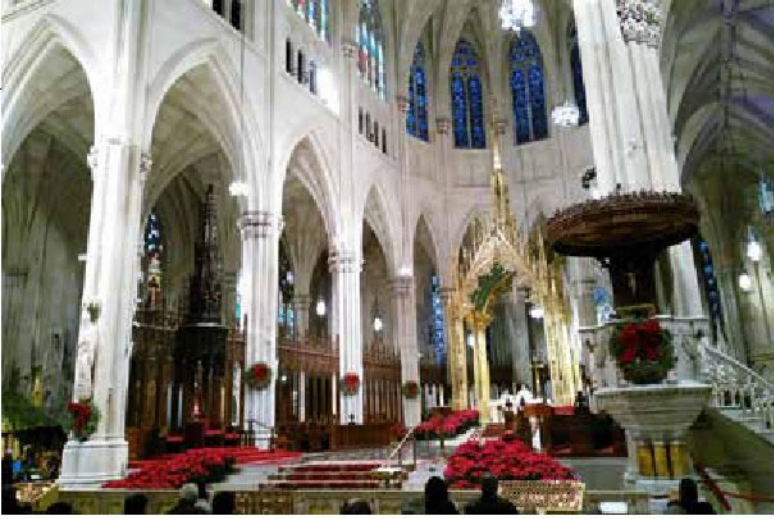
*Unutmayın, gezmek keşfetmektir, keşfetmek için ise
kaybolmak gerekir.*

H. OĞUZ ESEN
EGİAD ÜYESİ

topun indirilmesi olayını bu uyanık Amerikalılar paraya dönüştürmüşler. Biletler kişi başı 40\$. Peki nerede bu biletler? internette, peki nasıl alacağız? o da kalmamış, Karaborsada 120\$, yahu ne kıymetli topunuz varmış. Boş verelim topu, konseri dedik ve sokak eğlencelerine daldık. 3 saat sonra artık yılbaşı gezmemize ara veriyoruz. Otelimize dönmemiz ve 48 saatlik uykusuzluk ve yorgunluğu üzerimizden atmamız lazım.3 gün daha New York'dayız ve gezecek çok yer, alacak çok şey var. Aracımızı geceliği 42\$ ödediğimiz (evet bu gece yılbaşı ve manhattan'dayız) otoparktan alıp yola çıkıyoruz ve otelimizde giderek odamıza yerleşiyoruz. Her ne olursa olsun sıcak olması ve bu gece için bir yatağımızın olması bize yeterli. İyi geceler. Ohhhhhhh.

2. GÜN NEW YORK

Yeni yılın ilk gününe hoş geldiniz. GÜNAYDIN.

Bugün programımızda Woodbury Outlet alışveriş gezisi ve araba ile Manhattan turu var. Saat 9.30 da aracımıza biniyor ve yola koyuluyoruz. Hudson nehri boyunca kuzeye doğru çıkıyoruz. Kış olmasına rağmen güzel bir hava ve yaprakları dökülmüş ağaç manzaraları eşliğinde 1 saatte Woodbury Outlet'e varıyoruz. Burası 220 meşhur marka mağazalarının birlikte bulunduğu tek katlı binalarla çok güzel planlanmış bir AVM. Bizim Forum mağazaları konseLuni ve planlarını her haide buradan almışlar. Şehir mağazalarına göre evet ucuz ve buranın sihri kapılıp alışverişe dalıyorsunuz, ama bizim paramıza göre doları 3 ile çarpınca, memleketimizde de aynıını daha ucuza görünce niye ben bunu taşıdım deyip uyandığında tabii ki geç oluyor ama bu her mal için geçerli değil. Ucuza aldıklarımız da oluyor ama genel olarak ben yurt dışında alışveriş yapmıyorum.

Geziyorum, ve her şeyin tadına bakmaya çalışıyorum. Geçen seferki NY seyahatimde, sanatsal etkinlikleri gezdiğimden, bu sefer kuzenlerimin isteği doğrultusunda alışveriş keyfi ve dolaşma yaLunık. İyi ki araç kiralamışız. Bu seferimizde

de NY ve banliyölerini yorulmadan görme imkanımız oldu. Amerika'da bize araba kullanmak kolay. Yeter ki bütün kurallara uyun. Biz İstanbul'da araba kullanmış insanlarız. He heyyyt.

Şimdi buradan alışverişleri ifşa etmek istemiyorum. Öğle yemeği olarak o nefis hamburgerleri de yedikten sonraki o tarçinli keklerin tadını unutmak mümkün değil. Hava karardığında kar atıştırmaya başladığında hala alışveriş peşindeydik. Artık dönme zamanı ve yolda arabada yorgunluktan uyuklayanlara bir kahve molası ardından veriyorum ve uzun bir 4,5,6,7,8,9 ncu cadde, Brooklyn köprüsü, turundan sonra Lincoln tünelinden Jersey'e otelimize dönüyoruz. Haydi artık yatma zamanı.

NEW YORK MANHATTAN

Bugün programımızda Manhattan gezmesi var. Aracımızı bu sefer açık bir otoparka bıraktık (21\$) ve yürüyerek dolaşmaya başladık. Hemen 5. ve 6.caddeleri keşfetmeye başlıyoruz.

Önümüze çıkan St.Patrics Katedralinde günah çıkarılacak, o mistik hava koklanacak, kuzenler alışveriş yapacak, siparişler alınacak. Boydan boya bu iki uzun cadde 3 saat boyunca kat ediliyor, kahve molaları ardından Central Park'da büyük mola zamanı geldi. Kış mevsimi dolayısıyla, hava soğuk olsa da açık, bulutsuz olması gezmek için ideal bir gün bize göz kırıyor. İnsanlar çoluk çocuk parklarda dolaşiyor ve donmuş olan buz pistinde buz pateni yapıyorlar. Seyyar satıcılar her yanda, o meşhur atlı faytonlar asilzadeleri dolaştırır havada mutut 20 dakikalık turlarını 50\$ a yapıyorlar.

Times Square'in gecesini de yaşayacağız ama gündüzü de epey kalabalık. Broadway Showları tüm çekiciliği ile insanları kendisine çağırıyor ve bazı gişelerde kuyruklar başlamış bile. Hamburgerler Five Guys'dan yenecek. 4 kişi menü için 54 \$ ödüyoruz. Artık akşam oluyor ve buranın

edeceğimizden, benzin almak için girdiğimiz New Jersey'deki benzincinin önünden defalarca geçiyoruz veeee navigasyon aletine rağmen yolumuzu kaybediyoruz, ama bu sefer de, biz sakın ve olayları yolun akışına bırakmış şanslı kişiler, kendimizi New Jersey Liberty Parkında buluyoruz. Burada muhteşem bir Manhattan manzarası ile karşı karşıyayız. Güzel bir seyir yaLunıktan sonra ikiz kulelerde hayatını kaybedenlerin anısına yapılan anıtı ziyaret ettikten sonra Amerika'ya göçmelerin ilk geldiklerinde tutuldukları Ellis adası ve karantina sonrası tüm Amerika'ya dağıldıkları New Jersey tren istasyonunu görüyoruz, ama restorasyon dolayısıyla bu müthiş tarihi bina kapalıydı. İyi ki kaybolmuşuz yoksa burasını göremeyecektik. Özgürlük heykeline gidiş feribotları da buradan kalkıyor. Biletler 11\$. Bizim pek fazla vaktimiz olmadığından ve zaten gemi ile Özgürlük heykelinin hemen yanından geçerken doyusya seyretme ve bol bol resim çekme fırsatımız olacağından bu etkinliği pas geçiyoruz. Ancak sizlere dışarıdan çektiğim fotoğrafları sunabiliyorum.

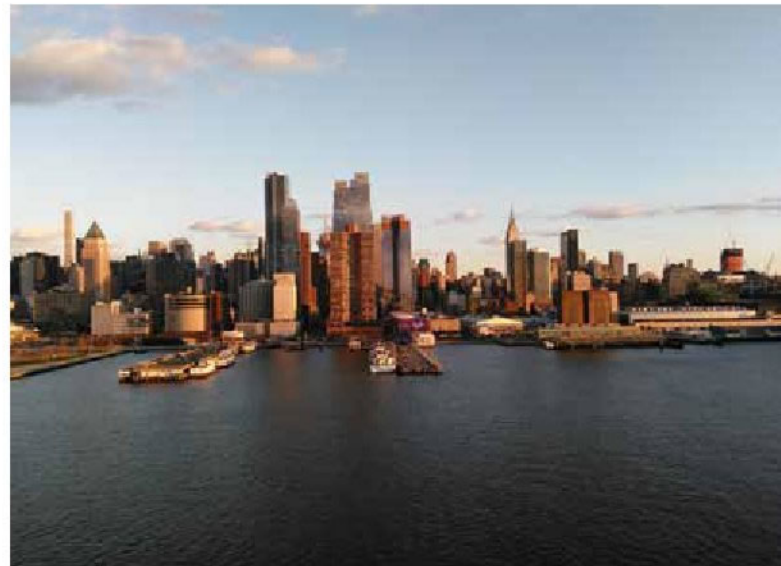
Buraya gelirken yol üzerinde gördüğümüz İNTERAKTİF Bilim Müzesini merak etmedim değil. Burada dünyanın en büyük IMax Dome salonu ve Hoberman Küresinin olduğunu biliyorum. Gemiye yetişmemiz gerektiğinden artık burasını da bir daha ki sefere bırakıyorum. Siz müsait olursanız, buraya bir ziyaret yapmanızı tavsiye ederim. Artık geç olmadan aracımızı yerine sağlam bir şekilde teslim etmemiz ve gemiye de salimen ulaşmamız lazım. Haydi bir hamle daha derken hayırlısı ile işte Manhattan cruise terminalindeyiz. Hanımları da bavulların başına diktikten sonra yakında bulunan araç kiralama ofisine aracımızı teslim ediyorum. Sonrası hemen bir taksiye atlayıp Cruise limanına geri geliyor ve geminin check-in işlemlerini yaLunırp gemi kartımızı aldıktan sonra artık gemimizdeyiz.

Gemimize ulaştığımızda artık herkes rahat bir nefes alıyor. Geminin o ihtişamı, hele o içeriye girişte gemi kartımın dit diye öttüğü giriş sinyali ve nefis geminin kendine has kokusu var ya, bana her seferimde doyumsuz keyifler yaşıyor, büyük mutluluk veriyor. Şimdi içerideyiz ve hemen güverteye çıkıp nefis Manhattan manzarasını seyretmek istiyorum. İçim kıpır kıpır. Yeniden doğmuş gibiyim. Guruldayan midelerimizi bir nebze susturmak için ise hemen yolcuların ağzına layık hazırlanmış olan 15. kattaki restorana öğle yemeğine çıkıyoruz. 15.Kat. Bu katı sakın unutmayın. Bu geminin 15 günlük seyahati boyunca en çok duyacağınız ve kullanacağımız kat. !

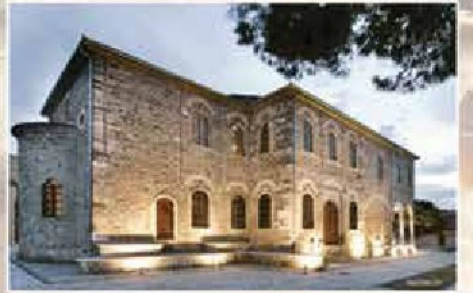
gecesini yaşamak da muhteşem bir his. Işıl ışıl binalar, yanıp sönen neon ışıklar, yılbaşı için hazırlanan mağaza süsleri hala görsel güzelliklerini yansıtmaya devam ediyor. Battery parka geliyoruz. Burasının buz pisti de her sene olduğu gibi açılmış ve buz pateni yapan genç yaşlı herkes burada. Frank Sinatra'nın New York ve Yılbaşı müzikleri çalıyor. Etrafındaki küçük hediyelik eşya satan portatif dükkanlar ise her yaşa ve her keseye uygun yiyecek ve giyeceklerle hediyelik objeler satıyor. Bunların hayatta hiç olmazsa 1 kere görülmesi ve yaşanması gerekli. Çok güzel bir akşamın ardından yine aracımıza binip otelimize doğru yola çıkmak gerekiyor ama önümüze meşhur Macys ve Victory Secret mağazası çıkıyor. Haydi girelim son bir kere daha diye hanımlar ısrar ediyorlar. Eh haydi buyurun bakalım diyoruz ama her nedense alacak bir şey bulamıyorlar. Hem kalabalık, hem alacağınızı 3 ile çarpacaksınız hem de yorulduk. 1 saatlik mola ardından toparlanıyoruz. Böylece bu günümüz sanatsal etkinlik olmadan avare gezme ile geçiyor. Yarın büyük gün. Gemimiz Norwegian Getaway'a bineceğiz ve 15 günlük karayipler maceramız başlayacak.

NEW YORK /LIBERTY PARK VE ÖZGÜRLÜK HEYKELİ VE GEMİYE KAVUŞMA

Seyahatimizin dördüncü gününde artık otelimizi büyük bir heyecan içerisinde terk ediyoruz. Aracımıza binip Manhattan Cruise limanına gidecek, gemimize kavuşacak ve esas maceramıza başlayacağız. Dolu depo ile aracı iade

“Tarihi Canlandıran Dokunuşlar...”

umart
mimarlık

Yemek sonrası saat 4pm (artık Amerikadayız!) olduğunda artık gemimizin limandan ayrılma zamanı geldiğini tüm NY u selamlayan geminin düdüğü sesinden anlıyoruz. Müthiş bir Manhattan manzarası eşliğinde Hudson nehri üzerinden çıkarak Özgürlük heykeli yanından geçiyor, okyanusa doğru yol alıyoruz. İnanın geminin sancak mı yoksa iskele tarafına mı bakacağımı şaşıyorum. Bir tarafta akşam güneşi vurmuş Skyline Manhattan manzarası, diğer tarafta ise Özgürlük heykeli yine beklerim efendim diyen gün batımı eşliğindeki el sallaması doyumsuz bir manzara oluşturuyor. Ama soğuk bunu bir nebze gölgeliyor. Güvertede fazla kalıp üşütmek istemem.

2015 yılının en iyi eğlence sunan gemisi ve 2015 yılının aileler için en iyi gemisi ve 2014 yılının en iyi özel restoranına sahip gemi unvanlarını almış olan Norwegian Breakaway, 2013 yılında denize indirilmiş. 4000 yolcu kapasiteli ve 1651 personelin hizmet ettiği gemimizi keşfetmek 2 günümüzü aldı.

New York Manhattan Limanından ayrıldıktan sonra okyanusta sakin dalgalar eşliğinde Bermuda adalarından geçerken, "haydi şeytan üçgeni bak buradayız, bizi de al başka diyarlara da götür, oraları da görelim ama sonra aldığın yere bırak" demek geldi içimden. Eh ne de olsa öteki dünya dahil bütün evreni gezmeye hazırız. Demek ki gezgin olmak böyle bir şey. Bu arada Bermuda şeytan üçgeninin 2 bin küsur m. Derinliğinde bulunan kristal dev piramitler ve buradan gelen yüksek enerjinin muhakkak bununla ilgisi var diyorum. Bu konuda detaylı yazıları internetten okudum. İlgilenenlere duyurulur.

O gece geminin 20 küsur temalı restoranından hangisinde yemek yiyeceğimize karar vermekte bayağı zorlandık. "Free Style" konseptinde olan bu gemide istediğiniz zamanda, istediğiniz restoranda yemek yiyebiliyorsunuz. Kıyafet zorunluluğu yok.

İster 15.kattaki Garden Cafe açık büfe restoranında gözünüzün gördüğü, gönlünüzün beğendiği yemeği alın, ister 5 kattaki Manhattan restoranında menüden beğendiklerinizi müzikal şovlar eşliğinde tadın, keyfiniz bilir. Biz bu akşam 5. kattaki Taste restoranında menüden seçtiklerimizi ilk gece şerefine açtığımız 1 şişe Fransız şarabı eşliğinde yemeğe karar verdik. Yemekte neler mi yedik. O hoo canınız ne istiyorsa var. 12 çeşit yemek ve tatlılardan elbet yiyecek bir şeyler bulursunuz. Hele bir de 25\$ lık Fransız şarabı eşliğinde ne olsa gider.

Yemek sonrası hoş geldiniz şovu büyük tiyatrodan gösterilecek. Orada da yerimizi alıyoruz ve ilk gecenin keyfine diyecek bir şey bulamıyoruz. Kahveler 15 katta ve hava soğuk olmasına rağmen içimize bir nefes okyanus havası çekiyoruz ve bu yorgunluk ve rahavetten sonra gözümüz ne disko ne de başka eğlence istiyor. Doğruca yataklara. Yarın istediğimiz saatte uyanacağız ve keyifli bir geç kahvaltı sonrası alışveriş dükkanlarını ve gemiyi keşfetmeye devam edeceğiz. Çünkü yarın deniz günü.

Odamıza girdiğimizde bizi bir sürpriz karşılıyor. Havludan yapılmış hayvan şekilleri ve çikolata. Yarının gemi bülteni ve bir adet de sanat galerisine davetiye. Şimdi bülteni okuyup yarınki aktiviteler ile ilgili dersimi çalışmam lazım. Yoksa arkadaşlarımdan çenesinden kurtulamam!!

Gemideki 2.günümüzde hava sıcaklığı 3 derece daha ısınsa da yine üşütüyor. Güneye doğru yol alırken artık hava sıcaklığı her gün 3-5 derece artacak ve Miami hizasından sonra sıcak iklimlere gelmiş olacağız.

Bugün ve yarın sabah, saat 9 gibi 15 kattaki Garden Café de kahvaltımızı alacağız. Buluşma yerimizi bir gün öncesinden kararlaştırdık. Randevu yerini ve saatini belirlemez isek bu koca gemide buluşmanız zor olur. Buradaki çok çeşitli yiyeceklerden bizim favorimiz tatlılar, ceviz ve meyveler. Her sabah bir tabak dolusu ceviz ile kendimizi besliyoruz. İsteğimize göre omletlerimizi de yaLunırıyor ve afiyetle kahvaltımızı yapıyoruz.

Şimdi artık gemideki aktivitelere katılma zamanı. Bakalım bültenimizde neler var bir sayalım. Havuz başı eğlenceleri daha başlamadı. Çünkü havalar daha soğuk 2 gün daha sabredin yavrularım bakın ne eğleneceğiz buralarda. Bugün Spa merkezinde akupunktur başlangıç kursu, bira tadımı, Mr.Antuan eşliğinde Broadway dansları kursu, Bingo , Bilgi yarışmaları, ücretsiz mücevher temizleme gösterisi, aile içi kart oyunları, tekler buluşması gibi vakit geçirici oyunlar oynamak yanında dağ tırmanışı, güverte koşusu, ping pong ve aletli jimnastik gibi sporları da yapabilirsiniz. Akşama ise "Burn the Floor" adlı broadway dans gösterisini izlemeye gideceğiz. You tube da bu gösteriyi izlemek ister misiniz? İşte buyurun öyleyse bir demosu : <https://youtu.be/YbiRSe1Qe-o>

Bu gemide dolaşmak da kolay değil. Her seferinde 5. kattaki odamıza git, sonra 15.kata çık, atıştır, 7.kata in mağazalardaki saatlere, mücevherlere parfümleri kokla, bak, 5. kata in canlı Ariel&Matheu'nun müziklerini dinle. Çok ama çok yoruluyoruz!!

Bu arada gemi gidiyor biliyor musunuz? Gemimiz engin okyanus sularında, uçsuz bucaksız denizlerde sessiz ve en ufak bir sallanma olmadan hedefine doğru ilerliyor. Hedefimiz yarın gezeceğimiz Porto Rico adasının baş şehri : San Juan .

SAN JUAN/PORTO RICO

Sabah uyandıığımızda gemide hala kara görüldü işaretini veren yok. Öyleyse rahat rahat kahvaltımızı yapabiliriz. Omletlerimizi yaLunırıyoruz. Meyvelere ise laf yok. En çok ananas ve papaya seviyoruz. Zaten bizim masaya meyve, ceviz ve tatlı almamıza gerek yok. Sağ olsun kuzenim, siz de yersiniz diyerek bol bol alıyor. eşinin tüm ikazlarına rağmen çoğunu da kendisi yiyor, ama buradan hakkını vermemiz lazım sporunu ve güverte koşusunu da ihmal etmiyor. Hatta eşi peşinden tek tek adımlarını sayıyor. Bugün 7000 adım attık, yarın 10000 adım atmamız lazım diyerekten adımlarımız hep sayımda.

Geminin programına göre öğleden sonra 3 civarında San Juan limanına yanaşmamız lazım ve öyle de oluyor. Program hiç şaşmıyor. Hava sıcaklığı 27 dereceye çıktı. Bu gece saat 9.30 da gemiye dönmemiz lazım. Yuppilii akşama, kafaları karada çekeceğiz. Haydi bakalım öyleyse öğle yemeğimizi de sıkı bir şekilde yedikten sonra, hatta yanımıza birer elma ve muzdan oluşan kumanyamızı da aldıktan sonra karaya ayak basıyoruz.

Gemiden çıkınca bizi Kristof Kolomb'un gemisi karşılıyor. Hemen burasının tarihini anlatıyorum bakın dinleyin.1508 yılında Kristof Kolomb tarafından keşfedilen karayiplerin en büyük adalarından biri olan Porto Riko, Atlantik okyanusundan gelen sıcak su akıntılarının sayesinde gemilerin Avrupa ve Afrika kıyılarından buralara kolaylıkla

ulaşılmasını sağlıyormuş. Bu nedenle Karayiplerin de giriş kapısı olarak adlandırılan Porto Riko, keşfinden itibaren Avrupalıların, bilhassa İspanyol ve İngilizlerin gözlerini diktikleri ve uğruna birçok savaşlar yaLunıği bir adadır. 1898 yılında ise en son savaşta Amerikalıların eline geçmiş ve daha sonra da 1983 yılında Dünya mirası koruma listesine alınmıştır. İşte şimdi gezeceğimiz San Cristobal ve El Moro kaleleri bu savaşlardaki en önemli savunma kaleleri imiş. Bu kaleler sayesinde İspanyollar 10 nesil boyunca buralara sahiplenmişler, ticaret yapmışlar ve buraların zenginliklerini kendi ülkelerine taşımışlardır. Şimdi, A.B.D.nin bir eyaleti olan Porto Rico, kendi iç işlerinde bağımsız, Amerikanın bir eyaleti olmasına rağmen kongresinde 1 üye ile temsil edilmekte ancak oy kullanma hakkı yokmuş. İngilizce ve İspanyolca ana lisanlardır ve en çok İspanyolca konuşulur. Şimdi ilk olarak ücretsiz eski şehir turu yapan turistik trolleylerin ilk durağına doğru yürüyoruz. Bugün bayram olduğundan, şanssızlığımızdan tek bir araç çalışıyor ve dolayısıyla da kuyruk var. Gelen araç da dolu olunca bize tavanvayı kullanmak kalıyor. Yani yürüyerek gezimize başlıyoruz. İlk olarak San Cristobal Kalesine çıkıyoruz. Kapı girişinde nöbet tutan İspanyol askerleri ile sohbet ediyor ve hatıra fotoğrafı çektiriyoruz.

Atlas okyanusu kıyısında ve iki kaleyi birbirine bağlayan surların çevrelediği okyanus manzaralı yoldaki 3 km lik bir yürüyüşten sonra El Moro kalesine ulaşıyoruz. Yolumuz üzerindeki filmlere konu olan ve turistik meşhur Santa Maria Magdalena mezarlığını görmeden geçemeyeceğiz. Tabii sıcaktan ve yürümekten yorulduk ve acıktık. El Moro kalesini çevreleyen yeşil çimenlerin üzerine uzanıyoruz. Meyvelerimizi yemeyi hak ettik.

Kalenin kapısına geldiğimizde İspanyol askerler bizi içeriye girmemizi engellediler. Giriş 5\$. Bizde taşla toprağa para verecek göz var mı? Var tabii ki. Geçen sefer, içerisini gezdiğim için bu seferimde es geçiyorum. Sokaklar yürümekle aşınmaz. Doğru bir laf. Hele bu deyiş burada, San Juan'da daha da geçerli. Bu sokaklar, bu parke taşları 500 yıldır aşınmamış ve eskimemiş. Niye biliyor musunuz? Bunlar İspanyol gemilerini Avrupa'dan gelirken geminin dengesini sağlamak için kullandıkları "bazalt" safra taşları. Renkleri de bundan dolayı mavi. İspanya'dan gemiler buraya gelirken, bu taşlar sayesinde ağırlık ve denge sağlıyorlar, giderken de bunları burada bırakıp safra olarak, sömürdükleri altın ve gümüşü ülkelerine götürüyorlardı. Bakar mısınız şu taşların tarihine. Haluk yine o yeni Skechers ayakkabıları ile bu taşlarda adeta nispet yapar gibi poz veriyor. Zaten bütün gezi boyunca niye NY'da Woodbury outlet'de 10 tane daha bundan almadım diye bu ayakkabılar konuşuldu. Kaça aldığı merak ediyor musunuz? 2 çifti/65\$.

Hava hafiften kararmaya başladı ve bir kahve molası daha verelim diyoruz. Ama hem wifi kullanmak, hem de dinlenmek için oturduğumuz kafede, buranın meşhur romlarının tadına bakmadan olmaz diyoruz ve hoop birinci kadeh fondip gitti bile. Burası bize pahalıya patlayabilir, kadehler çabuk bitiyor. Wifi haberleşmemiz bittikten sonra yolumuza devam ediyoruz ve marketten 1 şişe rom gemide tüketilmek üzere zulalanıyor. Sonrasında deniz kıyısında bir parka oturuyoruz ve cola-romlar içilsin, kadehler boşalsın, kahkahalar San Juan'ı inletsin derken kafaları buluyoruz.(rom kadehi 1,5\$) İşte bir keyifli an, keyifli bir akşam daha sona eriyor. Gemiye dönerken yol üzerinde Karayiplerin meşhur banı Senior Frog'lardan birine uğruyoruz. Biraz dans, biraz balon şapkalar ve şamata. Artık gemimize dönelim mi? ne dersiniz? Yorulduk yahu.

San Juan'a yaLuniğim bu ikinci seferimde daha çok keyif ve şamata yaparak eğlenme yolunu seçtim. Geçen seferki MSC Divina gemisi ile yaLuniğim gezimde daha çok yer ve detay anlatmıştım. Bu konuda daha detaylı bir gezi yazısı okumak istiyorsanız www.gezimanya.com sitesinden San Juan'ı olumanızı tavsiye ederim. Allah kısmet ederse bir dahaki gelişimde yeni şehri ve yağmur ormanlarına gitmeyi düşünebilirim.

Devamı bir sonraki sayıya.. 🌐

JANTLARIMIZI TEKNOLOJİNİN GÜCÜYLE TAMAMLİYORUZ!

“Dünyanın en büyük otomotiv markalarının tercihi CMS jant; çünkü 80 kişiden oluşan ArGe ekibimiz daha iyisini üretmek için çalışıyor. Bugüne kadar yaptığımız 56 milyon TL’lik yatırımın göstergesi olan 12 bilimsel yayın, 10 TÜBİTAK projesi, 8 SANTEZ projesi ve 18 Fikri Mülkiyet Hakkı ile geliştirmeye devam ediyoruz.”

CMS

www.cms.com.tr

Yeni Sezonda Renkli Rüyalar

HAZIRLAYAN: Naz TÜKEL

Renklerin ve desenlerin dikkat çektiği bu sezonda birçok tasarımcı rengarenk rüya kurmuş ve tasarımlarına da bunların güzelliğini yansıtmış. Gucci'nin pembeyle eğlencesinden, kazakların yeni dünyasına; deri ceketlerin ruhunuzu anlatmasından, ayaklarımızın yeni konforuna kadar bu sezon hakkında bilmek isteyeceğiniz yenilikleri sizlere getirdik...

GUCCI'NİN PEMBE DÜŞÜ

Bu sezonun en çok dikkat çeken ismi muhtemelen Gucci. Markanın kreatif direktörü Alessandro Michael yaLuniği tasarımların kalitesi ve farklılığıyla değil, aynı zamanda renk seçimleri ile herkesi şaşırttı. Nostajik bir havaya sahip olan bu koleksiyon biraz Rönesans'dan biraz 70'lerin spor tarzından, biraz da 80'lerin İtalyan ve Fransız modasından esinlenilmiş nostajik bir havaya sahip. Sonbahar/Kış koleksiyonlarında görmeye çok alışık olmadığımız renkler ise bu sefer tüm dikkatleri üzerine çekiyor. Koleksiyonda ise en etkili renk pembe. Pemenin diğer renklerle mükemmel bir uyum içinde olduğu bu koleksiyon, bütün sezonun renk ve tasarım algısını değiştiriyor. Pembe takım elbiselerden ayakkabılara kadar bu rengin her tonunu bulabileceğiniz bu koleksiyonda ise en çok kürk dikkatleri üzerine topluyor. Ağustos ve Eylül aylarında dünya çapında birçok dergide veya kapağında bu tasarımı bulabilirsiniz.

Gucci

Maison Margiela

KAZAKLARDA YENİ DÖNEM

Eski ve sıkıcı kazaklardan kurtulma zamanı geldi. Bu sezon tasarımcılar kış için uygun görülen koyu renklere kreasyonlarında çok yer vermediler. Kazaklarda rahatlıktan ödün vermeden renklenme akımına uydu. Klasik modellerden ve renklerden çıkılıp farklı desenler, işlemler ve eğlenceli renkler ön plana çıktı. Dikkatimi çekenler ise Maison Margiela'nın yeşil ve toprak tonlarının baskın olduğu çizgili kazak ile Valentino'nun işlemeli kırmızı kazağı. Stilleri birbirinden çok farklı olan bu iki kazağın ortak özellikleri klasikle alışılmışın dışını aynı yerde bulundurmaları. Biri klasik bir modeli değişik desenlerle sunarken, öteki ise alışılmış işlemeyi dikkat çekici bir omuz detayı ve renk seçimiyle süslüyor. Sonbaharda farklı bir görüntüye sahip olmak istiyorsanız renkli ve farklı kazaklara dolabınızda yer açın.

Valentino

Alexander
McQueen

Gucci

Zara

İÇİMİZDEKİ VAHŞİLİK

Sonbaharın en kullanışlı parçalarından biri deri ceket. Bir kadının şıklığını kaybetmeden içindeki vahşi ve deli ruhu en güzel gösterenlerden biridir deri ceket. Bu sezonda yine beklentileri karşılıyorlar. Özgür, çılgın ve havalı modeller ile herkes ruhunu yansıtabileceği ceket kolayca bulabilir. Bunların en kolay yanı ise ister bir elbisenin üstüne, ister şık bir pantolon ile, isterseniz de eğlenceli bir etekle kombinlenerek farklı tarzlar elde edilebilmeleri. Zara'nın pembe ceket tatlı bir hava yaratırken Alexander McQueen'in kadife detaylı deri ceket ise şık ama vahşi bir görüntüyü veriyor. Gucci'nin sırt detaylı ceket ise çok dikkat çeken parçalardan biri. Eğlencenin, sanatsallığın, özgürlüğün ve çılgınlığın mükemmel bir ahenk içinde olduğu bu parça, hem sokak ruhunu hem de nostaljiyi yansıtıyor.

MODA

Valentino

ROMANTİK AYAKLAR

Romantizmin ve ayakkabının güçlü buluşması, Mary Jane modeli. Bu sene büyük bir geri dönüş yapan bu model sizi büyük bir dertten kurtaracak. İster işe, ister akşam yemeğine, ister bir kokteyle, isterseniz de hafta sonu giyebileceğiniz bu model çeşitli topuk boylarına ve dokulara sahip. Kadifeden deriye, süetden dantele bir sürü çeşidini bulabileceğiniz bu ayakkabıları ister renkli bir çorap ile giyin, ister klasik tarzla birleştirin. Bu modelin en güzel özelliği ise rahatlığı. Ayağınız yorulmadan rahatça eğlenebileceğiniz veya çalışabileceğiniz bir ayakkabı. Bu ayakkabıları kolayca çeşitli mağaza ve markalarda bulabilirsiniz.

Maolo Blanhik

Marni

**BAŞAK
ÇAYIR**

1. Kısaca kendinizi tanıtır mısınız?

1991 İzmir doğumluyum. Lise öğrenimimi Bornova Koleji'nde tamamladıktan sonra Lisans eğitimime Yaşar Üniversitesi'nde devam ettim. Yüksek Lisansımı da yine aynı üniversitede İşletme Mühendisliği bölümünde yaptım. Aynı zamanda Açık Öğretim Lojistik bölümüne devam etmekteyim. Lisans öğrenimim

boyunca özel sektörlerde stajyer olarak çalıştıktan sonra 2014 yılından beri aile şirketimizde çalışmaktayım.

2. Hobilerinizi bizimle paylaşır mısınız?

Sporla uğraşmayı seviyorum. Hayatımın hemen hemen her döneminde spora vakit ayırmaya çalışırım. Özellikle akşam saatlerinde doğa yürüyüşleri vazgeçilmezlerim arasındadır. Seyahat etmekten fazlasıyla hoşlanırım. Özellikle yeni yerler keşfedip, çevremdekilere önerilerde bulunurum. Dans kurslarına da vakit buldukça gitmeye çalışırım.

3. Hangi sektörde faaliyette bulunuyorsunuz? İşiniz ile ilgili kısaca bilgi verir misiniz? Faaliyette bulunduğunuz sektördeki gelişmeleri anlatır mısınız?

Biz Murat Çay Lojistik olarak, yurt içinde komple sigortalı kamyon-tır taşımacılığı yapmaktayız. Şirketimiz; 1985 yılında, Cevdet Çayır tarafından kurulmuştur. Müşterilerimize lojistik çözümler sunmaktayız. Faaliyet alanlarımız: komple şehir içi - şehirlerarası taşımacılık, liman transferleri, firmaya özel proje taşımacılığıdır. Merkezimiz İzmir olmakla birlikte, İstanbul Anadolu-Avrupa ve Trakya bölgelerinde de şubelerimiz bulunmaktadır. Bu üç bölge de faaliyetlerimizi sürdürüyor olmamız, müşteriye cevap vermemizi hızlandırmaktadır. İzmir ve İstanbul'un öncü firmalarıyla çalışmalarımız devam etmektedir. Lojistik sektörü zamanla gelişim göstermektedir. Özellikle 2014 yılından itibaren Türkiye'de gündeme gelen "Karayollarında Tehlikeli Madde Taşımacılığı" bizim de yakından takip ettiğimiz konular arasındadır. Bu anlamda tüm belgelerimizi almış bulunmaktayız. Mevzuat ile ilgili gerekli eğitimimi tamamladıktan sonra Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanı oldum. Özellikle Lojistik firmaların bu konu üzerinde durmaları gerektiğini düşünüyorum.

4- 2016'ya ilişkin değerlendirmenizi, 2017'ye ilişkin ise beklentilerinizi paylaşır mısınız?

2016 yılının tüm sektörlerde çok çetin geçtiğini

düşünüyorum. Piyasanın durumunu öngörememek beraberinde yeni yatırımları askıya almamıza sebep oldu. Özellikle 2017 yılında Türkiye'de yaşanan tüm olumsuzlukların sona ermesini diliyorum. Yeni yatırımların olduğu, ekonomik anlamda beklentilerin ve hedeflerin tuttuğu bir yıl olmasını isterim.

5. Neden EĞİAD? EĞİAD'dan beklentileriniz neler? EĞİAD'ın çalışmaları hakkında görüşleriniz neler?

İzmir'in en önemli Sivil Toplum Kuruluşu ve ülkenin geleceğine yönelik birçok organizasyonda aktif olarak rol aldığına inandığım bir STK olduğu için EĞİAD. EĞİAD'ın Vizyon ve Misyonuna uygun çalışmalar yaptığını düşünüyorum.

**EMRE
AKOĞLU**

1. Kısaca kendinizi tanıtır mısınız?

1975 Aydın doğumluyum. Girne Amerikan Üniversitesi Mimarlık Bölümü'nden 2000 yılında mezun oldum. Meslek hayatıma Bodrum'da başladım. 2002 yılında İzmir'e yerleştim. Evli ve 2 çocuk babasıyım. Mesleki faaliyetlerime, Emre Akoğlu Mimarlık olarak kurduğum firmamda devam

etmekteyim. Ağırlıklı olarak iç mekan tasarımları ve uygulamaları yapmaktayız. Ofisimiz Folkart Towers A kule 39. katta bulunmakta.

2. Hobilerinizi bizimle paylaşır mısınız?

Boş zamanlarımda yapmaktan en keyif aldığım şeyler, seyahat etmek ve bisiklet turlarına çıkmaktır. Seyahatler ve iş alanımla alakalı fuarları takip etmek, yeni şehirleri keşfedip yeni bakış açıları yakalamak ve perspektifimi geliştirmek için bana çok yardımcı oluyor. Erken planlanan seyahatler benim için bir hedef oluyor ve iş hayatında daha motive çalışmamı sağlıyor. Önümüzdeki yazı kadar planlanmış 2 gezi de fuar seyahatim var.

Sabah erken saatte çıktığım bisiklet turları ise, doğada şehirden uzak nefes alma ve güne daha zinde başlama imkanı veriyor. Her biri 40 km civarında yaptığımız bu turlar sosyal olarak da beni güne pozitif yönde hazırlıyor. Hafta sonları ise ailecek ve dostlarla çıktığımız ufak geziler ve uzun yemeklerle yeni yerler keşfetmekten hoşlanıyorum.

3. Hangi sektörde faaliyette bulunuyorsunuz? İşiniz ile ilgili kısaca bilgi verir misiniz? Faaliyette bulunduğunuz sektördeki gelişmeleri anlatır mısınız?

Emre Akoğlu Mimarlık olarak inşaat sektörü içinde yer alan mimari tasarım, uygulama ve taahhüt işlerini yapmaktayız. İç mekan tasarımı ve uygulaması yaptığımız projelerde, kişiye veya kuruma özel ihtiyaçlar doğrultusunda doğru tasarımı hayata geçiriyoruz. Bu kişiye özel olduğunda, daire, villa veya ofis; yine kuruma özel olduğunda ise ofis, fabrika yönetim binaları, okul, restoran ve hatta müze binası tasarımı olabiliyor.

Sektör, nihai kullanıcı anlamında son yıllarda farklılık gösteriyor. Kişi veya kurumlar, iç mekan planlamasında mimarla buluşan tasarımın hayat konforu veya iş veriminin pozitif yönde arttığının farkında. Bu farkındalıkla, kullanacakları mekanın ister konut isterse ticari alan olsun "unique" bir mekan olmasını istiyorlar. Bu sebeple de sektörde doğru iç mekan tasarımı için bir arayışa giriyorlar. Biz de bu noktada kişi ve kurumlara hizmet veriyoruz.

4- 2016'ya ilişkin değerlendirmenizi, 2017'ye ilişkin ise beklentilerinizi paylaşır mısınız?

2016 yılı ülkemizde siyasi ve ekonomik olarak çok hareketli bir yıl oldu. Başta turizm olmak üzere bir çok sektör, yıllık beklentilerinin altında seyrediyor. Bu devam eden inşaat sektörü projeleri için pek geçerli olmadı. Yeni projelerin de hayata geçirilmeye devam ettiğini görüyoruz. Bu anlamda inşaat için çok kötü bir yıl olduğunu söyleyemem. Yılın son çeyreğini henüz yaşamadık.

Yatırımcıların Türkiye'deki gelişmeler doğrultusunda askıya aldıkları bir takım projeler var. Bu son çeyrekte dünya ekonomisinde beklenen gelişmelerin muğlak açıklamalardan daha net açıklamalara geçeceğini düşünüyorum. Buna bağlı olarak da bekleyen yatırımların 2017 başında hayata geçeceğini ve genel bir ekonomik hareketlilik olacağını tahmin ediyorum.

5. Neden EGİAD? EGİAD'dan beklentileriniz neler? EGİAD'ın çalışmaları hakkında görüşleriniz neler?

Aynı ekonomik bölge içinde faaliyet gösteren, benzer olumlu-olumsuz etkenlerle karşı karşıya olan firmaların bir arada olduğu, karşılıklı bilgi, deneyim ve görüşlerin paylaşılabilirdiği bir dernek olması sebebiyle; EGİAD içinde yer almak ve bölge adına yapılabilecek faaliyetlerin içinde olmak istedim. Ortak hedefin büyümek, büyümek ve bölgeyi geliştirmek olduğuna inandığım ve faaliyetleriyle de tüm Türkiye'ye bunu ispatlayan EGİAD'ın bir parçası olmaktan çok memnunum.

**MAHİR
KAPLAN**

1. Kısaca kendinizi tanıtır mısınız?

Restorasyon uzmanı inşaat mühendisiyim. 41 yaşındayım. Çocukluğum İstanbul'da geçti. İstanbul Vefa Lisesi'ni bitirdikten sonra 1994 yılında İzmir'e Üniversite eğitimim için geldim. Sonra burada yaşamımı devam ettirmeye karar verdim. Evi ve 2 çocuk babasıyım.

2. Hobilerinizi bizimle paylaşır mısınız?

Kitap okumayı, tarihi mekânları gezmeyi, Beşiktaş maçlarını izlemeyi, yüzmeyi ve seyahat etmeyi çok severim.

3. Hangi sektörde faaliyette bulunuyorsunuz? İşiniz ile ilgili kısaca bilgi verir misiniz? Faaliyette bulunduğunuz sektördeki gelişmeleri anlatır mısınız?

Inşaat sektöründe UMART mimarlık olarak sadece tarihi yapıların restorasyonu alanında faaliyet gösteriyoruz. Proje, Müşavirlik ve Uygulama olarak yaklaşık 10 yıldır hizmet vermekteyiz. Bugüne kadar hem Ege bölgesinde hem de Türkiye genelinde birçok tarihi eserin restorasyonu çalışmalarında bulunduk. Kültür varlığı ve restorasyon bilincinin son dönemlerde daha çok ön plana çıktığı ülkemizde, birçok tarihi yapının değişik amaçlarla günlük yaşama kazandırıldığını görmekteyiz. Tabii ki bu durum bizleri çok mutlu etmektedir. Ancak her biri geçmişe ait birer belge niteliğinde olan bu eserlerin, tarihi yaşanmışlığa duyulan saygı çerçevesinde ayağa kaldırılması ve korunması gerekmektedir. Bunun için de kültür bilincimizi ve bu eserlere dokunacak ellerin yeteneğini artırmak zorundayız.

4- 2016'ya ilişkin değerlendirmenizi, 2017'ye ilişkin ise beklentilerinizi paylaşır mısınız?

Ülkemizin içinde bulunduğu yıl içinde çok ciddi toplumsal olayları yaşadığını hep birlikte gördük. Demokrasi anlamında millet olarak birliğimizi bozmadan birlikte örnek duruşlar sergiledik. 2017 yılının hem ekonomik hem de demokrasi anlamında ülkemize ve tüm dünyaya barış, mutluluk ve bolluk getirmesini diliyorum.

5. Neden EGİAD? EGİAD'dan beklentileriniz neler? EGİAD'ın çalışmaları hakkında görüşleriniz neler?

Öncü ve güçlü bir genç STK olduğu için EGİAD'lı olmayı seçtim. Yerel ve ülke genelinde daha etkin projelerin hayata geçirilmesi, aktif üye sayısının artması ilk beklentilerim arasında olup; EGİAD'ın bugüne kadar yapmış olduğu çalışmaları her açıdan iş dünyasına katkı koyucu, çağdaş ve başarılı görüyorum.

**SAFTER FERİT
GİRİTLİOĞLU**

1. Kısaca kendinizi tanıtır mısınız?

1987 İzmir doğumlu Manisalı, Girit kökenli bir ailenin oğluyum. İlköğretim hayatımı İzmir Özel Türk Koleji'nde, Lise öğrenimimi Manisa Doruk Koleji ve Lisans eğitimimi de Yaşar Üniversitesi İngilizce İşletme Bölümü'nde tamamlayıp İngiltere'ye yerleştim.

1 yıla yakın bir süre yaşadığıktan sonra dönüp aile şirketim olan Giritligil A.Ş.'nin başına geçtim.

2. Hobilerinizi bizimle paylaşır mısınız?

Tam bir futbol aşığiyim diye kendimi tanımlayabilirim. Futbol oynamak, ülkemizdeki ve Avrupa'daki maçları yerinde canlı takip etmek, stadyumları gezmek, farklı atmosferleri yaşamak en büyük tutkumdur. Ayrıca Yaşar Üniversitesi Amerikan futbol takımı Admirals'ın kurucu oyuncularından biri olarak defans kaptanlığı yaptığım yıllardan beri iyi bir NFL ve ülkemiz Amerikan futbol liglerinin takipçisiyim. Zaman buldukça seyahat etmeyi farklı ülkeler ve başka kültürler tanımayı seviyorum.

3. Hangi sektörde faaliyette bulunuyorsunuz? İşiniz ile ilgili kısaca bilgi verir misiniz? Faaliyette bulunduğunuz sektördeki gelişmeleri anlatır mısınız?

Giritligil ailesi olarak 3 ayrı sektörde yatırımlarımız bulunmaktadır.

■ 60'lı yıllardan bu yana tarımsal alanda çeşitli ürünlerin yetiştiriciliğini ve işleme sürecini yapmaktayız. Başlıca tarımsal ürün kalemlerimiz içerisinde; pamuk-çirçir, zeytin, üzüm, buğday ve mısır yer almaktadır.

■ Turizm alanında bulunan yatırımlarımızdan sahibi olduğum tarihi Çeşme Rasim Palas Oteli'nin restorasyon çalışmalarını 2017 yılının ilk yarısında tamamlayıp önümüzdeki yaz sezonuna bu tarihi yapıyı tüm misafirlerimizin hizmetine sunmayı hedeflemekteyiz.

■ İnşaat alanındaki yatırımlarımız Manisa bölgesi ağırlıklı devam etmektedir.

4- 2016'ya ilişkin değerlendirmenizi, 2017'ye ilişkin ise beklentilerinizi paylaşır mısınız?

2016 yılında yaşanan iç ve dış olumsuzluklardan ötürü tüm sektörlerin iyi bir yıl geçirmediği kanaatindeyim. 2017 yılında tüm küresel olumsuzluklardan uzak, refah ve kazançlı bir iç piyasa ekonomisi doğrultusunda; başarıların bol olmasını temenni ediyorum.

5. Neden EĞİAD? EĞİAD'dan beklentileriniz neler? EĞİAD'ın çalışmaları hakkında görüşleriniz neler?

Türkiye'nin en güçlü Stk'larından bir tanesi olan EĞİAD platformunda yer almaktan mutlu ve gururluyum. EĞİAD bünyesinde bulunan tecrübeli ve başarılı iş adamlarının kıymetli bilgilerinin genç bir işadami olarak vizyonuma katacağı değerlerin bilinci içerisindeyim. Şirketimin uzun yıllardan beri faaliyet göstermiş olduğu alanlardaki deneyim ve birikimlerini değerli üyelerimiz ile paylaşarak en doğru ve en başarılı yol seçimlerini birlikte yapabileceğimiz kanaatindeyim.

**SEVİM
DOĞANOĞLU**

1. Kısaca kendinizi tanıtır mısınız?

13 Ocak 1981
Denizli doğumluyum.
Doğduğumdan beri İzmir'de yaşıyorum. Tüm eğitim öğretim hayatımı İzmir'de tamamladım. Dokuz Eylül mimarlık fakültesinden 2002 yılında mezun oldum. Öğrencilik yıllarımdan başlayarak 9 yıl kadar bir mimarlık firmasında önce part time sonra tam zamanlı olarak mesleğe adım attım.

Burada biriktirdiğim tecrübe ile 2009 yılında ortağımla birlikte, So Mimarlık olarak mimari ofisimizi ve aynı zamanda coffeemania kafe zincirini faaliyete geçirdik. 3 yıllık evliyim ve bir oğlum var.

2. Hobilerinizi bizimle paylaşır mısınız?

Aslında hobim çalışmak diyebilirim. Çalışmaktan inanılmaz keyif alıyorum. Çalışırken yenileniyorum, geliyorum ve üretiyor olmanın verdiği keyfi yaşıyorum. Zaten o kadar güzel bir iş alanım var ki her an başka bir işle uğraştığım için sıkılma fırsatım olmuyor. Bu ara işten kalan vaktimin çoğunu 15 aylık oğlumla ve ailemle geçiriyorum. Çocukların en iyi terapi olduğunu düşünüyorum. Bunun dışında en keyif aldığım hobi fotoğraf çekmek, seyahat etmek ve yeni yerler görmek, yeni tatlar keşfetmek.

3. Hangi sektörde faaliyette bulunuyorsunuz? İşiniz ile ilgili kısaca bilgi verir misiniz? Faaliyette bulunduğunuz sektördeki gelişmeleri anlatır mısınız?

Biz bünyemizde bulunan farklı şirketlerde aslında farklı ama birbiri ile organik bağı olan hizmetler veriyoruz. So Mimarlık olarak kendimizi Niş bir sektör olan gastronomi alanını seçtik. Coffeemania ile de her gün yenilenen ve gelişen kafe sektöründe "İnovatif olarak biz ne yapabiliriz?" diyerek işimize dört elle sarıldık. Böylece yıllar içinde bu iki firma ile hem mimari hem işletme alanında kendimizi geliştirme, yetiştirme ve hep ileriye dönük projeler yapma fırsatımız oldu. Şu anda mimarlık ofisimizde 6 mimarımızla hem kendi zincir mağazalarımıza, hem de yurtiçi yurtdışı kafe restoran tasarımlarına devam ediyoruz.

Ana şirketimiz olan Coffeemania olarak şu an toplamda 29 ilde 60 şube ile hizmet veriyoruz. Tüm mağazaların hizmetini İzmir'de merkez ofisimizden veriyoruz. Ofisimizin içinde kendi reklam ajansımız, satın alma birimimiz, işletme-denetim ve insan kaynağı desteği veren operasyon ekibimiz mevcut.

"Reklam Gurmesi" adını verdiğimiz profesyonel reklam ajansımız, mimari ekibimiz gibi aynı zamanda

gastronomi alanındaki farklı butik mağazalara ve zincirlere de hizmet vermekte.

Bunun dışında iyi kahve hedefiyle çıktığımız bu yolda yaptığımız çalışmalarla kendi kahvemizi üretmeye karar verdik ve kendi çekirdeklerimizi ithal ederek, kendi özel ve butik kavurma yöntemlerimiz ile üretime başladık. Bu firmamıza da kahve çekirdeklerinin yetişmesinde kahve ağaçlarını gölgesiyle korumayı üstlenen "Anne Ağacın" adını, yani "Coffeemamma" yı verdik. Üretim tesisimiz kendi içinde eğitimlerin verildiği, kahve tadımlarının yapıldığı ve çok özel kahvelerin üretildiği sadece bir fabrika değil, aynı zamanda bir ar-ge ve okul gibi çalışmakta. Yani özetle biz; So Mimarlık'ta tasarlıyoruz. Reklam gurmesinde marka lansmanını, kurumsal kimliği oluşturuyoruz. Coffeemamma markasında kahvem kahve kavurma şirketi ile en kaliteli kahve çekirdeklerini üretiyoruz. Coffeemania olarak yurtiçinde 29 il ile yurtdışında Malezya ve Suudi Arabistan olmak üzere birçok dış ülkeye hizmetimizi taşıyoruz.

4- 2016'ya ilişkin değerlendirmenizi, 2017'ye ilişkin ise beklentilerinizi paylaşır mısınız?

2016 çok zor bir seneydi. Toplum olarak maddi manevi çok üzücü ve yorucu bir yıl oldu. Buna rağmen çalışmaya ve üretmeye ülke olarak devam ediyoruz. Çok zor bir süreci ekonomik olarak olabildiğince az ama manevi olarak çok ciddi kayıplarla geçirdik ve geçirmeye devam ediyoruz. Ancak bizler, işine aşık ve çalıştığı sektöre vizyon ve heyecan katma sorumluluğunu üstlenen iş insanları olarak, her zaman pozitif düşünme sorumluluğunu üstümüzde taşıyoruz. 2016'nın şu son aylarında önce ülkemizde huzur ve sakinlik temenni ediyorum ve inanıyorum ki öyle de olacak.

Tüm olumsuzluklara karşı 2016 sektörel olarak iyi bir yıldır. Markamıza yaptığımız yatırımlar ve sektörde faaliyete geçen yeni markalarla birlikte, tüketiciyi bilinçlendirerek "toplum kalite" algısını da yerleştirmek adına olumlu bir yıl geçirdiğimizi düşünüyorum. 2017'den beklentim ise yurtdışı çalışmalarımızı artırıp, büyümeye bu yönde de devam etmek.

5. Neden EGiAD? EGiAD'dan beklentileriniz neler? EGiAD'ın çalışmalarını hakkında görüşleriniz neler?

Aynı ekonomik bölge içinde faaliyet gösteren, benzer olumlu-olumsuz etkenlerle karşı karşıya olan firmaların bir arada olduğu, karşılıklı bilgi, deneyim ve görüşlerin paylaşılabilirdiği bir dernek olması sebebiyle; EGiAD içinde yer almak ve bölge adına yapılabilecek faaliyetlerin içinde olmak istedim. Ortak hedefin büyümek, büyütme ve bölgeyi geliştirmek olduğuna inandığım ve faaliyetleriyle de tüm Türkiye'ye bunu ispatlayan EGiAD'ın bir parçası olmaktan çok memnunum.

FAALİYETLER

21 Temmuz 2016

EGİAD Yönetim Kurulu Üyeleri İzmir Valisi Erol Ayyıldız'ı makamında ziyaret etti. Sayın Ayyıldız'a göreve gelmesi nedeniyle başarılar dileyen EGİAD Yönetim Kurulu Üyeleri EGİAD'ın kurumsal yapısı ve faaliyetleri hakkında bilgi aktardılar. Toplantıda ayrıca Türkiye ve İzmir gündemindeki önemli konular görüşüldü.

26 Temmuz 2016

EGİAD, İzmir Sanayici ve İşadamları Derneği (İZSIAD) ve Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSIAD) İzmir Şubesi Tarihi Havagazi Fabrikası'nda Ortak Basın Toplantısı düzenledi. Yapılan açıklamada yapılan darbe girişimine tepki gösterilirken, ülkemizin yaşadığı bu olağanüstü günlerde, demokrasiye olan inanç ve bağlılık vurgulanarak huzur, güven ve refah dolu yarınlara ilişkin temenniler paylaşıldı.

3 Ağustos 2016

Üye İşyeri Ziyaretleri kapsamında üyelerimiz Deniz Küçük Kurt ve Bahar Küçük Kurt'un firması Bortar Group'a ziyaret gerçekleştirildi. Üyelerimizin katıldığı ziyarette firmanın kurumsal yapısı ve üretim tesisi hakkında bilgi alındı. Ardından Bortar Group bünyesinde çikolata yapımının tüm sırlarını öğrenmek için bir workshop çalışması düzenlendi.

22 Ağustos 2016

TABA/AMCHAM Türk Amerikan İşadamları Derneği İzmir Şube Başkanı Halil Bağdınlı EGİAD Yönetim Kurulu'nu ziyaret etti. Yapılan toplantıda Dernek faaliyetlerinin yanı sıra iki ülke arasındaki ticaret ve işbirliği çalışmaları hakkında görüşüldü.

FAALİYETLER

5 Eylül 2016

EGİAD Üyesi ve Bornova Becker Spor Kulübü Başkanı Volkan Kebir ve Yönetim Kurulu Üyesi Burcu Kebir, 7-8-9 Eylül' de başlayacak Türkiye'nin ilk kadın hakları konseptli basketbol turnuvası 'II. Becker Karar Ver Cup'ın tanıtım faaliyetleri kapsamında EGİAD' ı ziyaret etti. Gerçekleşen ziyarette EGİAD Başkanı Seda Kaya ile biraraya gelen Volkan Kebir, kadın şiddetine, çocuk gelinler ve başlık parasına basketbol yoluyla dikkat çekmek ve toplumda farkındalık yaratmak amacıyla düzenlenen İkinci Karar Ver Cup Turnuvasına EGİAD'ın desteğini istedi.

7 Eylül 2016

EGİAD, misyon ve vizyonunu yeni kuşaklara aktarmak, deneyimlerini paylaşmak amacıyla fahri üyelerle yeni üyeleri Bizbize Yemeği ve Onur Kulübü toplantısında biraraya getirdi. İş dünyasının önemli isimlerinin yer aldığı ve EGİAD'ın projelerinin konuşulduğu toplantıda, geçmiş dönem başkanları deneyimlerini yeni üyelerle paylaşma fırsatı buldu. EGİAD geçmiş dönem başkanları Bülent Akgerman, Cüneyt Karagülle ve geçmiş dönem başkan vekili Can Ortabaş'ın konuk konuşmacı olduğu Bizbize Yemeği ve Onur Kulübü Toplantısı, Küçük Kulüp Alliance Restaurant' da gerçekleştirildi. Toplantı yeni üyelere üyelik plaketterinin verilmesiyle son buldu.

20 Eylül 2016

EGİAD üyeleri, İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin Kültürpark'ı yeniden tasarlayarak geleceğe taşımak amacıyla hazırladığı yeni "Kültürpark İzmir" projesi ile ilgili detaylı bilgilerin yer aldığı sergisini ziyaret etti ve yetkililerden bilgi aldı. Yapılan incelemeler sonrasında EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Seda Kaya yaLunığı açıklamada; "EGİAD'ın yakın zaman önce yayınladığı "Kültürpark Öneri Raporu"nda sunduğu bütün detaylara hassasça yaklaşan proje için İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne çok teşekkür ederiz. Yeni Kültürpark'ın yeşil alanlarıyla, parkıyla, oyun alanlarıyla ve çok eksikliği çekilen kültür alanlarıyla İzmir'e çok faydası olacağını düşünüyoruz." diye konuştu. EGİAD Heyeti, İzmir Kültürpark Pakistan Pavyonu'nda bulunan sergide yeni Kültürpark projesinin maketinin yanısıra, dokunmatik ekran, video mapping uygulamaları gibi güzel görsel malzemelerle zenginleştirilerek sunulan proje detaylarını inceleme fırsatı buldu.

22 Eylül 2016

EGİAD İş Geliştirme Komisyonu tarafından "İşyeri Ziyaretleri" kapsamında düzenlenen Tetrapak İzmir Fabrika Gezisi EGİAD üyelerinin katılımıyla gerçekleştirildi. Yapılan inceleme gezisinde firmanın üretim, ihracat ve diğer operasyonları hakkında bilgi alındı.

FAALİYETLER

26 Eylül 2016

EGİAD Melekleri Ağı, 3. Yatırımcı ve Girişimci Buluşması'nı EGIAD Demek Merkezi'nde gerçekleştirdi. Türkiye'den teknoloji tabanlı seçilmiş beş girişim projesi, katılan çok sayıda yatırımcının değerlendirmesine sunuldu. Proje sahipleri tarafından yapılan sunumlarda her bir projenin ürün ve çözümleri tanıtıldı, finansal yapısı konusunda bilgi verildi. Atık Toplama Akıllı Sistemleri Evreka, Türkiye'nin alışveriş ve moda arama motoru VitrinGez.com, alternatif spor faaliyetlerinde yönetim hizmeti sunan sanal pazar platformu Althemas.com, işletme yönetim sistemi ve analiz yazılımı Kolay Work Space & ERP, ev ve işyeri temizliği web portalı Mutlubiev isimli projeler, fikir sahipleri tarafından yapılan onar dakikalık sunumla yatırımcılarla buluştu.

5 Ekim 2016

EGİAD Happy Hour etkinliği Alsancak Cafe Plaza Brasserie Bomonti'de düzenlendi. Gerçekleşen kokteyide üyelerimiz biraraya gelme ve sohbet etme imkanı buldular.

6 Ekim 2016

EGİAD İş Geliştirme Komisyonu tarafından düzenlenen Üye İşyeri Ziyaretleri kapsamında üyemiz Mine Ilyuvarlar'ın firması Genel Pamuk Çırcır ve Tarım Makinaları San. Tic. Ltd. Şti. ziyaret edildi. Üyelerimizin katıldığı ziyarette firmanın üretim ve pazarlama süreçleri hakkında bilgi alındı.

10 Ekim 2016

Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü ve ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi konularında düzenlenen bilgilendirme toplantısı Demek Merkezi'nde gerçekleştirildi. Üyelerimizden Birleşik Gümrük Müşavirliği tarafından gerçekleştirilen bilgilendirme toplantısında, "Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü Nedir? Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsünün sağladığı faydalar nelerdir? Başvuru süreci ile ilgili güncel bilgiler, zorluklar ve çözüm önerileri ve ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi" konuları ayrıntılarıyla ele alındı.

EGİAD Cumhuriyet Bayramı'nı Tören Kortejine Katılarak Kutladı

29 Ekim 2016

İzmir Valiliği tarafından düzenlenen 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı Töreni kapsamında EGIAD Yönetim Kurulu ve Üyeleri resmi korteje katıldılar. Cumhuriyet Bayramı törenleri korteje katılan askeri birliklerin, öğrencilerin ve resmi kurumların yanısıra STK'ların, oda ve borsa üyelerinin yoğun katılımıyla coşkuyla gerçekleştirildi. Gündoğdu Meydanı'nda başlayan kortej yürüyüşü, Cumhuriyet Meydanı'nda kurulan tören alanı'nda bulunan İzmir Valisi Erol Ayyıldız, Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu ve beraberindeki protokolün selamlanmasıyla son buldu. İzmir, halkı, protokolü ve toplumun çeşitli kesimlerinden katılımcılarıyla Cumhuriyet'imizin 93.yılıni heyecan ve coşkuyla tek yürek olarak kutladı. Törene katılan EGIAD Üyeleri, Ulu Önder Atatürk ve silah arkadaşlarını saygı ve minnetle andıklarını ve Cumhuriyet değerlerine ilelebet sahip çıkacaklarını vurgulayarak, "Demokratik ve Laik Cumhuriyetimizin Bekçisiyiz!" sloganıyla bir pankart taşıdılar.

ARAMIZA YENİ KATILANLAR

SAFTER FERİT	GİRİTLİGİL	GİRİTLİGİLLER LTD. ŞTİ.
EMRE	AKOĞLU	EMRE AKOĞLU MİMARLIK
SEVİM	DOĞANOĞLU	KAHVEMANIA İNŞ. TAŞ. TUR. GIDA ÜRÜNLERİ SAN. TİC.LTD. ŞTİ.
SERCAN	SAĞLAM	STATÜ PLUS LTD. ŞTİ.
ARMAN	GENÇER	MEGAPOL GROUP

*Atatürkçülük demek çalışmak demek,
insan olmak demektir. Atatürk'ü
anmak demek anlamak demektir.
Kişilik özellikleriyle ilkeleriyle,
düşünce yapısıyla göstermiş olduğu
ufuklara yönelmek, varmak demektir.*

Kalbimizdesin...

FOLKART

Ç E Ş M E

DENİZE AÇILAN KAPI

Zamanın ötesinde bir mimari, büyüleyici bir manzara ve beklentilerinizin de üstünde olanaklar... Çeşme'nin en özel iki projesi Folkart Blu ve Folkart Hills'de, hayatınızın geri kalanı sonsuz bir maviliğe açılacak.

FOLKARTBLU

FOLKARTHILLS

Kolay

Kuruluma gerek yok, hemen kullanmaya başlayın.

Erişilebilir

Çalışanların tüm bilgi ve taleplerine, her yerden ve tüm cihazlarınızdan erişin, istediğiniz her işlemi yapın.

Güvenilir

Teknik problemlerden ve dijital felaketlerden etkilenmeyin.

Ekonomik

Çalışan sayısına göre şirketinize en uygun ekonomik paketi seçin.

Akıllı

Hatırlatma özelliğiyle, takvime eklediğiniz hiçbir işi atlamayın.

Ulaşılabilir

Dilediğiniz zaman bize ulaşın. Telefon, e-posta veya canlı destek. Sorun, yanıtlayalım!

İzinler... Eğitimler... Bordrolama...
Harcamalar... Zimmet... Özlük bilgileri...

HEMEN kaydolun,
ŞİMDİ kullanmaya
başlayın!

bilgi@kolayik.com

0212 951 06 61
0850 885 06 61

kolayik.com

KOLAYİK

İnsan Kaynakları ve Personel Yönetim Sistemi

**Personel Yönetiminde
İŞİNİZİ KOLAYLAŞTIRIR**